

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY ROGOŹNO NA LATA 2016 - 2023

Załącznik do Uchwały nr .....
Rady Miejskiej w Rogoźnie
z dnia .....

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
1. Charakterystyka gminy Rogoźno	4
2. Nawiązania do dokumentów strategicznych i planistycznych gminy Rogoźno	7
2.1. Strategia Rozwoju Gminy Rogoźno na lata 2016-2022.....	7
2.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Rogoźno na lata 2008-2020.....	9
2.3. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rogoźno.....	10
2.4. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Rogoźno	11
3. Metodologia	13
4. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych.....	18
4.1. Sfera społeczna	18
4.2. Sfera gospodarcza	39
4.3. Sfera techniczna	40
4.4. Sfera środowiskowa	41
4.5. Sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	43
4.6. Granice obszaru zdegradowanego	44
5. Obszar rewitalizacji	47
5.1. Zasięg obszaru rewitalizacji	47
5.2. Poglobiona analiza obszaru rewitalizacji.....	49
5.3. Podsumowanie skali i charakteru potrzeb rewitalizacyjnych obszaru	73
6. Wizja	75
7. Cele i kierunki działań	76
8. Katalog przedsięwzięć rewitalizacyjnych	82
8.1. Przedsięwzięcia podstawowe	82
8.2. Przedsięwzięcia uzupełniające.....	99
9. Mechanizmy zapewniające komplementarność	107
9.1. Komplementarność przestrzenna.....	107
9.2. Komplementarność problemowa	108
9.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna.....	112
9.4. Komplementarność źródeł finansowania.....	112
9.5. Komplementarność międzyokresowa	113
10. Realizacja zasady partnerstwa i partycypacji	119
11. Wdrażanie i monitoring	124
11.1. Wdrażanie.....	124
11.2. Monitoring	126
Spis rysunków	129
Spis tabel.....	131
Załącznik nr 1 Wyniki badania ankietowego	132

WSTĘP

Druga połowa XX wieku była okresem szczególnie istotnym dla rozwoju gminy Rogoźno. W tym czasie na terenie miasta działały dwie duże fabryki: maszyn rolniczych i mebli, które zatrudniały ponad 1500 osób. Prężnie działające zakłady pracy organizowały życie swoich pracowników, dbając o podnoszenie ich kwalifikacji, zapewniając mieszkania, tworząc bogatą ofertę spędzania czasu wolnego. Transformacja ustrojowa po roku 1989 miała negatywne konsekwencje dla funkcjonowania fabryk oraz całej gminy. Fabryka Maszyn Rolniczych straciła swój największy rynek zbytu, w związku z czym w 1990 zakończyła działalność, z kolei Fabryka Mebli została przejęta przez prywatnych inwestorów, którzy rozpoczęli restrukturyzację, w efekcie której wielu pracowników straciło pracę. Ze względu na skalę wcześniejszej działalności fabryk problem bezrobocia dotknął większość rodzin, a Rogoźno z ośrodka przemysłowego zmieniło się w gminę o charakterze rolniczym.

Przez kilkanaście lat gmina zmagala się z problemem wysokiego bezrobocia, stopa bezrobocia rejestrowanego w szczytowych momentach (w latach 1994, 1995, 2002, 2003) kształtowała się na poziomie zbliżonym do 15%. Obecnie, dzięki aktywności przedsiębiorców i władz lokalnych, bezrobocie stało się mniej istotnym problemem, jednak mieszkańcy gminy nadal odczuwają negatywne konsekwencje transformacji.

Zamknięcie Fabryki Maszyn Rolniczych nie tylko pozbawiło mieszkańców Rogoźna miejsc pracy, spowodowało również powolną degradację obiektów kubaturowych i przestrzeni rekreacyjnych powodując problemy w sferze przestrzennej.

Narzędziem służącym rozwiązywaniu problemów na obszarach zdegradowanych jest lokalny program rewitalizacji. Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno jest dokumentem, na potrzeby którego przeprowadzono szczegółową analizę sytuacji w gminie. Efektem tych prac było wyznaczenie obszaru, na którym koncentrują się negatywne zjawiska w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej, przestrzenno-funkcjonalnej. Brak działań interwencyjnych na tym obszarze mógłby skutkować dalszą degradacją obszaru, co wpłynęłoby negatywnie na rozwój całego miasta i gminy. Niniejszy dokument powstał by w sposób kompleksowy rozwiązać istniejące problemy oraz przeciwdziałać tym, które mogłyby pojawić się w przyszłości. Dzięki realizacji przedsięwzięć zaplanowanych w Programie, obszar rewitalizacji ponownie stanie się miejscem atrakcyjnym do życia.

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY ROGOŹNO

Gmina Rogoźno jest gminą miejsko–wiejską położoną w północnej części województwa wielkopolskiego, we wschodniej części powiatu obornickiego. Obszar gminy stanowi 0,72% powierzchni województwa wielkopolskiego i 30,41% powierzchni powiatu obornickiego. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (stan na 31.12.2016 r.) Gminę Rogoźno o powierzchni 21 624 ha zamieszkiwało 18 203 osoby. Miasto Rogoźno zajmuje powierzchnię 1 124 ha i w 2016 roku mieszkało w nim 11 179 osób. Najbliższym dużym ośrodkiem miejskim wyższego rzędu jest miasto Poznań (ok. 43km) i miasto Piła (ok. 53 km). Gmina Rogoźno sąsiaduje z następującymi gminami: Ryczywół (za zachodzie), Wągrowiec (na wschodzie), Budzyń (na północy), Oborniki i Murowana Goślina (na południu), Skoki (na południowym - wschodzie).

RYSUNEK 1. POŁOŻENIE GMINY ROGOŹNO

Źródło: opracowanie własne

W granicach administracyjnych gminy znajduje się miasto Rogoźno, będące ośrodkiem, w którym koncentruje się życie społeczne i gospodarcze gminy Rogoźno, a także 17 sołectw. Do największych wsi sołeckich należą: Parkowo, Pruśce, Gościejewo, Studzieniec oraz

Budziszewko. Przez gminę przebiegają ważne tranzytowe szlaki komunikacyjne, o znaczeniu krajowym i międzynarodowym: droga krajowa nr 11 Kołobrzeg-Bytom, droga wojewódzka nr 241 Tuchola-Więcbork-Wągrowiec-Rogoźno, linia kolejowa relacji Poznań-Piła-Kołobrzeg. Takie położenie administracyjne sprawia, że gmina pozostaje w strefie oddziaływania dwóch dużych ośrodków miejskich Poznań – Piła i jest ważnym miejscem w systemie transportowym Polski.

W 2016 r. na terenie gminy Rogoźno funkcjonowało 1674 podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru Regon, w tym 69,6% działało na terenie miasta Rogoźno. W gminie funkcjonowały 63 podmioty z sektora publicznego, w mieście 46. W gminie Rogoźno funkcjonowały 1602 podmioty w sektorze prywatnym, w tym 69,5% w mieście Rogoźno. Podstawą gospodarki gminy jest rolnictwo (z dominującą uprawą zbóż), Uzasadnieniem takiego stanu rzeczy jest fakt, że ze względu na znaczny udział gleb wysokich klas bonitacyjnych, środowisko gminy posiada naturalne predyspozycje dla tego rodzaju użytkowania. Użytki rolne zajmują tutaj aż 65,53% powierzchni ogólnej gminy (21800 ha). Grunty orne zajmują prawie 80% powierzchni użytków rolnych. Dobrze rozwinięta jest hodowla trzody chlewnej i drobiu, znaczący udział ma gospodarka leśna. Odradza się przemysł, głównie metalowy i drzewny, dotknięty kryzysem transformacji z początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia. Strefą aktywizacji gospodarczej powoli stają się tereny położone pomiędzy linią kolejową a drogą krajową nr 11. Problemem jest, miejscami trudna do opanowania, presja rekreacji, a zwłaszcza intensywny rozwój indywidualnej zabudowy letniskowej nad brzegami niektórych jezior (Rogozińskie, Budziszewskie, Nienawiskie).

Gmina Rogoźno jest niezwykle atrakcyjna pod względem przyrodniczym. Dwadzieścia sześć procent jej powierzchni zajmują lasy, w przewadze są bory sosnowe, ale znaczny jest też udział drzew liściastych. Największy kompleks leśny stanowi obszar porośnięty borami sosnowymi, rozciągający się po obu brzegach Małej Wełny. Drugim dużym obszarem leśnym o podobnym charakterze jest skraj Puszczy Noteckiej, zajmujący południowo-zachodnią część gminy. Na terenie gminy utworzono trzy rezerваты przyrody: „Buczyna”, „Promenada”, „Wełna”. Gmina Rogoźno położona jest, w dużej części, w obrębie Wielkoprzestrzennego Systemu Obszarów Chronionych, reprezentowanego tu przez obszar chronionego krajobrazu *Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka oraz Obszar Natura 2000 – Puszcza Notecka*. W rejonie Rogoźna na system ten składają się przede wszystkim: rozległe kompleksy leśne, trzy rynny jeziorne oraz dolinne łączniki ekologiczne Wełny, Małej Wełny, Strugi Sokołowskiej, Flinty (już poza granicami gminy) oraz Rudki (w dużej części na obszarze sąsiedniej gminy Wągrowiec). Uzupełnieniem zasadniczych powiązań ekologicznych są m.in. rozległe łąki, położone u podnóża moreny czołowej, dość liczne parki podworskie, zadrzewienia przydrożne i śródpolne lokalnych stref wododziałowych itp. Na terenie gminy znajduje się 14 parków wpisanych do rejestru zabytków. Wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe występujące na

terenie gminy zaowocowały włączeniem ich do sieci obszarów ECONET-POLSKA, która obejmuje swym zasięgiem najmniej przekształcone pod względem przyrodniczym obszary i odzwierciedla specyfikę zróżnicowania przyrodniczego. W związku z powyższym należy stwierdzić, że gmina dysponuje dużym potencjałem turystycznym związanym z rekreacją na świeżym powietrzu. Potencjał ten nie jest jednak obecnie w pełni wykorzystywany.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego gminę Rogoźno w 2016 r. zamieszkiwało 18 203 osoby, w tym 11 179 osób (61,41%) było mieszkańcami miasta. Analizując liczbę mieszkańców gminy Rogoźno na przestrzeni lat 2010 – 2016 zauważyć można zmienną tendencję. Ogólny wzrost liczby ludności wynosi 97 osób. Dokładne dane dotyczące liczby ludności w gminie przedstawia poniższa tabela.

TABELA 1. LICZBA LUDNOŚCI GMINY ROGOŹNO

Wyszczególnienie	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ludność ogółem	18 125	18 237	18 256	18 263	18 208	18 222	18 203
Ludność - miasto	11 349	11 398	11 345	11 309	11 229	11 208	11 179
Ludność – obszar wiejski	6 776	6 839	6 911	6 954	6 979	7 014	7 024

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

2. NAWIĄZANIA DO DOKUMENTÓW STRATEGICZNYCH I PLANISTYCZNYCH GMINY ROGOŹNO

2.1. STRATEGIA ROZWOJU GMINY ROGOŹNO NA LATA 2016-2022

Strategia Rozwoju Gminy powstała z inicjatywy władz lokalnych. Dokument ma stanowić kierunkowskaz wyznaczający rozwój gminy. Strategia wskazuje działania, jakie powinny zostać podjęte w celu rozwiązania problemów społecznych, gospodarczych oraz ekologicznych.

Przy opracowywaniu Strategii Rozwoju Gminy Rogoźno na lata 2016 – 2022 przeprowadzono ankietę z mieszkańcami gminy, dotyczącą różnych dziedzin życia. Obszary tematyczne przedmiotowej ankiety to: wolny rynek, praca, bezpieczeństwo, zdrowie, kultura, środowisko, edukacja, transport i komunikacja, dostęp do usług i sieci handlowej, dostęp do infrastruktury sportowej, wsparcie społeczne, mieszkalnictwo. Na podstawie przeprowadzonych ankiet opracowano analizę SWOT, w której jako słabe strony wskazano:

- niskie dochody własne gminy;
- stan techniczny infrastruktury drogowej oraz stan kanalizacji deszczowej;
- wysokie bezrobocie;
- brak dostępu do specjalistycznej opieki medycznej;
- stan techniczny gminnych budynków;
- słaba promocja walorów przyrodniczych i krajobrazowych;
- niska świadomość ekologiczna mieszkańców;
- estetyka;
- uboga oferta spędzania czasu wolnego;
- braki w zasobach lokalowych.

Jako zagrożenia w analizie SWOT wskazano:

- emigrację ludzi młodych i wykształconych do ościennych miejscowości;
- likwidację lokalnych zakładów pracy;
- zmianę przepisów oraz zwiększenie zadań własnych gminy;
- brak środków finansowych przeznaczonych na wkład własny w realizacji projektów finansowanych ze środków zewnętrznych;
- rosnący ruch drogowy w kontekście braku obwodnicy Rogoźna.

Problemem zidentyfikowanym w sferze środowiskowej jest zanieczyszczenie jezior oraz rzek na terenie gminy Rogoźno. Jezioro Rogozińskie, wg zarządzenia nr 2/86 Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska, Gospodarki Wodnej i Geologii Urzędu Wojewódzkiego w Pile, z 24 listopada 1986 r., powinno mieć I klasę czystości. Badania przeprowadzone wiosną i latem 1997 r. wykazały, że wody jeziora są obecnie pozaklasowe. Wyniki badań wskazywały

na: wysokie obciążenie wód substancjami organicznymi, nadmierną koncentrację soli mineralnych, wysokie stężenia substancji biogennych oraz ponadnormatywne wartości wskaźników hydrobiologicznych. Niekorzystny był stan sanitarny jeziora, odpowiadający III klasie czystości, przy czym wyraźny wzrost bakterii z grupy Coli stwierdzono w rejonie miasta.

Niską jakość wód jeziora wiązać należy z wewnętrznymi przemianami akwenu oraz dopływem zanieczyszczeń z zewnątrz. Jezioro jest bardzo podatne na degradację. Największym zagrożeniem są zrzuty ścieków komunalnych z Rogoźna. Dodatkowo, ze względu na położenie, akwen narażony jest na silną antropopresję (Ośrodek Rekreacyjno-Sportowy, zabudowa letniskowa, przystań żeglarska, szereg niestrzeżonych kąpielisk, szlak kajakowy). Ponadto na stan czystości wód duży wpływ mają zanieczyszczenia obszarowe.

W wizji oraz misji gminy Rogoźno można zauważyć bezpośrednie odwołania do procesów rewitalizacyjnych. Wizja gminy Rogoźno brzmi: „*Gmina Rogoźno to atrakcyjny inwestycyjnie ośrodek, sprzyjający **tworzeniu nowych miejsc pracy i zapewniający korzystne warunki do życia oraz wypoczynku mieszkańców i turystów***”. Natomiast misja gminy Rogoźno to: „*Intensyfikacja działań władz gminy oraz jej kluczowych przedstawicieli/reprezentantów społecznych mających na celu **podnoszenie warunków życia oraz wypoczynku** poprzez rozwój infrastruktury i pozyskiwanie inwestorów*”.

W Strategii wyznaczono plan strategiczny na lata 2016-2022. Działaniami nawiązującymi do procesu rewitalizacji są następujące inwestycje:

- Z uwagi na fatalny stan techniczny infrastruktury drogowej gmina Rogoźno zobowiązana jest do ciągłego i corocznego podejmowania działań mających na celu poprawę obecnej sytuacji poprzez wykonywanie bieżących napraw, budowę nowych lub przebudowę istniejących odcinków dróg, zarówno na terenie miasta jak i na obszarze wiejskim;
- Zagospodarowanie, a przede wszystkim poprawa estetyki przestrzeni publicznej miasta Rogoźno, ze szczególnym naciskiem na zagospodarowanie Placu Karola Marcinkowskiego oraz Placu Powstańców Wielkopolskich;
- Z uwagi na coraz częściej pojawiające się zdarzenia obniżające poziom bezpieczeństwa mieszkańców naszej gminy należy dążyć do opracowania programu budowy systemu monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej wraz z wdrażaniem go do realizacji;
- Kolejnym obszarem działań, w którym gmina Rogoźno musi podjąć zdecydowane działania jest mieszkalnictwo socjalne. Długa lista osób oczekujących na uzyskanie lokalu socjalnego powoduje podjęcie intensywnych działań do zakupu, remontu i dostosowania istniejących lokali do potrzeb mieszkalnictwa socjalnego;
- Poprawa dostępności do miejsc pozwalających na spędzanie czasu wolnego, zarówno w formie biernej jak i aktywnej, zarówno w obiektach kubaturowych jak i na świeżym

powietrzu. Dążenie do zaspokojenia potrzeb dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych przyczyni się do poprawy jakości życia. Kluczowym przedsięwzięciem powinna stać się budowa hali widowiskowo-sportowej wraz z zapleczem rozrywkowo-gastronomicznym, budowa promenady wokół jeziora oraz ścieżek pieszo-rowerowych, ścieżek edukacyjno-rekreacyjnych. Budowa i wyposażenie obiektów sportowych, takich jak: boiska do piłki nożnej, piłki plażowej, siatkówki, tenisa, skate-park oraz tor do jazdy rowerem. W okresach zimowych dużym zainteresowaniem cieszyć się będą zorganizowane lodowiska;

- Należy dążyć do pozyskiwania oraz uzbrajania terenów pod przyszłe tereny inwestycyjne, które pobudzą rozwój przedsiębiorczości w gminie;
- Należy podejmować działania mające na celu likwidację istniejących barier architektonicznych oraz prowadzenie inwestycji zmierzających do budowy infrastruktury eliminującej bariery architektoniczne;
- Należy dążyć do zapewnienia ciągłego rozwoju oraz kształcenia się kadry nauczycielskiej, doposażenia oraz rozbudowy zasobów lokalowych przeznaczonych na cele edukacyjne;
- Z uwagi na starzenie się społeczeństwa przed gminą stoi wyzwanie podjęcia działań mających na celu stworzenie miejsca do dziennego i stałego pobytu osób starszych.

Problemy oraz plan finansowy określone w Strategii Rozwoju Gminy Rogoźno na lata 2016 – 2022 wskazują na potrzebę przeprowadzenia procesu rewitalizacji. Jednakże w dokumencie nie sprecyzowano, które tereny wymagają przeprowadzenia rewitalizacji. Zidentyfikowane problemy odnoszą się do sfer ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji (społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej). W związku z tym należy przeprowadzić szczegółowe badania i analizy, które pozwolą wyznaczyć obszary o największym natężeniu negatywnych zjawisk.

2.2. STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ROGOŹNO NA LATA 2008-2020

Obowiązek sporządzania strategii rozwiązywania problemów społecznych przez gminy wynika z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (Dz.U. 2004 Nr poz. 593 ze zm.). Dokument ten stanowi podstawę do aktywnego kształtowania rzeczywistości, ma on wyjść naprzeciw aspiracjom i dążeniom mieszkańców gminy, tworząc fundament ożywienia wszelkiej społecznej i gospodarczej aktywności. Celem utworzenia dokumentu jest strategiczne zaplanowanie i realizowanie polityki społecznej na poziomie lokalnym, a także wytyczenie kierunków działań w zakresie rozwoju potencjału instytucjonalnego i społecznego

gminy. Kwestie społeczne są najistotniejsze w procesie rewitalizacji, w związku z czym wnioski wynikające ze strategii powinny być jedną z podstaw określania przesłanek do prowadzenia procesu rewitalizacji w gminie.

W Strategii zdiagnozowano występowanie problemów społecznych, wynikających głównie ze zmian ustrojowych oraz społeczno – gospodarczych. Zjawiskiem negatywnym w sferze społecznej w gminie Rogoźno był wzrost bezrobocia (głównie kobiet), który obniżył poziom życia znacznej części ludności. Dodatkowo problemami zdiagnozowanymi w dokumencie są: dysfunkcyjność rodzin, ograniczona specjalistyczna oferta dla osób starszych oraz niepełnosprawnych. Dysfunkcjami występującymi w rodzinach są: uzależnienia, ubóstwo, problemy opiekuńczo – wychowawcze, problemy osób starszych.

Misją Strategii jest: *„polityka społeczna gminy Rogoźno podstawą zapewnienia mieszkańcom bezpieczeństwa socjalnego oraz zminimalizowania rozmiarów i skutków ubóstwa, bezrobocia i innych zjawisk społecznie negatywnych prowadzących do wykluczenia społecznego”*. Cele realizacji strategii wyznaczono w 5 priorytetach:

1. Poprawa warunków do zakładania i funkcjonowania rodzin. Wsparcie rodzin w wychowaniu i edukacji dzieci.
2. Wdrożenie aktywnej polityki społecznej.
3. Tworzenie warunków sprzyjających integracji w starzejącym się społeczeństwie.
4. Kompleksowa rehabilitacja i aktywizacja osób niepełnosprawnych.
5. Mobilizacja i aktywizacja służb i kapitału społecznego na rzecz integracji i pomocy społecznej.

Dokument ten nie precyzuje w kontekście przestrzennym miejsc koncentracji negatywnych zjawisk społecznych. Cele i kierunki wskazują na rozwiązywanie problemów i dysfunkcji społecznych, w związku z tym za zasadne można uznać prowadzenie procesów rewitalizacyjnych w Rogoźnie. Należy przeprowadzić szczegółowe badania i analizy, które pozwolą wyznaczyć obszary o największym natężeniu negatywnych zjawisk społecznych.

2.3. STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ROGOŹNO

Potrzeba opracowania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego wynika z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. 2003 nr 80 poz. 717 ze zm.) o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Studium określa politykę przestrzenną prowadzoną w gminie. Studium jest podstawową płaszczyzną systemu planowania przestrzennego na poziomie gminy.

W Studium jako cel nadrzędny – misję przyjęto: *„Dalszy rozwój głównych funkcji gminy wraz ze wzrostem poziomu jakości życia mieszkańców Rogoźna. Rozwój będzie następował*

z zachowaniem zasady ładu przestrzennego, w tym z poszanowaniem wartości środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego”. W realizacji misji mają pomóc następujące cele strategiczne:

- A – osiągnięcie wysokiego standardu zamieszkania, pracy i wypoczynku;
- B – rozwój małego i średniego biznesu oraz inne działania sprzyjające ograniczaniu bezrobocia i zwiększaniu przedsiębiorczości;
- C – efektywna promocja gminy;
- D – wykształcenie silnych funkcji ponadlokalnych: rolno-spożywczej i usługowej;
- E – wspieranie działań prowadzących do poprawy struktury gospodarstw rolnych oraz wydajności i jakości produkcji, a szczególnie tworzenie stowarzyszeń producentów rolnych;
- F – wzmocnienie lokalnych więzi społecznych i wykreowanie wśród mieszkańców silnego poczucia tożsamości z dziedzictwem kulturowym i gospodarczym gminy;
- G – gmina jako miejsce otwarte i przyjazne dla turystów oraz inwestorów.

Dla realizacji celów strategicznych w działaniach operacyjnych zostanie położony nacisk na przemiany o charakterze jakościowo – ilościowym. Przemiany te koncentrować się będą na:

- ochronie krajobrazu, ochronie wód, odnowie substancji budowlanej, rewaloryzacji obszarów zdegradowanych;
- poprawie standardów w mieszkalnictwie poprzez zaktywizowanie budownictwa mieszkaniowego;
- podniesienie standardu usług w sferze społecznej;
- rozwoju wsi w oparciu o modernizowaną bazę;
- rozwoju różnorodnych form rolnictwa i działalności gospodarczej, a w szczególności rozwoju przemysłu rolno – spożywczego;
- modernizacji i rozwoju infrastruktury technicznej.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego nie wskazuje obszarów występowania negatywnych zjawisk. W dokumencie wskazano problemy, które świadczą o występowaniu na jego terenie niekorzystnej sytuacji społeczno-gospodarczej.

2.4. PLAN GOSPODARKI NISKOemisyjnej dla Gminy Rogoźno

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej został opracowany, aby m.in. przyczynić się do osiągnięcia celów założonych w pakiecie klimatyczno – energetycznym do 2020 roku. Realizacja działań przewidzianych w PGN przyczyni się do redukcji emisji zanieczyszczeń do powietrza, a także przyczyni się do poprawy stanu środowiska i jakości życia mieszkańców. Celem PGN jest określenie, na podstawie analizy aktualnego stanu w zakresie zużycia energii i emisji gazów cieplarnianych na obszarze gminy Rogoźno, działań zmierzających do redukcji zużycia energii, zwiększenia wykorzystania źródeł odnawialnych oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych wraz z ekonomiczno-środowiskową oceną.

Na obszarze gminy Rogoźno nie istnieje duży emitent zanieczyszczeń, jednakże rozwijające się zakłady przemysłowe w gminach sąsiednich mogą powodować zwiększenie emisji w gminie Rogoźno. Problemem występującym w gminie jest rosnąca emisja z gospodarstw domowych, która jest spowodowana spalaniem złej jakości paliw w przestarzałych kotłach oraz złym stanem technicznym ogrzewanych budynków. Kolejnym problemem jest wzrost zużycia energii elektrycznej, co wiąże się z wysoką emisją dwutlenku węgla. Dodatkowo słabą stroną jest zły stan techniczny dróg oraz niskie dochody własne gminy na ich modernizację. Przez centrum Rogoźna przebiega tranzyt, co powoduje zwiększoną emisję zanieczyszczeń.

Cele strategiczne gminy Rogoźno spełniają zapisy zawarte w pakiecie klimatyczno-energetycznym, dotyczącym 20% redukcji emisji gazów cieplarnianych w stosunku do poziomu emisji z 1990r., zwiększenia 20% udziału energii odnawialnej w finalnej konsumpcji energii (dla naszego kraju 15%), zwiększenia o 20% efektywności energetycznej w stosunku do prognoz na rok 2020. Działania zaplanowane w dokumencie dotyczą następujących obszarów:

- oświetlenie uliczne (zastosowanie inteligentnego systemu sterowania oświetleniem ulicznym, wymiana oświetlenia ulicznego na energooszczędne LED, zastosowanie redukcji mocy oświetlenia ulicznego);
- mieszkalnictwo (edukacja lokalnej społeczności w zakresie efektywności energetycznej i OZE, montaż OZE - fotowoltaika, pompy ciepła, kolektory słoneczne, montaż kotłów gazowych, wymiana kotłowni lub palenisk węglowych, inwestycje w mikrobiogazownię rolnicze, podłączenie nieruchomości do sieci ciepłowniczej i do sieci gazowej, termomodernizacja budynków jednorodzinnych);
- transport (modernizacja i budowa ścieżek rowerowych, promocja i wsparcie transportu publicznego, promowanie zachowań energooszczędnych w transporcie, kampanie edukacyjno – informacyjne z zakresu zrównoważonego zużycia energii i ekologii w transporcie, wybór przewoźnika dla transportu, którego tabor wyposażony jest w ekologiczne jednostki napędowe);
- społeczność lokalna (poprawa efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej).

Realizacja projektów wskazanych Planie Gospodarki Niskoemisyjnej przyczyni się do poprawy sytuacji w sferze technicznej, przestrzennej i środowiskowej. Dokument skupia się wokół diagnozy oraz określenia problemów i sposobów ich rozwiązania właśnie w ww. sferach, a w szczególności dotyczących efektywności energetycznej. W związku z tym istotnym jest uwzględnienie założeń PGN w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

3. METODOLOGIA

Delimitację obszaru zdegradowanego wykonano na podstawie analizy wskaźnikowej, przeprowadzonej wizji lokalnej oraz badań ankietowych. Umożliwiło to identyfikację miejsc, w których występuje stan kryzysowy. Stan ten obejmuje miejsca koncentracji negatywnych zjawisk społecznych wraz z współwystępującymi negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej spośród sfer: gospodarczej lub technicznej lub środowiskowej lub przestrzenno-funkcjonalnej. Analiza została wykonana na podstawie informacji pozyskanych z Urzędu Miasta i Gminy Rogoźno, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogoźnie, Powiatowego Urzędu Pracy w Obornikach, Powiatowej Komendy Policji w Obornikach, Starostwa Powiatowego w Obornikach oraz innych jednostek gminnych. Dzięki współpracy z ww. jednostkami pozyskano następujące dane:

- liczba ludności (stan na 31.12.2011 r. i 31.12.2016 r.);
- liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (stan na 31.12.2011 r. i 31.12.2016 r.);
- liczba osób w wieku produkcyjnym (stan na 31.12.2011 r. i 31.12.2016 r.);
- liczba osób w wieku poprodukcyjnym (stan na 31.12.2011 r. i 31.12.2016 r.);
- liczba osób niepełnosprawnych (stan na 31.12.2016 r.);
- liczba osób objętych procedurą „Niebieskiej Karty” (stan na 31.12.2016 r.);
- liczba popełnionych przestępstw (dane za rok 2011 i 2016);
- liczba stwierdzonych wykroczeń (dane za rok 2011 i 2016);
- liczba stwierdzonych czynów karalnych popełnionych przez nieletnich (dane za rok 2011 i 2016);
- liczba osób korzystających z formy pieniężnej zasiłków pomocy społecznej (dane za rok 2016);
- liczba gospodarstw domowych korzystających z formy pieniężnej zasiłków pomocy społecznej (dane za rok 2016);
- kwota wypłaconych zasiłków pomocy społecznej w formie pieniężnej (dane za rok 2016);
- liczba uczniów ogółem (dane za rok szkolny 2016-2017);
- liczba uczniów korzystających z dożywiania (dane za rok szkolny 2016-2017);
- liczba niewykonanych wyroków sądu o eksmisji (stan na 31.12.2016 r.);
- liczba osób bezrobotnych (stan na 31.12.2011 r. i 31.12.2016 r.);
- liczba osób długotrwale bezrobotnych (stan na 31.12.2011 r. i 31.12.2016 r.);
- liczba osób bezrobotnych z niskimi kwalifikacjami (stan na 31.12.2016 r.);
- liczba budynków mieszkalnych (stan na 31.12.2016 r.);
- liczba budynków mieszkalnych wybudowanych przed 1960 r. (stan na 31.12.2016 r.);

- liczba budynków mieszkalnych z azbestowym pokryciem dachu (stan na 31.12.2016 r.);
- liczba osób deklarujących selektywną zbiórkę odpadów (stan na 31.12.2016 r.)
- liczba ogólnodostępnych placów zabaw (stan na 31.12.2016 r.).

Zebranie powyższych danych umożliwiło przeprowadzenie analizy występowania negatywnych zjawisk zachodzących na terenie gminy Rogoźno w oparciu o następujące wskaźniki:

- **W1** – odsetek spadku liczby ludności pomiędzy rokiem 2011 a 2016;
- **W2** – udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców;
- **DW2** – dynamika wskaźnika W2 pomiędzy rokiem 2011 a 2016;
- **W3** – udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie mieszkańców;
- **W4** – udział osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców;
- **W5** – średnia kwota wypłaconych zasiłków pomocy społecznej przeliczona na jedno gospodarstwo domowe otrzymujące świadczenie;
- **W6** – udział uczniów korzystających z dożywiania w ogólnej liczbie uczniów;
- **W7** – liczba niewykonanych wyroków eksmisyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- **W8** – udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym;
- **DW8** – dynamika wskaźnika W8 pomiędzy rokiem 2011 a 2016;
- **W9** – udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych;
- **DW9** – dynamika wskaźnika W9 pomiędzy rokiem 2011 a 2016;
- **W10** – udział osób z niskimi kwalifikacjami w ogólnej liczbie bezrobotnych;
- **W11** – liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców;
- **W12** – liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;
- **DW12** – dynamika wskaźnika W12 pomiędzy rokiem 2011 a 2016;
- **W13** – liczba stwierdzonych wykroczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;
- **DW13** – dynamika wskaźnika W13 pomiędzy rokiem 2011 a 2016;
- **W14** – liczba stwierdzonych czynów karalnych popełnionych przez nieletnich w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;
- **DW14** – dynamika wskaźnika W14 pomiędzy rokiem 2011 a 2016;
- **W15** – liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców;
- **W16** – udział budynków mieszkalnych zbudowanych przed rokiem 1960 w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych;

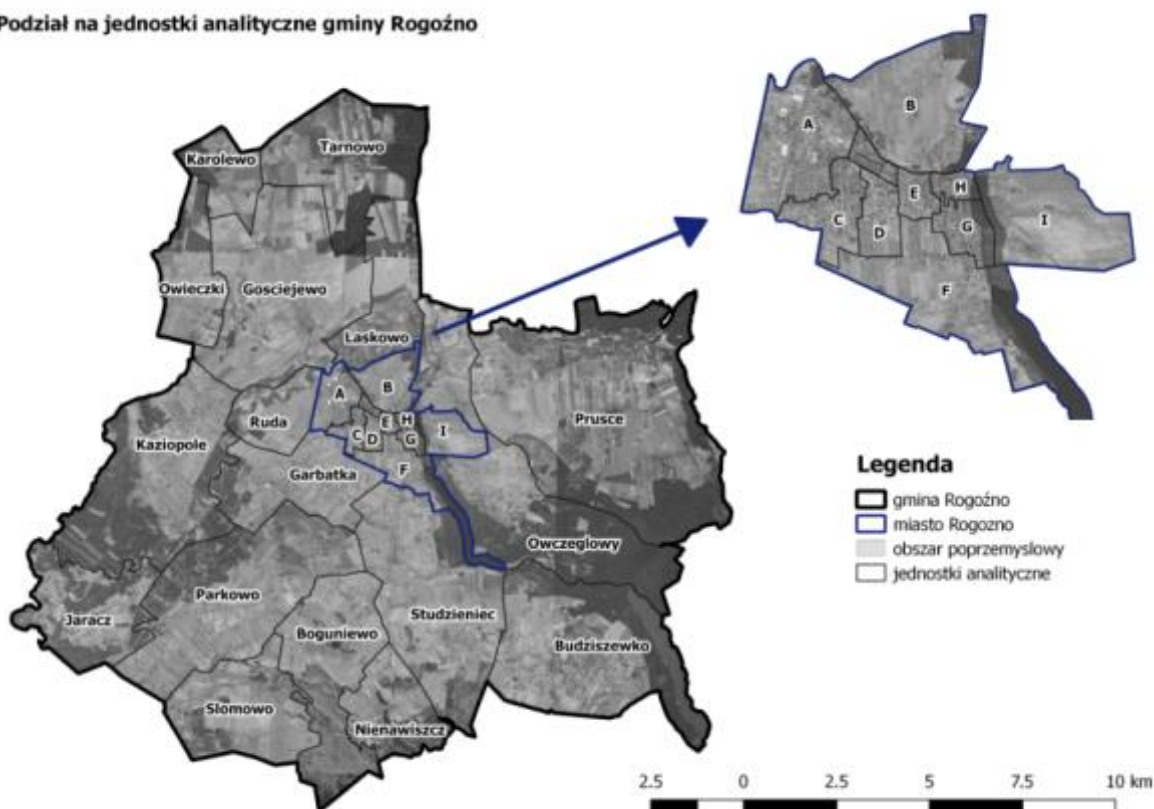

- **W17** – udział budynków mieszkalnych z azbestowym pokryciem dachu w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych;
- **W18** – udział osób deklarujących selektywną zbiórkę odpadów w ogólnej liczbie mieszkańców;
- **W19** – liczba ogólnodostępnych placów zabaw w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym.

Wskaźniki W1 – W14 pozwoliły na identyfikację problemów w sferze społecznej, W15 w sferze gospodarczej, W16 w sferze technicznej, W17 i W18 w sferze środowiskowej, natomiast W₁₉ – przestrzenno - funkcjonalnej. Analiza przeprowadzona była w oparciu o 26 jednostek analitycznych, wśród których 9 wyznaczono w mieście, natomiast 17 na obszarze wiejskim gminy (uwzględniając podział na sołectwa). Z analizy wyłączono obszar byłego kompleksu Fabryki Maszyn Rolniczych Agromet-Rofama zlokalizowany przy ulicy Fabrycznej w Rogoźnie. Każdej jednostce przypisane zostały wartości poszczególnych wskaźników, które następnie zostały porównane z wartością referencyjną, za którą uznano wartość średnią dla gminy.

RYСУNEK 2. PODZIAŁ GMINY ROGOŹNO NA JEDNOSTKI ANALITYCZNE

Podział na jednostki analityczne gminy Rogoźno

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Rogoźnie

TABELA 2. CHARAKTERYSTYKA JEDNOSTEK ANALITYCZNYCH GMINY ROGOŹNO

Jednostka	Liczba ludności [os.]	% ludności gminy	Powierzchnia [ha]	% powierzchni gminy
Boguniewo	270	1,54%	1094,95	5,07%
Budziszewko	397	2,26%	1702,07	7,89%
Garbatka	289	1,64%	792,64	3,67%
Gościejewo	696	3,96%	1739,47	8,06%
Jaracz	313	1,78%	827,95	3,84%
Karolewo	116	0,66%	358,64	1,66%
Kaziopole	429	2,44%	1700,68	7,88%
Laskowo	51	0,29%	675,94	3,13%
Nienawiszcz	86	0,49%	546,1	2,53%
Owczegłowy	478	2,72%	1768,95	8,19%
Owieczki	227	1,29%	557,36	2,58%
Parkowo	1184	6,74%	1695,02	7,85%
Pruśce	799	4,55%	3045,22	14,11%
Ruda	326	1,86%	385,92	1,79%
Słomowo	229	1,30%	894,45	4,14%
Studzieniec	548	3,12%	1624,04	7,52%
Tarnowo	354	2,01%	1116,65	5,17%
Jednostka A	1258	7,16%	166,69	0,77%
Jednostka B	457	2,60%	219,56	1,02%
Jednostka C	1353	7,70%	68,96	0,32%
Jednostka D	2005	11,41%	46,12	0,21%
Jednostka E	1965	11,18%	24,97	0,12%
Jednostka F	1339	7,62%	289,54	1,34%
Jednostka G	1292	7,35%	43,83	0,20%
Jednostka H	923	5,25%	19,45	0,09%
Jednostka I	187	1,06%	181	0,84%

Analizę wskaźnikową sfery społecznej przeprowadzono w następujących etapach:

1. Zebranie danych bezwzględnych w odniesieniu do poszczególnych jednostek analitycznych;
2. Obliczenie wartości wskaźników oraz odchylenia standardowego dla jednostek oraz średniej dla gminy;

3. W przypadku niektórych wskaźników zbadano dynamikę zmian danego wskaźnika pomiędzy 2011 a 2016 rokiem. Posłużono się wówczas następującym wzorem:

$$DW_{ij\ 2011/2016} = \frac{W_{ij2016}}{W_{ij2011}} \times 100$$

gdzie:

w_{ij2016} - wartość i-tego wskaźnika dla j-tej jednostki analitycznej w 2016 r.,

w_{ij2011} - wartość i-tego wskaźnika dla j-tej jednostki analitycznej w 2011 r.,

$DW_{ij\ 2011/2016}$ – dynamika zmiany wartości i-tego wskaźnika dla j-tej jednostki analitycznej w latach 2011/2016

4. Standaryzacja wskaźników w celu umożliwienia sumowania wartości. Standaryzację przeprowadzono wg następujących wzorów:

$$\text{dla stymulant: } z_{ij} = \frac{w_{ij} - \bar{w}_i}{\delta_i} \quad \text{dla destymulant: } z_{ij} = \frac{-(w_{ij} - \bar{w}_i)}{\delta_i}$$

gdzie:

w_{ij} - wartość i-tego wskaźnika dla j-tego obszaru analitycznego,

$\bar{w}_i$ - wartość średnia i-tego wskaźnika dla gminy,

δ_i - odchylenie standardowe populacji i-tego wskaźnika,

z_{ij} - standaryzowana wartość i-tego wskaźnika dla j-tego obszaru analitycznego.

Wystandaryzowane wskaźniki oznaczają odchylenie od normy, którą reprezentuje wartość średnia dla gminy i mogą przyjmować wartości dodatnie lub ujemne. Wartości dodatnie wskazują, które jednostki analityczne odznaczają się wskaźnikiem degradacji o wartości większej niż średnia dla gminy, natomiast wartości ujemne świadczą o mniejszym niż średnia natężeniu występowania negatywnych zjawisk.

Stymulanty to wskaźniki, których rosnące wartości postrzegane są jako potwierdzenie występowania stanu kryzysowego np. wysoki odsetek osób bezrobotnych. Destymulanty to zmienne, których wysokie wartości zaprzeczają występowaniu problemu, np. wysoki odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców.

5. Obliczenie sumarycznego wskaźnika degradacji, czyli zsumowanie wszystkich wskaźników;
6. Interpretacja wyników.

4. DIAGNOZA CZYNNIKÓW I ZJAWISK KRYZYSOWYCH

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020 definiują obszar zdegradowany jako obszar, na którym zdiagnozowano stan kryzysowy. Stan kryzysowy to stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej lub środowiskowej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

4.1. SFERA SPOŁECZNA

Dla zdiagnozowania stanu kryzysowego istotne znaczenie ma analiza natężenia negatywnych zjawisk w sferze społecznej. W poniżej tabeli zestawiono wskaźniki wykorzystane do analizy natężenia koncentracji problemów w sferze społecznej.

TABELA 3. KATALOG WSKAŹNIKÓW WYKORZYSTYWANYCH DO ANALIZY SFERY SPOŁECZNEJ

Nr wskaźnika	Kryterium	Nazwa wskaźnika
W1	Sytuacja demograficzna	odsetek spadku liczby ludności pomiędzy rokiem 2011 a 2016
W2		udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców
DW2		dynamika wskaźnika W2 pomiędzy rokiem 2011 a 2016
W3		udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie mieszkańców
W4	Ubóstwo	udział osób korzystających z formy pieniężnej zasiłków pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności
W5		średnia kwota wypłaconych zasiłków pomocy społecznej przeliczona na jedno gospodarstwo domowe otrzymujące świadczenie
W6		liczba uczniów korzystających z dożywiania
W7		liczba niewykonanych wyroków eksmisyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W8	Bezrobocie	udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym
DW8		dynamika wskaźnika W8 pomiędzy rokiem 2011 a 2016
W9		udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych
DW9		dynamika wskaźnika W9 pomiędzy rokiem 2011 a 2016
W10	Przestępczość	udział osób z niskimi kwalifikacjami w ogólnej liczbie bezrobotnych
W11		liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców
W12		liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

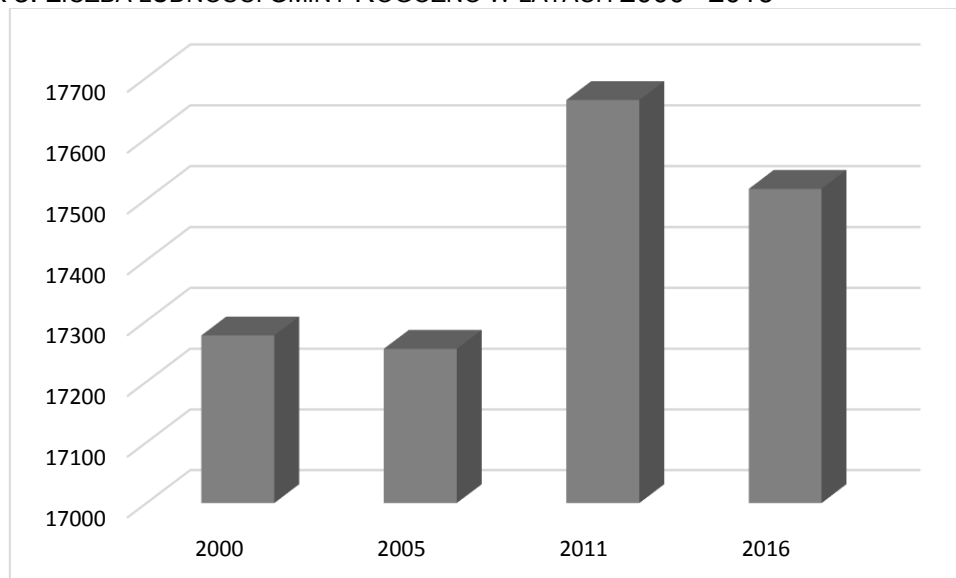
DW12		dynamika wskaźnika W12 pomiędzy rokiem 2011 a 2016
W13		liczba popełnionych wykroczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców
DW13		dynamika wskaźnika W13 pomiędzy rokiem 2011 a 2016
W14		liczba czynów karalnych popełnionych przez nieletnich w przeliczeniu na 1000 mieszkańców
DW14		dynamika wskaźnika W14 pomiędzy rokiem 2011 a 2016

Źródło: opracowanie własne

Sytuacja demograficzna

Do analizy sytuacji demograficznej wykorzystano cztery wskaźniki: odsetek spadku liczby ludności pomiędzy rokiem 2011 a 2016 (W1), udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców (W2) i dynamikę wskaźnika pomiędzy rokiem 2011 a 2016 (DW2) oraz udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie mieszkańców (W3).

RYSUNEK 3. LICZBA LUDNOŚCI GMINY ROGOŹNO W LATACH 2000 - 2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS oraz Urzędu Miasta i Gminy w Rogoźnie

Na przestrzeni lat 2000 – 2016 liczba mieszkańców gminy Rogoźno zwiększyła się o około 2%. Największy wzrost liczby ludności spośród analizowanych lat zaobserwowano w roku 2011, jednak od tego czasu liczba mieszkańców zaczęła systematycznie spadać. Przyrost mieszkańców ma istotne znaczenie, ponieważ wpływa między innymi na rozwój gospodarczy regionu.

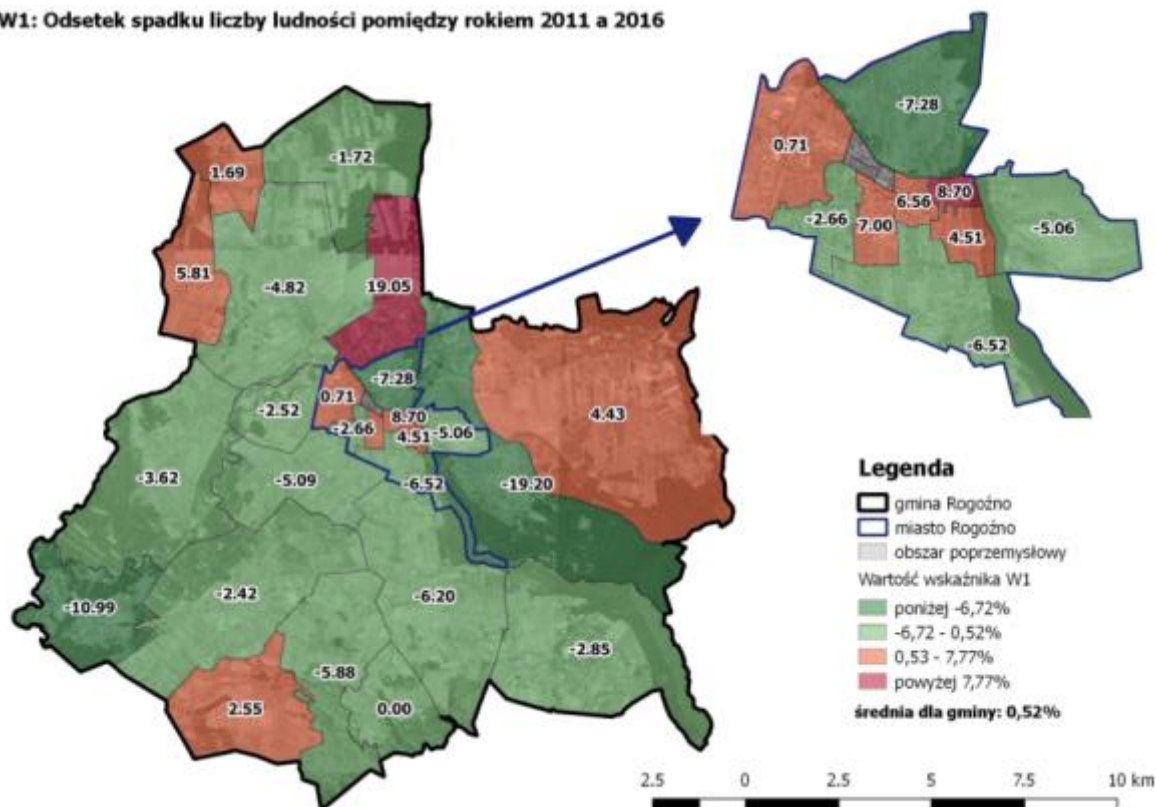
Analiza rozkładu przestrzennego wskaźnika W1 pozwala zidentyfikować jednostki, których liczba ludności najszybciej się zmienia. W badanym okresie liczba mieszkańców gminy Rogoźno spadła średnio o 0,52% w stosunku do liczby ludności w roku bazowym (2011). Wyższe wartości wskaźnika świadczą, o szybszym wyludnianiu się danej jednostki, zaś

wartości ujemne cechują jednostki, w których od roku 2011 liczba mieszkańców wzrosła. Najwyższą wartość wskaźnika zaobserwowano w Laskowie (19,05) oraz Jednostce H (8,70). Wartość wyższą niż średnia dla gminy odnotowano również w: Jednostce D, Jednostce E, Owieczkach, Jednostce D, Pruścach, Słomowie, Karolewie oraz w Jednostce A.

RYSUNEK 4. ODSETEK SPADKU LICZBY MIESZKAŃCÓW POMIĘDZY ROKIEM 2011 A 2016

W1: Odsetek spadku liczby ludności pomiędzy rokiem 2011 a 2016

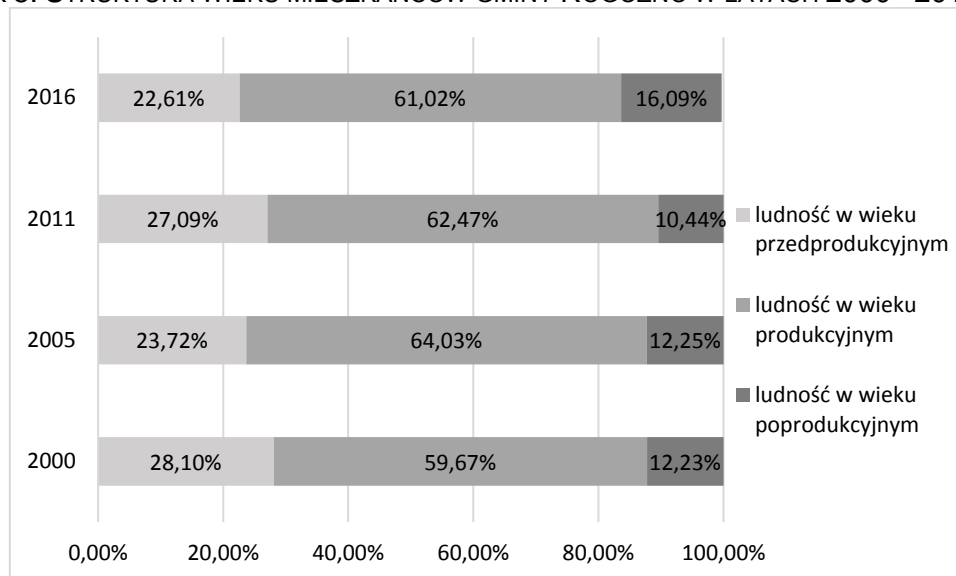
Źródło: opracowanie własne

Struktura wieku mieszkańców danej jednostki jest jednym z najistotniejszych aspektów sytuacji demograficznej. Wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców świadczy o występowaniu zjawiska „starzenia się społeczeństwa”, czego konsekwencją może być wyludnianie się obszaru oraz istotne obciążenie budżetu związane z koniecznością dostosowania oferty usług do potrzeb seniorów przy równoczesnym zmniejszeniu wpływów do budżetu z tytułu podatków itp. Na starzenie się społeczeństwa wpływ ma wiele czynników, między innymi: późniejsze podejmowanie pracy zawodowej, zmiana modelu rodziny czy rozwój medycyny.

RYSUNEK 5. STRUKTURA WIEKU MIESZKAŃCÓW GMINY ROGOŹNO W LATACH 2000 - 2016

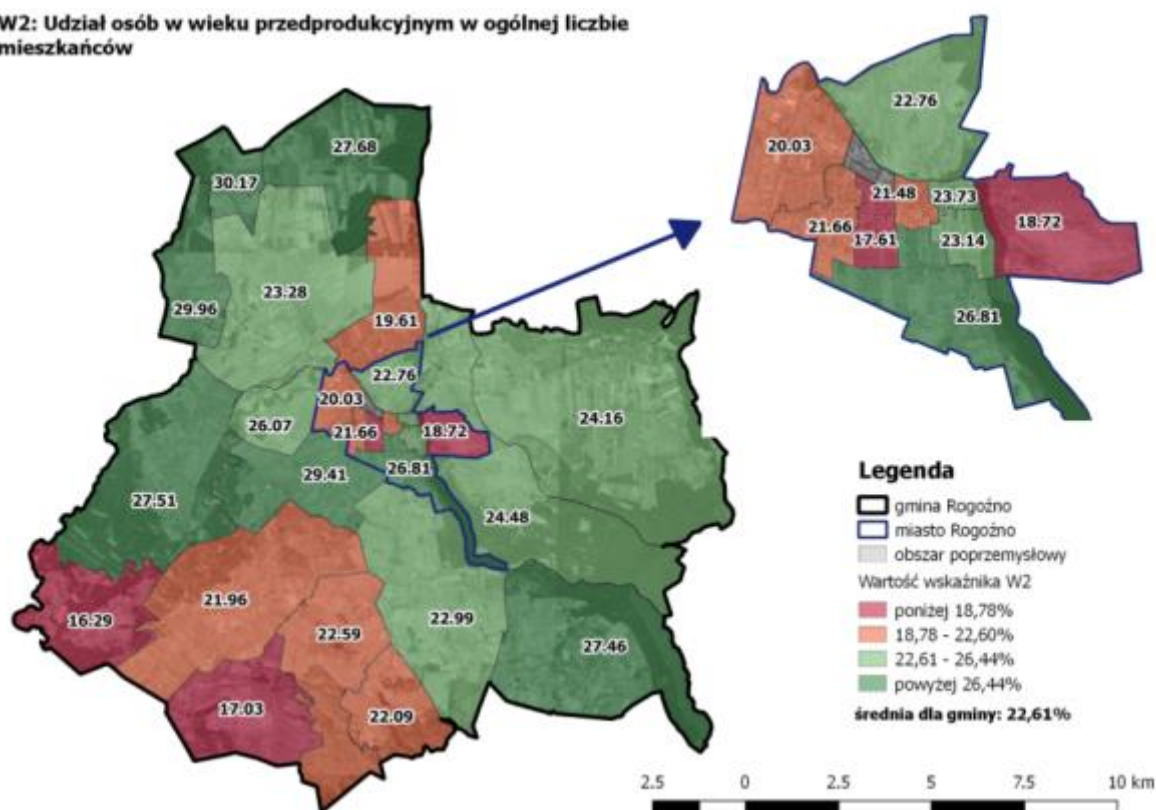
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na przestrzeni lat zaobserwowano znaczne zmiany struktury wieku mieszkańców. Analizując wykresy przedstawione na rysunkach nr 3 i 5 można zauważyć, że pomiędzy 2005 a 2011 rokiem doszło do gwałtownego wzrostu liczby mieszkańców gminy przy równoczesnym wzroście liczebności najmłodszej grupy wiekowej. Wy tłumaczeniem tego zjawiska może być ówczesne nasilenie się procesu suburbanizacji Poznania. Grupą, która najczęściej wyprowadza się z miasta na obszary peryferyjne są właśnie młode rodziny z dziećmi. Od 2011 roku można jednak zauważyć istotne pogorszenie sytuacji demograficznej – udział mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym spadł o prawie 5%, wzrósł natomiast udział najstarszej grupy wiekowej.

RYSUNEK 6. UDZIAŁ OSÓB W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM W OGÓLNEJ LICZBIE MIESZKAŃCÓW

W2: Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców

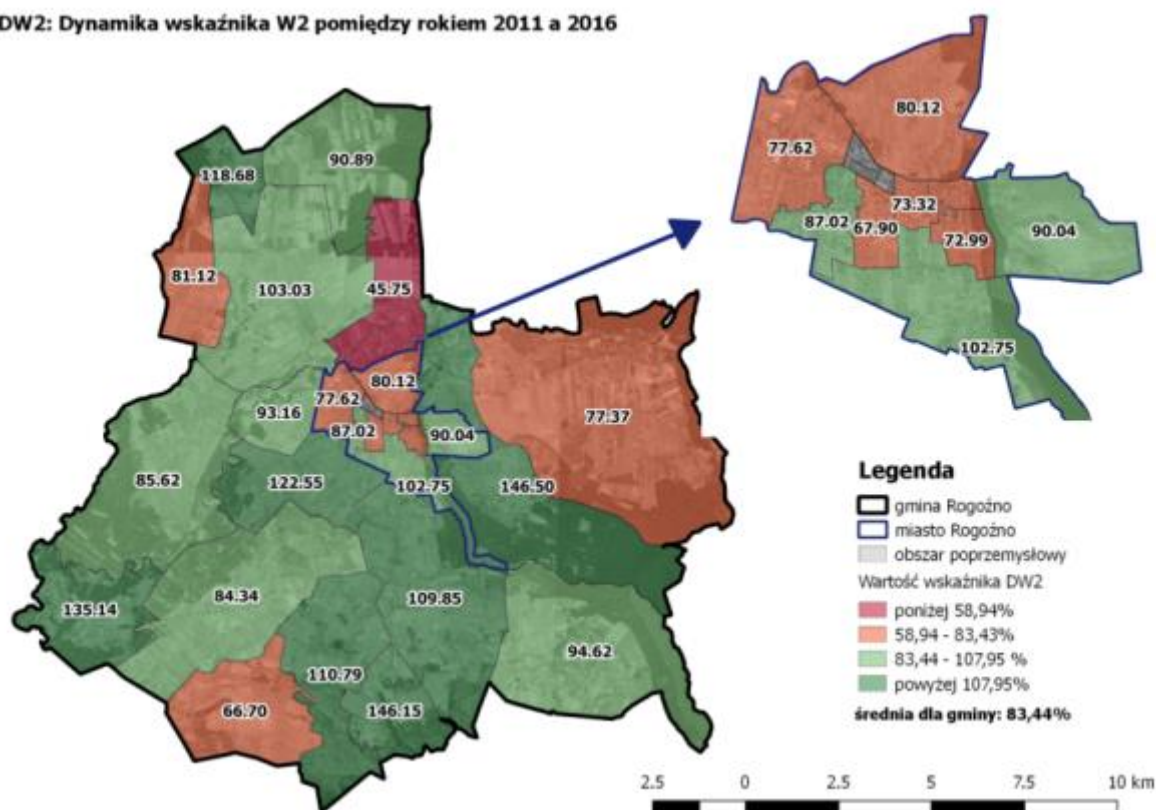
Źródło: opracowanie własne

Analiza rozkładu przestrzennego wskaźnika W2 pozwoli na identyfikację jednostek, które cechują się najmniejszym udziałem mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym. Średnia wartość przedmiotowego wskaźnika dla gminy wynosi 22,61%. Najgorszą sytuację na obszarze gminy zaobserwowano w jednostkach: Jaracz, Słomowo, D oraz I, w których wskaźnik przyjął odpowiednio wartości: 16,29, 17,03, 17,61 oraz 18,72. Wartość wskaźnika niższą niż średnia dla gminy odnotowano również w: Laskowie, Jednostce A, Jednostce E, Jednostce C, Parkowie, Nienawiszczu oraz Boguniewie.

Aby prawidłowo zdiagnozować niekorzystne trendy demograficzne w danych jednostkach analitycznych należy zbadać dynamikę zmiany udziału osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców.

RYSUNEK 7. DYNAMIKA WSKAŹNIKA W2 POMIĘDZY ROKIEM 2011 A 2016

DW2: Dynamika wskaźnika W2 pomiędzy rokiem 2011 a 2016

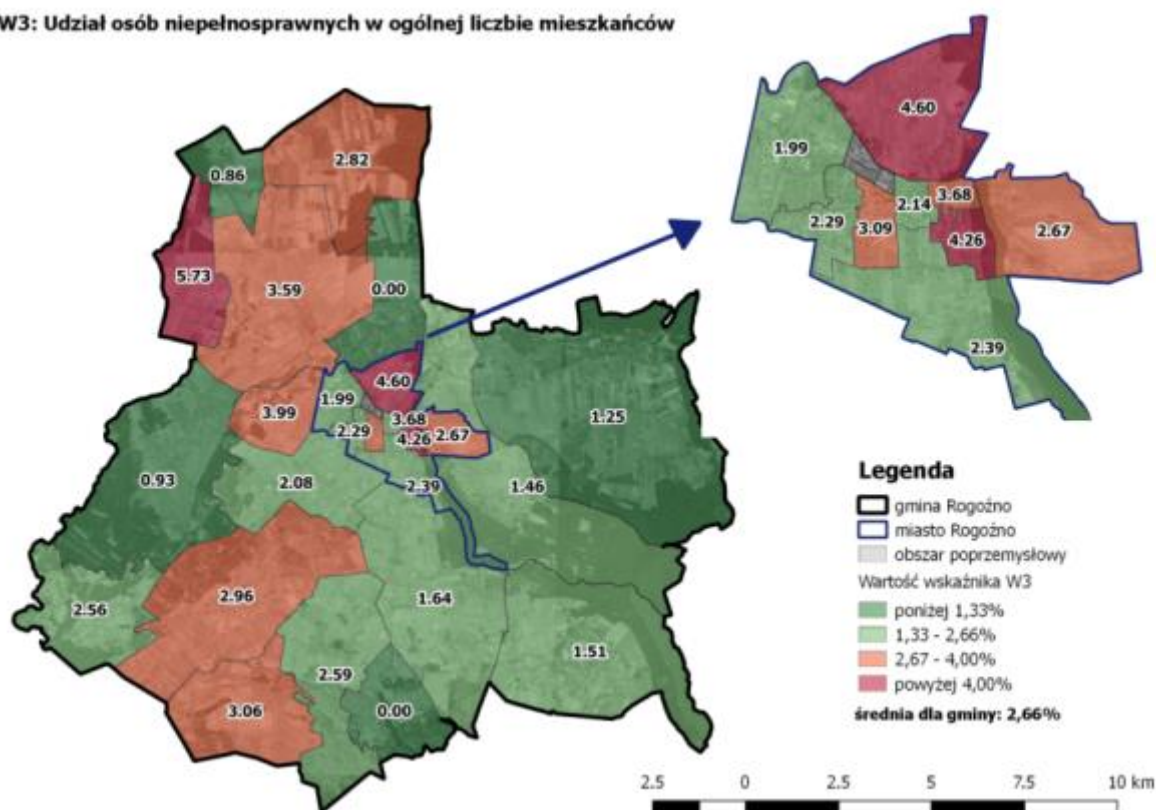
Źródło: opracowanie własne

Dynamika zmiany wartości udziału osób w wieku przedprodukcyjnym w latach 2011 – 2016 ma na celu ukazanie tempa zmian zachodzących w poszczególnych jednostkach analitycznych. Średnia wartość wskaźnika dynamicznego udziału osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej licznie mieszkańców dla gminy wynosi 83,44%, co oznacza że na przestrzeni analizowanych lat wartość ta zmniejszyła się o prawie 17%. Jednostką cechującą się największym spadkiem udziału mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym jest Laskowo, gdzie przedmiotowy wskaźnik przyjął wartość 45,75%. Gorszą sytuację niż gminna średnia zidentyfikowano również w jednostkach: D, H, G, E, A i B oraz sołectwach: Słomowo, Pruśce i Owieczki. W jednostkach: F, Gościejewo, Studzieniec, Boguniewo, Karolewo, Garbatka, Jaracz, Nienawiszcz i Owczegłowy odnotowano wartości wskaźnika przekraczające 100%, co oznacza, że w analizowanym okresie zwiększył się udział osób niepełnoletnich w ogólnej liczbie mieszkańców.

W ramach diagnozy przeanalizowano także udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie mieszkańców (wskaźnik W3). Osoby niepełnosprawne cechuje ograniczona mobilność, w związku z tym konieczne jest przystosowywanie przestrzeni publicznej do ich potrzeb.

RYSUNEK 8. UDZIAŁ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W OGÓLNEJ LICZBIE MIESZKAŃCÓW

W3: Udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

W gminie Rogoźno średni udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie mieszkańców wynosi 2,66%. Największą koncentrację osób dotkniętych niepełnosprawnością zaobserwowano w następujących jednostkach: Owieczki (5,73%), Jednostka B (4,60%), Jednostka G (4,26%). Wartości wskaźnika wyższe niż gminna średnia odnotowano także w: Rudzie, Jednostce H, Gościejewie, Jednostce D, Słomowie, Parkowie, Tarnowie oraz Jednostce I.

Ubóstwo

Do określenia sytuacji materialnej mieszkańców gminy Rogoźno wykorzystano 4 wskaźniki: udział osób korzystających z formy pieniężnej zasiłków pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców (W4), średnia kwota wypłaconych zasiłków pomocy społecznej przeliczona na jedno gospodarstwo domowe otrzymujące świadczenie (W5), udział uczniów korzystających z dożywiania w ogólnej liczbie uczniów (W6) oraz liczba niewykonanych wyroków eksmisyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (W7).

W ramach pomocy społecznej przyznawane są dwa rodzaje świadczeń, w formie pieniężnej oraz niepieniężnej. Świadczenia pieniężne obejmują między innymi: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy czy pomoc na usamodzielnienie się oraz na kontynuowanie nauki, natomiast świadczenia niepieniężne: schronienie, posiłek, mieszkanie chronione oraz

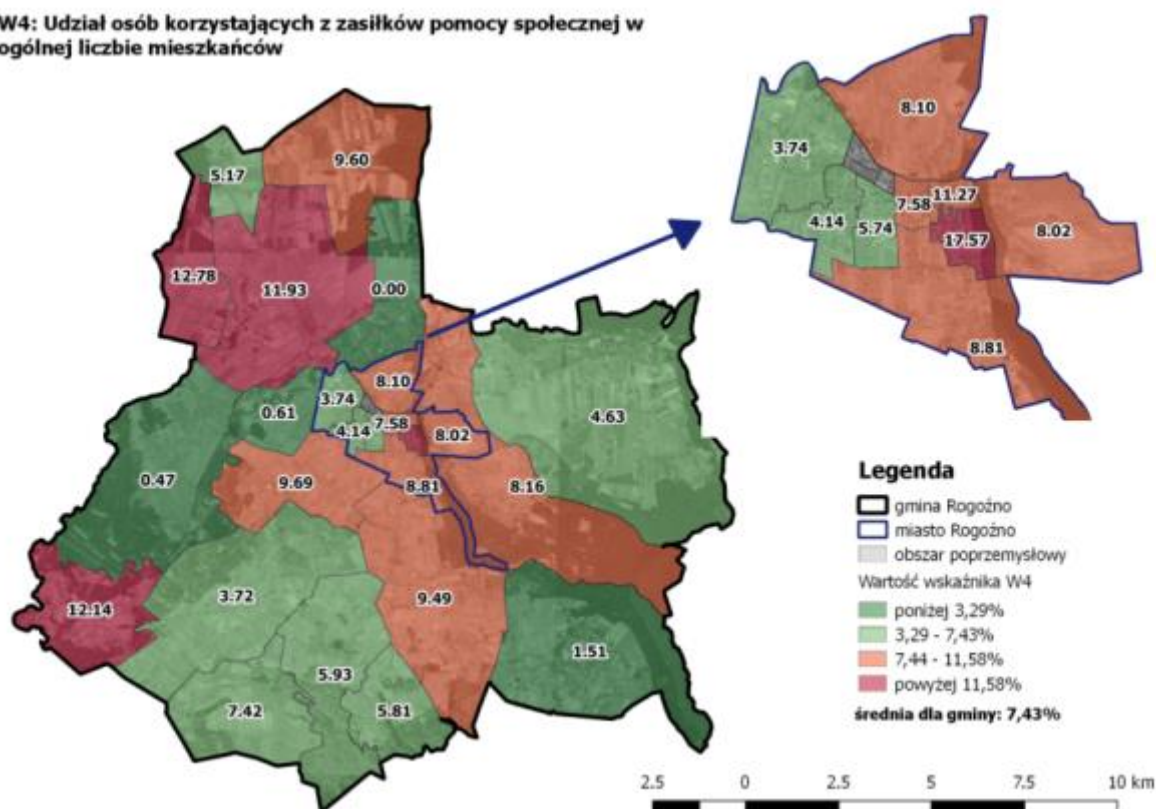

pracę socjalną. Forma pieniężna zasiłków pomocy społecznej przyznawana jest na podstawie spełnienia kryterium dochodowego. Od października 2015 roku wynosi ono 514 zł dla jednego członka rodziny i 634 zł dla osób samotnie gospodarujących.

Średni udział osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w Rogoźnie wynosi 7,43%. Najwięcej osób korzystających z tych świadczeń na obszarze gminy zamieszkuje jednostki: G, Owieczki, Jaracz i Gościejewo, gdzie pobiera je odpowiednio: 17,57%, 12,78%, 12,14% i 11,93% mieszkańców. Wartość wyższą niż średnia dla gminy zaobserwowano także w: Jednostce H, Garbatce, Tarnowie, Studzieńcu, Jednostce F, Owczegłowach, Jednostce B, Jednostce I oraz Jednostce E. Jedynie mieszkańcy Laskowa nie korzystają ze środków pomocy społecznej.

RYSUNEK 9. UDZIAŁ OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z FORMY PIENIĘŻNEJ ZASIŁKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W OGÓLNEJ LICZBIE MIESZKAŃCÓW

W4: Udział osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców

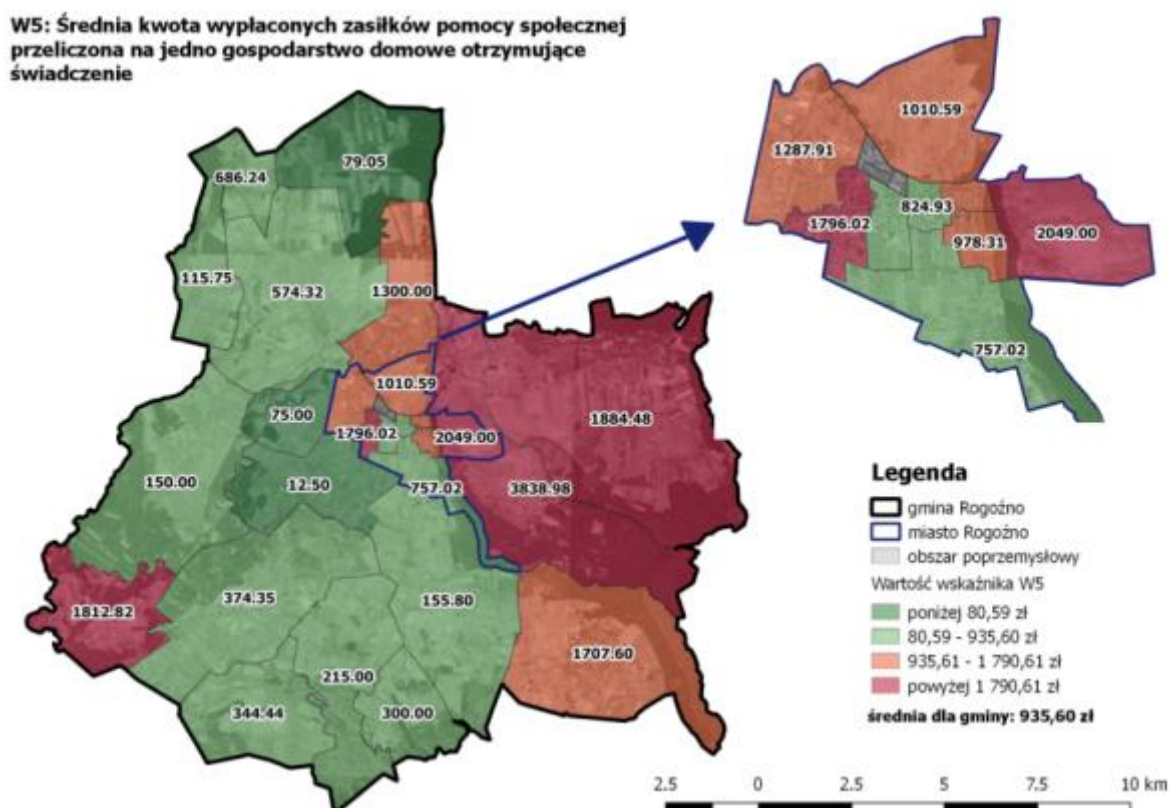

Źródło: opracowanie własne

O wartości przyznawanego świadczenia pomocy społecznej decyduje wysokość dochodów gospodarstwa domowego. Maksymalna wysokość zasiłku, która może zostać przyznana świadczeniobiorcom obliczana jest na podstawie odjęcia od kwoty kryterium dochodowego dochodu przeliczonego na jednego członka gospodarstwa domowego. Analiza rozkładu przestrzennego wskaźnika W5 pozwoli na identyfikację jednostek analitycznych, w których sytuacja finansowa osób otrzymujących zasiłki jest najgorsza. Średnia kwota wypłacanych zasiłków pomocy społecznej przeliczona na jedno gospodarstwo domowe otrzymujące

świadczenia w gminie Rogoźno wynosi 935,60 zł. Najwyższą kwotę świadczeń pomocy społecznej otrzymują rodziny zamieszkujące: Owczegłowy (3838,98 zł), Jednostkę I (2049,00 zł), Pruśce (1884,48), Jaracz (1812,82 zł) oraz Jednostkę C (1796,02 zł). Przedmiotowy wskaźnik przyjął wartości przewyższające gminną średnią również w jednostkach: Budziszewko, Laskowo, A, B, H i G. Najniższą wartość świadczeń pomocy społecznej w przeliczeniu na jedno gospodarstwo domowe otrzymujące świadczenie pobierają mieszkańcy Garbatki (12,50zł).

RYSUNEK 10. ŚREDNIA KWOTA WYPŁACONYCH ZASIŁKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ PRZELICZONA NA JEDNO GOSPODARSTWO DOMOWE OTRZYMUJĄCE ŚWIADCZENIE

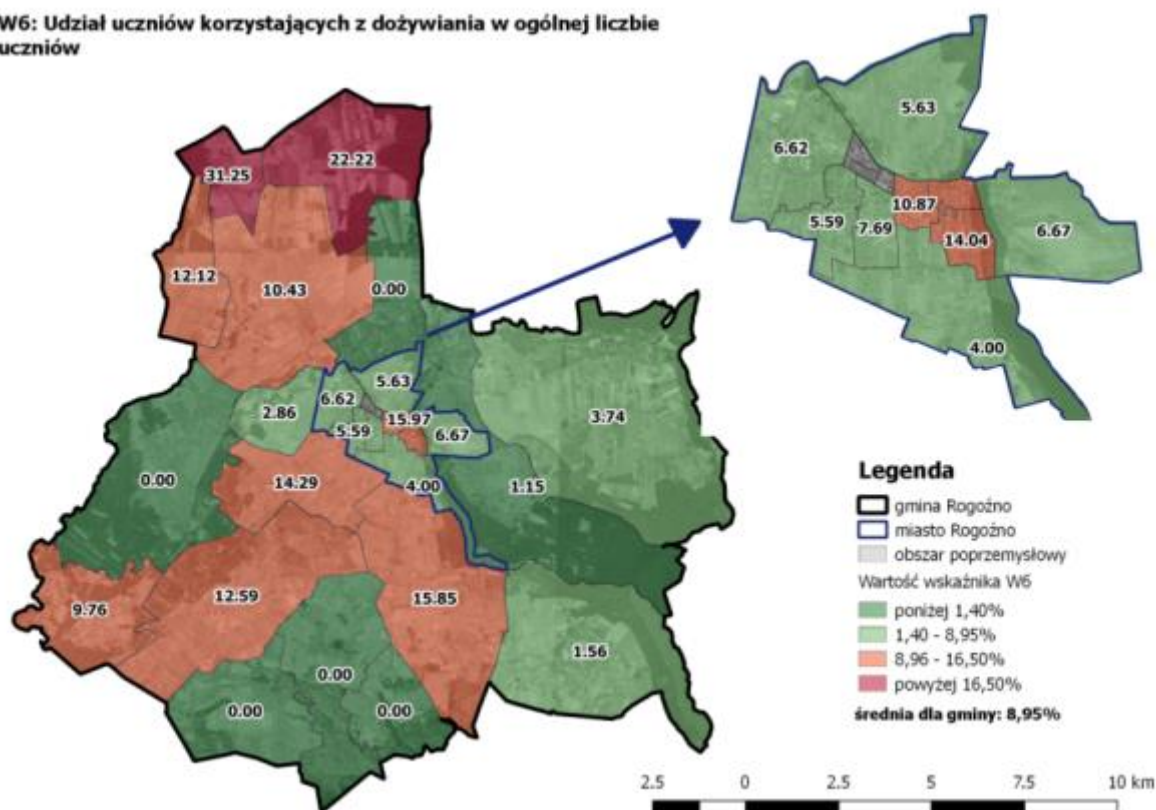

Źródło: opracowanie własne

Uczniowie pochodzący z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej mogą otrzymywać darmowy posiłek dzięki realizacji programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”. Analiza koncentracji uczniów korzystających z dożywiania pozwoli na wskazanie jednostek, które zamieszkiwane są przez niezamożne rodziny wychowujące dzieci. W gminie Rogoźno średnio 8,95% uczniów korzysta z dożywiania. Najwięcej dzieci korzystających z tej formy pomocy zamieszkuje Karolewo (31,25%) oraz Tarnowo (22,22%). Wartość wyższą niż średnia dla gminy odnotowano także w: Jednostce H, Studzieńcu, Garbatce, Jednostce G, Parkowie, Owieczkach, Jednostce E, Gościejewie oraz Jaraczu. Uczniowie mieszkający w: Boguniewie, Kaziopolu, Laskowie, Nienawiszczu oraz Słomowie nie korzystają z dożywiania.

RYSUNEK 11. UDZIAŁ UCZNIÓW KORZYSTAJĄCYCH Z DOŻYWIANIA W OGÓLNEJ LICZBIE UCZNIÓW

W6: Udział uczniów korzystających z dożywiania w ogólnej liczbie uczniów

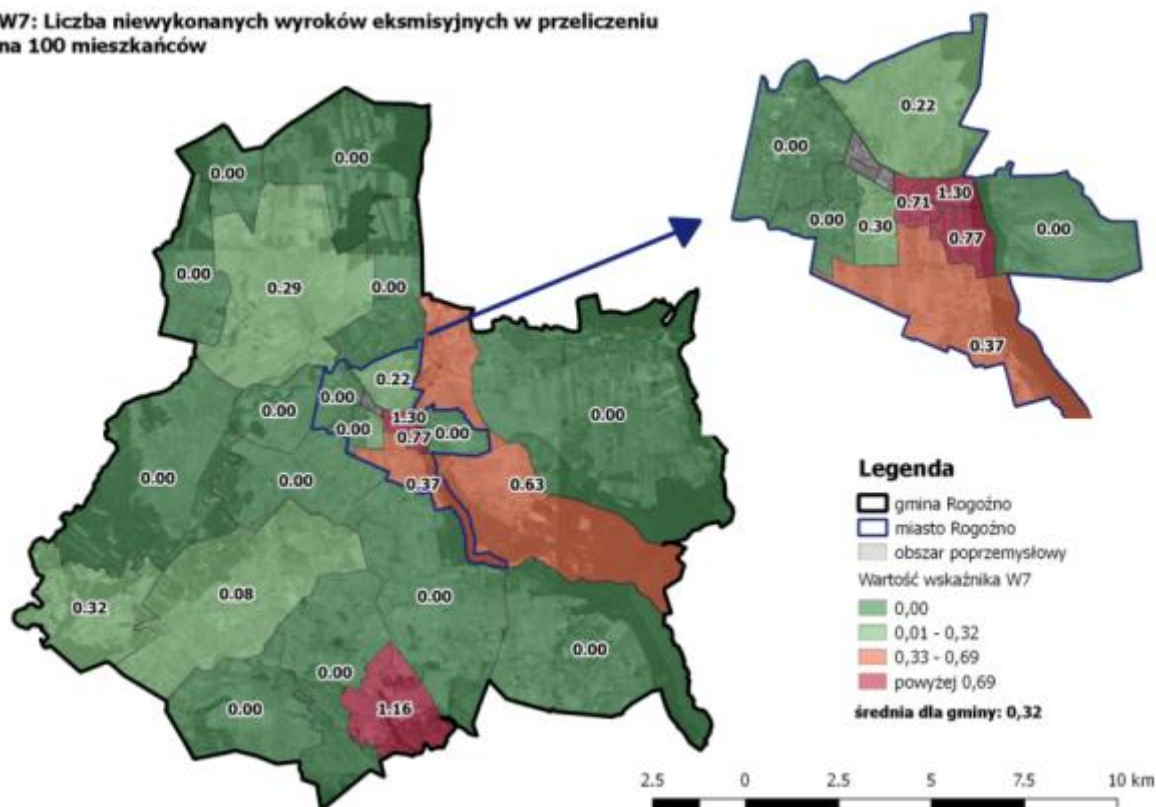
Źródło: opracowanie własne

Część mieszkańców gminy Rogoźno znajduje się w skrajnie trudnej sytuacji finansowej, w efekcie czego wypowiedziano im prawo do użytkowania lokalu, a sąd wydał wyrok o eksmisji. W 2016 roku w gminie Rogoźno łącznie 56 rodzin oczekiwało na wykonanie eksmisji, jednak gmina nie posiada dostępnych lokali zastępczych, przez co działań eksmisyjnych nie podjęto. Średnia wartość wskaźnika W7 dla gminy wynosi 0,32. Przedmiotowy wskaźnik najwyższe wartości przyjął w jednostkach: H (1,30), Nienawiszcz (1,16), G (0,77) oraz E (0,71). Ponadto sytuację gorszą niż gminna średnia odnotowano także w Owczegłowach i Jednostce F.

RYСУNEK 12. LICZBA NIEWYKONANYCH WYROKÓW EKSMISYJNYCH W PRZELICZENIU NA 100 MIESZKAŃCÓW

W7: Liczba niewykonanych wyroków eksmisyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Bezrobocie

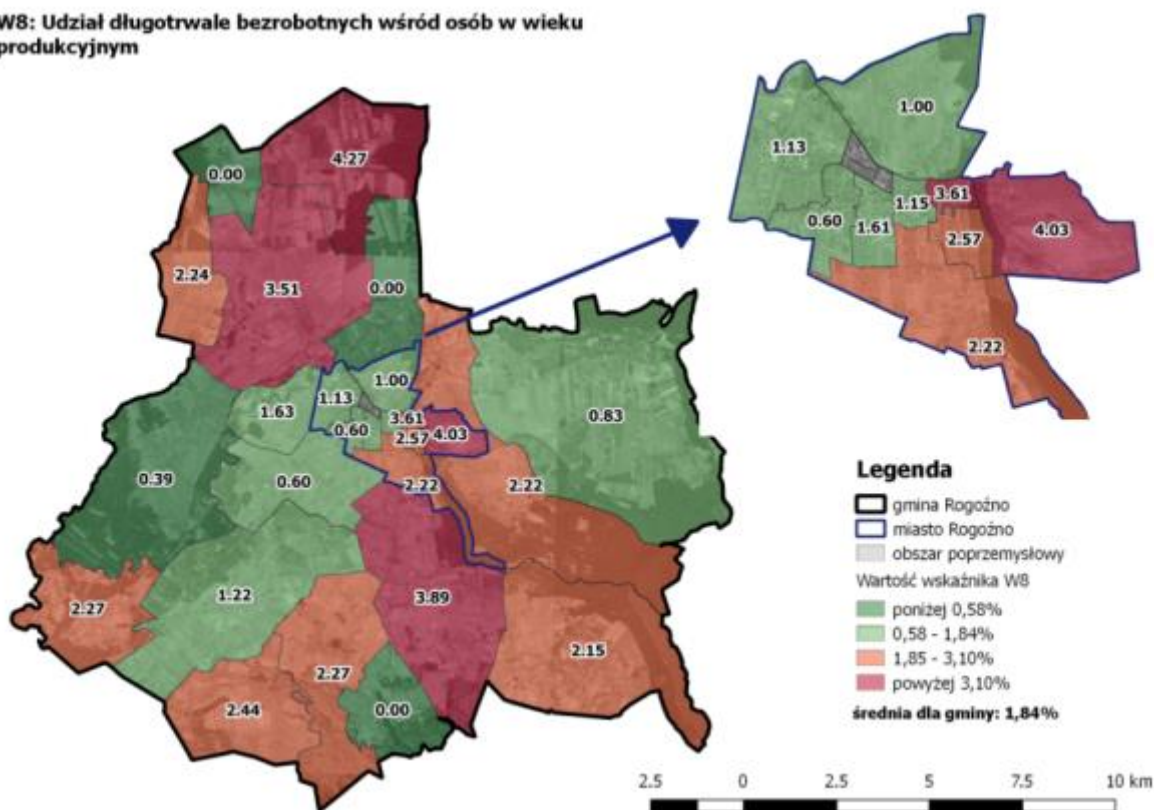
Bezrobocie to zjawisko braku pracy zarobkowej przez osoby zdolne do pracy i gotowe do jej podjęcia. Może przyczyniać się do współwystępowania innych problemów, między innymi: ubóstwa, uzależnień od środków pomocy społecznej, przestępczości czy alkoholizmu. Brak podejmowania działań w zakresie poprawy sytuacji bezrobotnych może powodować występowanie długotrwałego bezrobocia, które dotyczy osób pozostających bez zatrudnienia przez ponad 12 miesięcy. Występowanie bezrobocia może wiązać się także z posiadaniem niskich kwalifikacji. Występowanie bezrobocia może wynikać także z wzorców i wartości przekazywanych w domu. Jeśli dzieci obserwują, że ich rodzice nigdy nie mieli stałej pracy, wówczas nie otrzymują wartości, jaką jest praca. Często takie rodziny utrzymują się tylko ze świadczeń pomocy społecznej, co pozwala im na funkcjonowanie bez podjęcia aktywności zawodowej (tzw. wyuczona bezradność).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Rogoźno w 2016 roku wynosiła 3,46%. Szczególnie istotnym problemem społecznym jest jednak występowanie bezrobocia długotrwałego. Zbadano wskaźnik udziału długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym. Średnia wartość tego wskaźnika dla gminy wynosi 1,84%. Najgorszą sytuację

zaobserwowano w: Tarnowie (4,27%), Jednostce I (4,03%), Studzieńcu (3,89%), Jednostce H (3,61%) oraz Gościejewie (3,51%). Wartości przewyższające gminną średnią odnotowano także w jednostkach: G, Słomowo, Boguniewo, Jaracz, Owieczki, Owczegłowy, F i Budziszewko. W Karolewie, Laskowie oraz Nienawiszczu nie odnotowano osób długotrwale bezrobotnych.

RYСУNEK 13. UDZIAŁ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH WŚRÓD OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM

W8: Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym

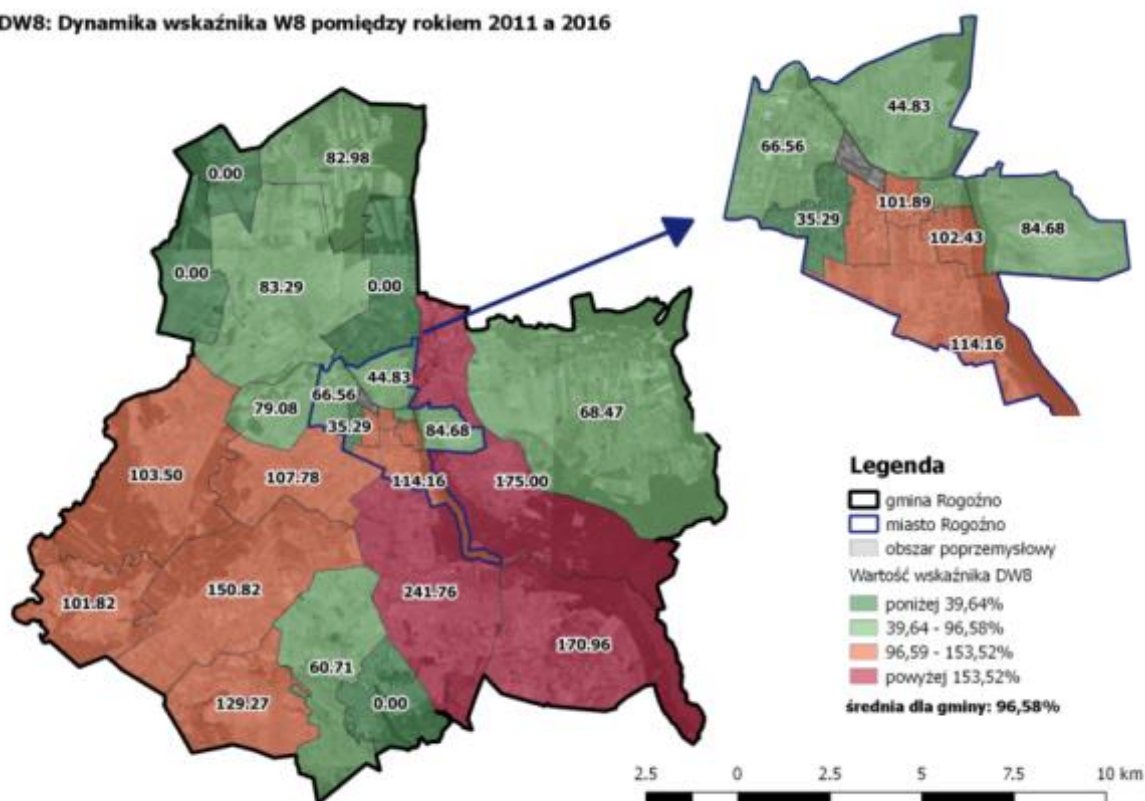
Źródło: opracowanie własne

Analiza dynamiki wskaźnika W8 pozwala stwierdzić, w których jednostkach problem długotrwałego bezrobocia jest coraz bardziej istotny, a w których ma mniejsze znaczenie niż w roku 2011. Średnia wartość wskaźnika DW8 dla gminy wynosi 96,58%. Oznacza to, że udział osób długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym w gminie nieznacznie spadł. Przedmiotowy wskaźnik najwyższe wartości przyjął w: Studzieńcu (241,76%), Owczegłowach (175,00%) oraz Budziszewku (170,96%). Udział osób długotrwale bezrobotnych wzrósł także w następujących jednostkach: Parkowo, Słomowo, D, F, Garbatka, Kaziopole, G, E oraz Jaracz.

RYСУNEK 14. DYNAMIKA WSKAŹNIKA W8 POMIĘDZY ROKIEM 2011 A 2016

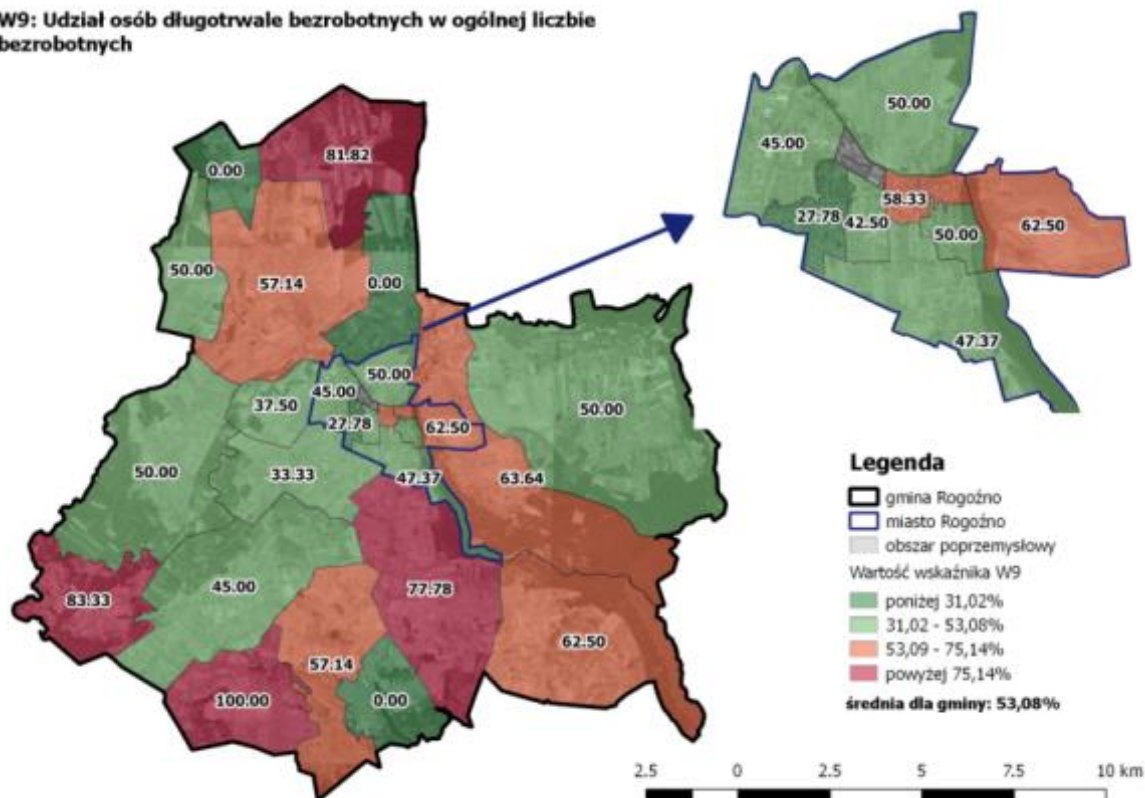
DW8: Dynamika wskaźnika W8 pomiędzy rokiem 2011 a 2016

Źródło: opracowanie własne

RYСУNEK 15. UDZIAŁ OSÓB DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH

W9: Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych

Źródło: opracowanie własne

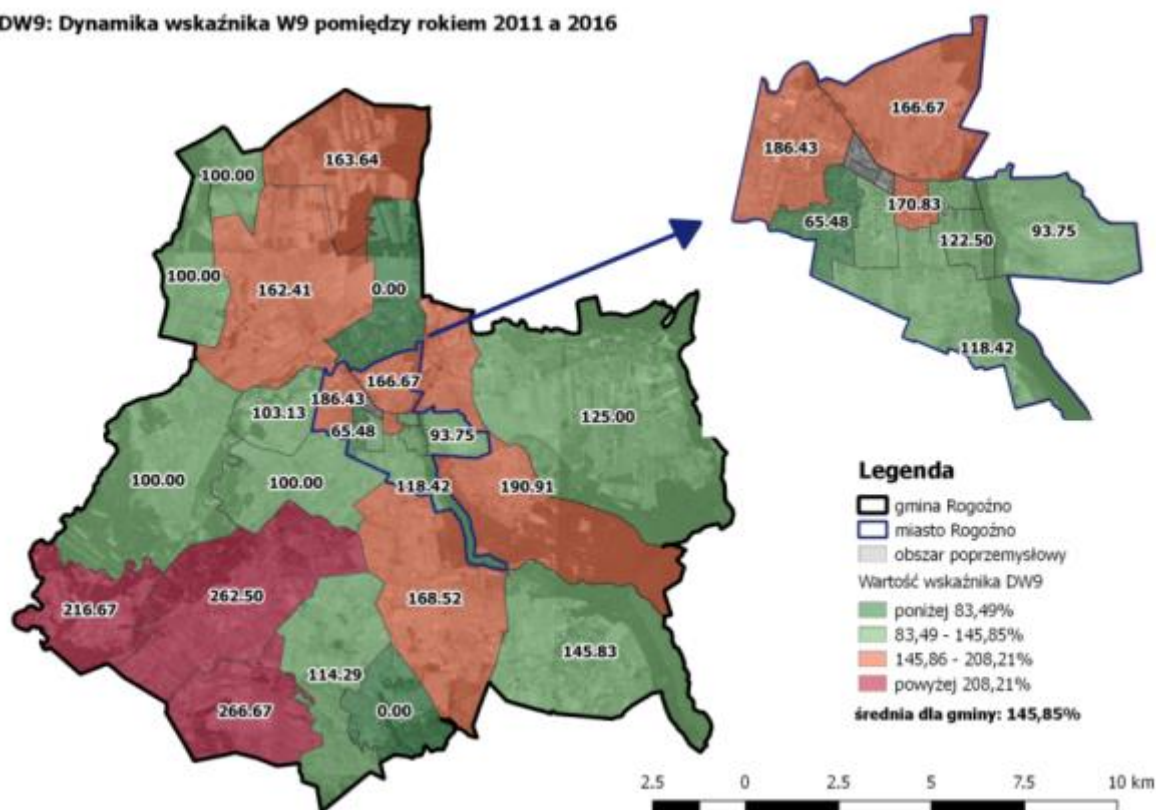

Średnio w gminie 53,08% wszystkich bezrobotnych pozostawało bez pracy przez ponad 12 miesięcy. Najgorszą sytuację w tym aspekcie odnotowano w: Słomowie, Jaraczu, Tarnowie oraz Studzieńcu, gdzie odpowiednio: 100%, 83,33%, 81,82% i 77,78% osób bezrobotnych nie było zatrudnionych od ponad roku. Wskaźnik W9 przyjął wartości przewyższające gminną średnią także w jednostkach: Owczegłowy, Budziszewko, I, H, E, Boguniewo oraz Gościejewo.

Ze względu na znaczny spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych i nieznaczne zmniejszenie liczby osób długotrwale bezrobotnych wskaźnik dynamiczny DW9 wykazuje tendencję wzrostową w prawie wszystkich jednostkach analitycznych. Największy wzrost udziału osób długotrwale bezrobotnych wśród bezrobotnych zaobserwowano w: Słomowie, Parkowie i Jaraczu, gdzie wskaźnik przyjął odpowiednio wartości: 266,67%, 262,50% i 216,67%. Sytuację gorszą niż przeciętna w gminie odnotowano również w jednostkach: Owczegłowy, A, E, Studzieniec, B, Tarnowo i Gościejewo. Wartość wskaźnika zmniejszyła się jedynie w jednostkach: I, C, Laskowo i Nienawiszcz.

RYСУNEK 16. DYNAMIKA WSKAŹNIKA W9 POMIĘDZY ROKIEM 2011 A 2016

DW9: Dynamika wskaźnika W9 pomiędzy rokiem 2011 a 2016

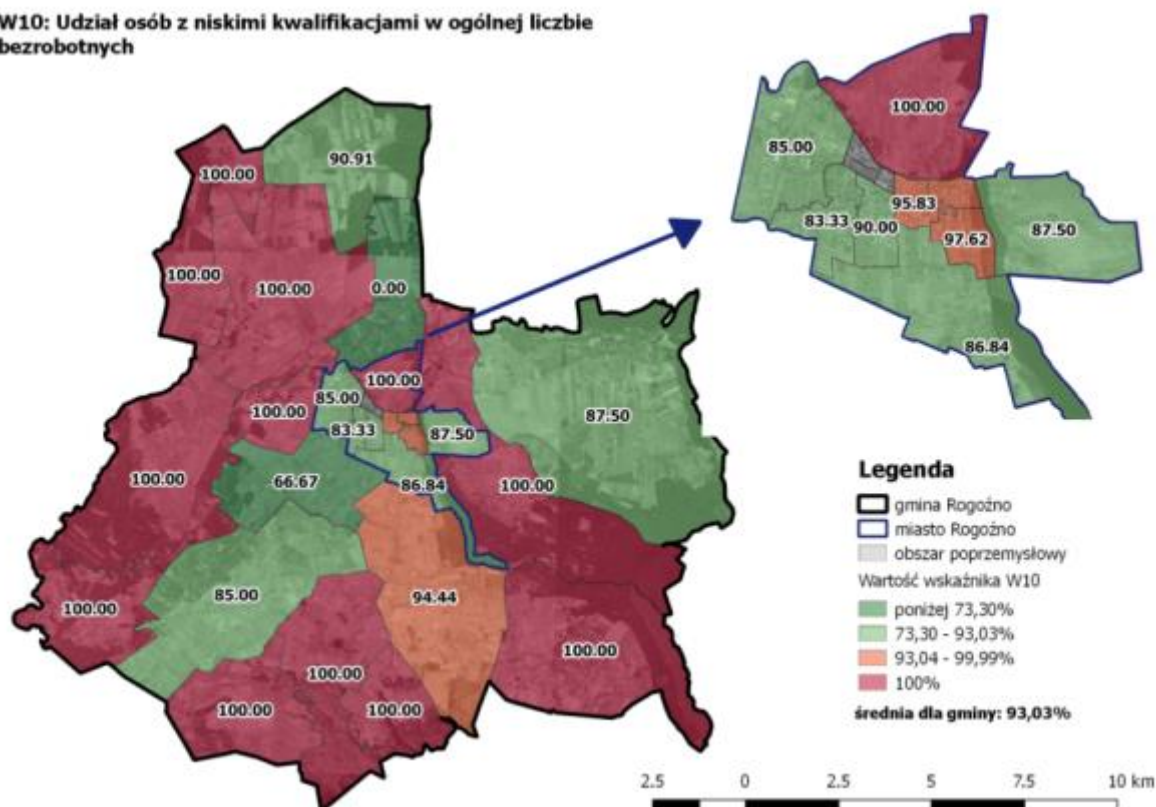
Źródło: opracowanie własne

Wpływ na wysokie bezrobocie mają niskie kwalifikacje. Ograniczają osobom pozostającym bez pracy możliwość podjęcia pracy zawodowej. Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Kształcenia (ISCED 2011) za osoby posiadające niskie kwalifikacje uznaje się osoby, które ukończyły najwyżej zasadniczą szkołę zawodową, liceum bądź

technikum. Wskaźnik W10 określa udział osób z niskimi kwalifikacjami w ogólnej liczbie bezrobotnych. Wartość przeciętna tego wskaźnika dla gminy wynosi 93,03%, co oznacza że ponad 9 na 10 osób bezrobotnych posiada niskie kwalifikacje. Najgorszą sytuację w tym zakresie zaobserwowano w: Boguniewie, Budziszewku, Gościejewie, Jaraczu, Karolewie, Kaziopolu, Nienawiszczu, Owczegłowach, Owieczkach, Rudzie, Słomowie oraz Jednostce B, gdzie wszystkie osoby bezrobotne posiadały niskie kwalifikacje. Sytuację gorszą niż średnia odnotowano także w jednostkach: G, H, E oraz Studzieńcu.

RYSUNEK 17. UDZIAŁ OSÓB Z NISKIMI KWALIFIKACJAMI W OGÓLNEJ LICZBIE BEZROBOTNYCH

W10: Udział osób z niskimi kwalifikacjami w ogólnej liczbie bezrobotnych

Źródło: opracowanie własne

Przestępczość

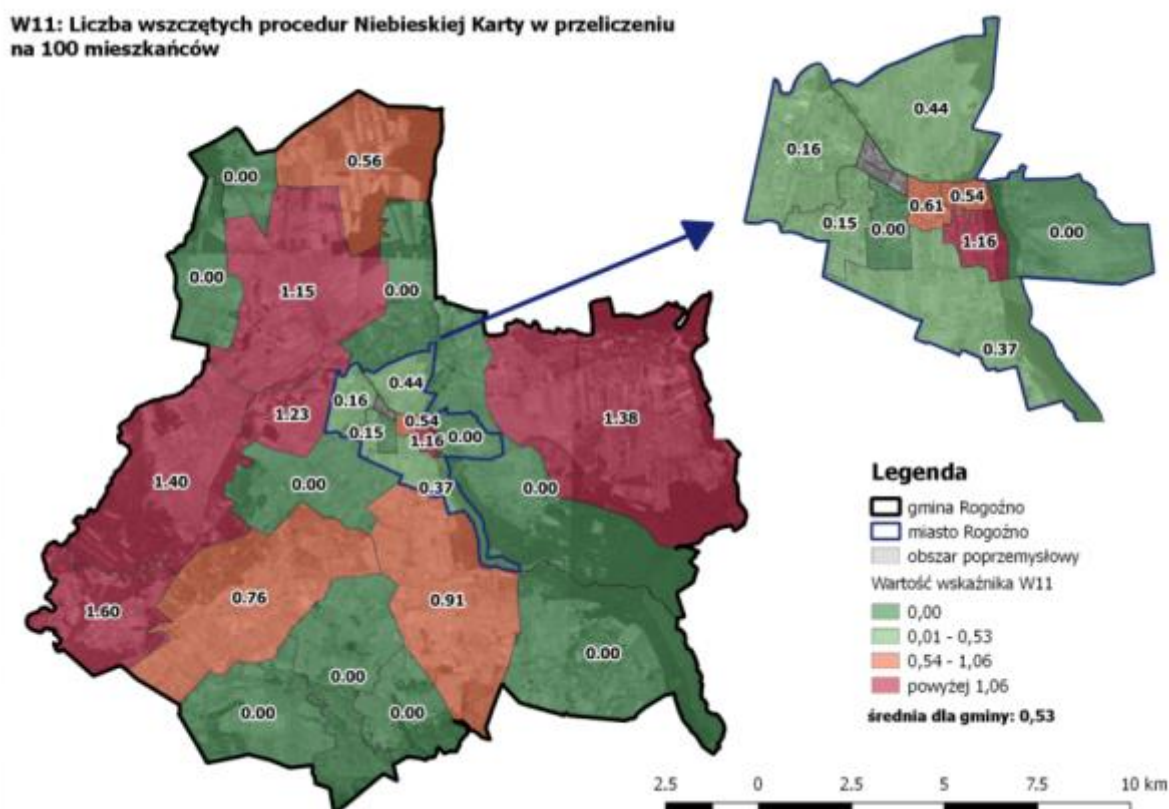
Przestępczość na terenie gminy Rogoźno została zbadana poprzez analizę siedmiu wskaźników (W11 – liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców, W12 – liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W13 – Liczba popełnionych wykroczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, W14 – liczba czynów karalnych popełnionych przez nieletnich w przeliczeniu na 1000 mieszkańców oraz trzech wskaźników dynamicznych DW12, DW13 i DW14).

Wskaźnik W11 określa liczbę wszczętych procedur Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Procedura Niebieskiej Karty może być wszczęta przez przedstawiciela uprawnionych podmiotów (np. jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, policji, oświaty

czy ochrony zdrowia). Pracownik powinien wszcząć procedurę jeśli posiada uzasadnione przypuszczenia, że w rodzinie dochodzi do przemocy domowej. Procedura Niebieskiej Karty prowadzona jest niezależnie od innych postępowań, między innymi: karnego, cywilnego czy rodzinnego. W 2016 roku w gminie Rogoźno prowadzone były 93 procedury Niebieskiej Karty. Wartość średnia przedmiotowego wskaźnika dla gminy Rogoźno wynosi zatem 0,53. Najgorszą sytuację dotyczącą liczby wszczętych procedur Niebieskiej Karty odnotowano w następujących jednostkach: Jaracz (1,60), Kaziopole (1,40), Pruśce (1,38), Ruda (1,23), G (1,16) oraz Gościejewo (1,15). Wartości wyższe niż gminna wystąpiły także w jednostkach: Studzieniec, Parkowo, E, Tarnowo oraz H. W Boguniewie, Budziszewku, Garbatce, Karolewie, Laskowie, Nienawiszczu, Owczegłowach, Owieczkach, Słomowie, Jednostce D oraz Jednostce I nie prowadzi się żadnej procedury Niebieskiej Karty.

RYСУNEK 18. LICZBA WSZCZĘTYCH PROCEDUR NIEBIESKIEJ KARTY W PRZELICZENIU NA 100 MIESZKAŃCÓW

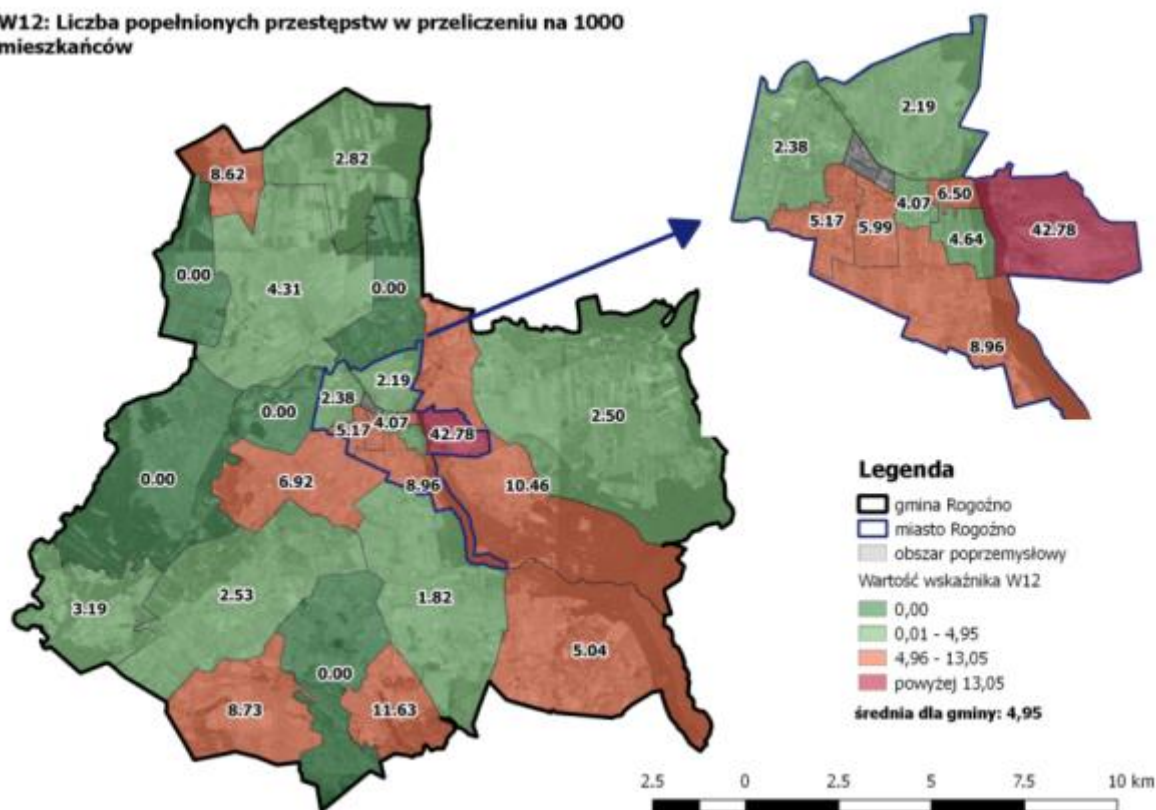
Źródło: opracowanie własne

Przestępczość to zjawisko, którego miejsce występowania nie musi być tożsame z miejscem zamieszkania sprawcy. Duża liczba popełnionych przestępstw ma wpływ na poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, a także ogranicza rozwój gospodarczy. Podczas analizy zbadano liczbę popełnionych przestępstw i przeliczono ją na 1000 mieszkańców (W12). Przeciętna wartość tego wskaźnika dla gminy wynosi 4,95. Największą liczbę przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców odnotowano w Jednostce I (42,78), gdzie wartość

wskaźnika była prawie dziewięciokrotnie wyższa niż średnia wartość dla gminy. Sytuację gorszą niż średnia dla gminy zaobserwowano także w następujących jednostkach analitycznych: Nienawiszcz, Owczegłowy, Jednostka F, Słomowo, Karolewo, Garbatka, Jednostka H, Jednostka D, Jednostka C oraz Budziszewko. W Boguniewie, Kaziopolu, Laskowie, Owieczkach i Rudzie nie odnotowano żadnego przestępstwa.

RYСУNEK 19. LICZBA POPEŁNIONYCH PRZESTĘPSTW W PRZELICZENIU NA 1000 MIESZKAŃCÓW

W12: Liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

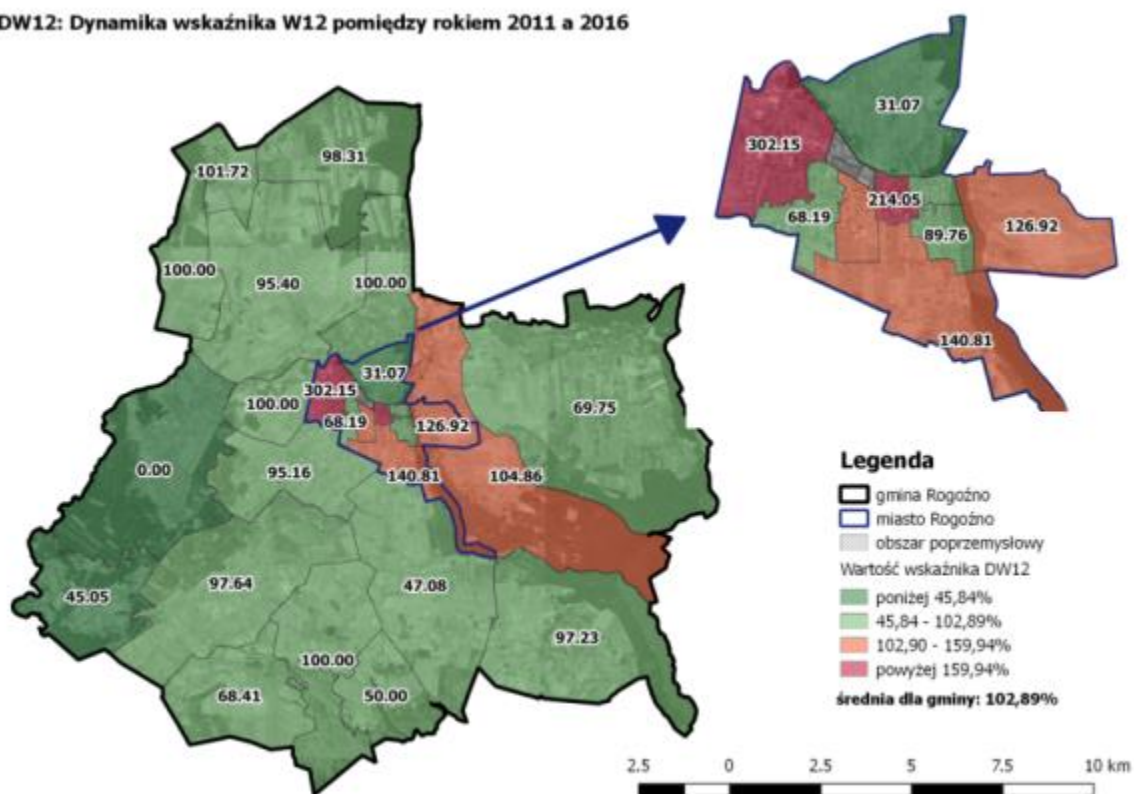
Źródło: opracowanie własne

Wartość tego wskaźnika zmieniała się na przestrzeni lat 2011 – 2015. Średnia wartość wskaźnika dynamicznego dla liczby popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla gminy wynosi 102,89%, co oznacza że na przestrzeni analizowanych lat wartość ta nieznacznie wzrosła. Wartość wskaźnika najbardziej zwiększyła się w Jednostce A (302,15%) oraz Jednostce E (214,05%). Sytuację gorszą niż średnia dla gminy zaobserwowano także w jednostkach: D, F, I oraz Owczegłowy.

RYSUNEK 20. DYNAMIKA WSKAŹNIKA W12 POMIĘDZY ROKIEM 2011 A 2016

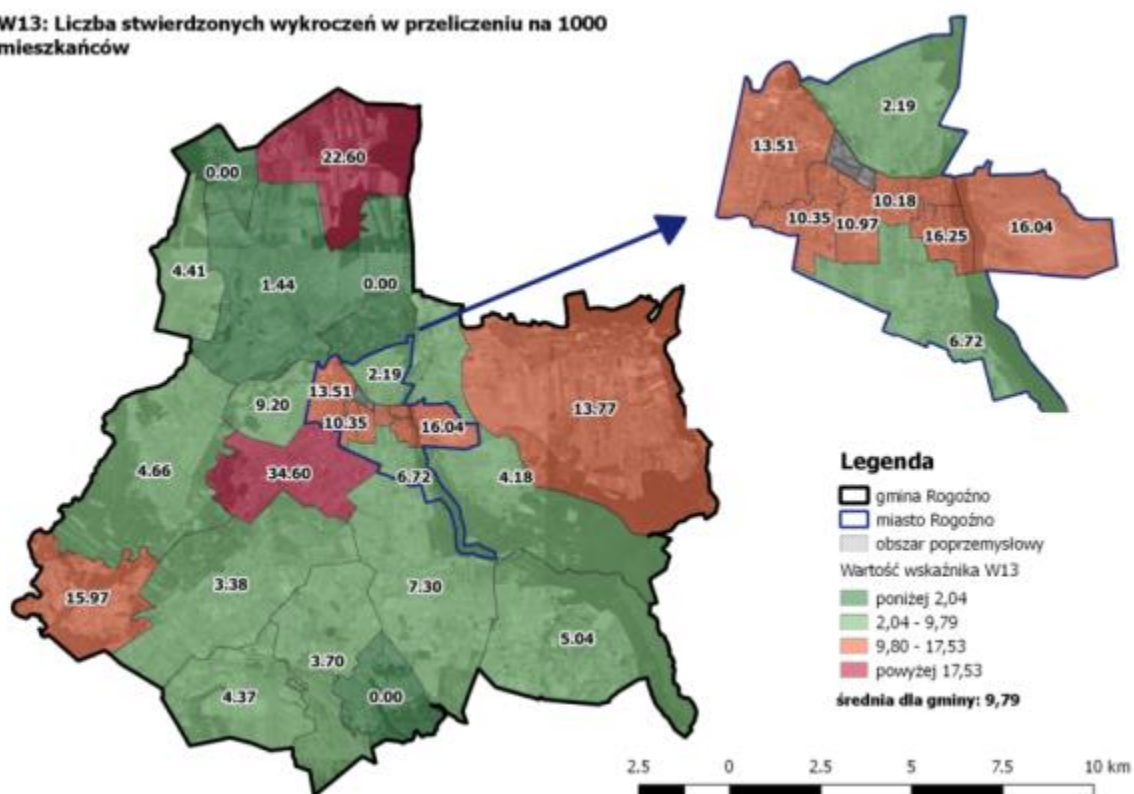
DW12: Dynamika wskaźnika W12 pomiędzy rokiem 2011 a 2016

Źródło: opracowanie własne

RYSUNEK 21. LICZBA STWIERDZONYCH WYKROCZEŃ W PRZELICZENIU NA 1000 MIESZKAŃCÓW

W13: Liczba stwierdzonych wykroczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

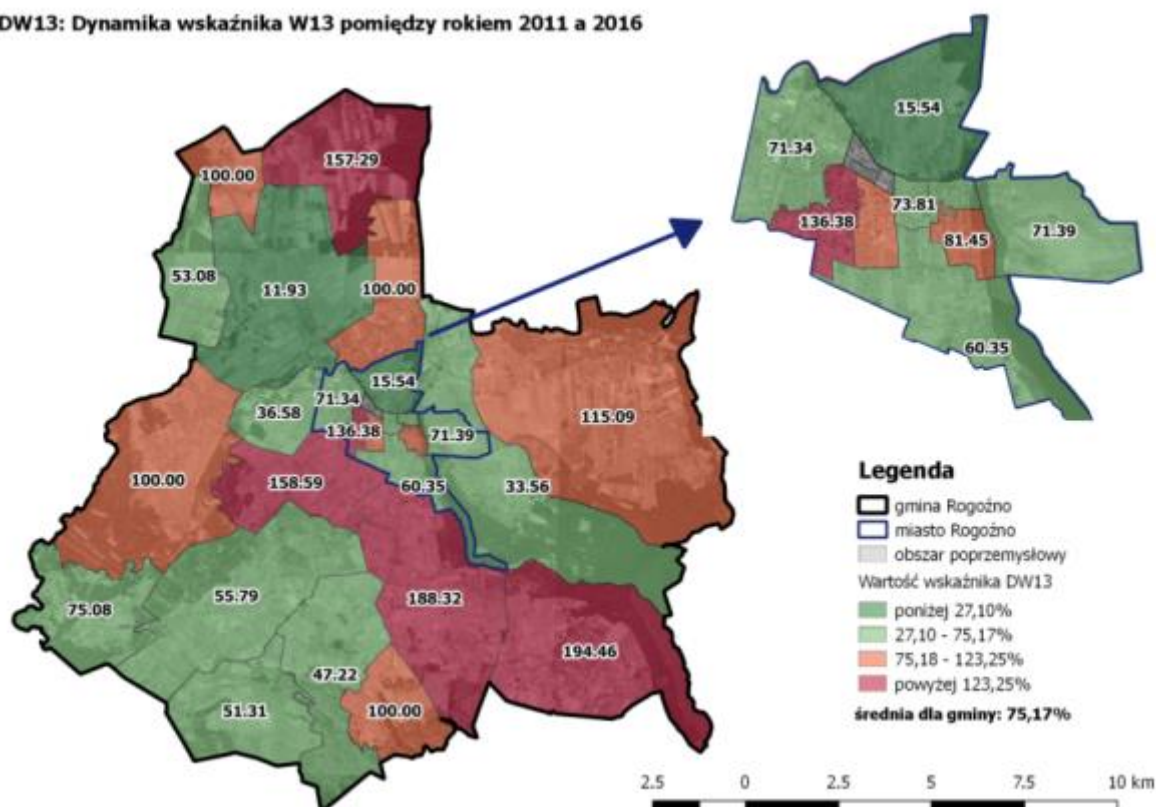
Źródło: opracowanie własne

Wskaźnik W13 dotyczy liczby stwierdzonych wykroczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Różnica pomiędzy przestępstwem a wykroczeniem polega na tym, że wykroczenie charakteryzuje się mniejszą społeczną szkodliwością czynu niż przestępstwo. W 2016 r. w gminie Rogoźno popełniono łącznie 172 wykroczenia. Średnia wartość liczby popełnionych wykroczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla gminy wynosi 9,79. Najwyższą wartość wskaźnika świadczącą o najgorszej sytuacji odnotowano w Garbatce (34,60) oraz Tarnowie (22,60). Wartości przewyższające gminną średnią zaobserwowano także w jednostkach: G, I, A, D, H, C i E oraz sołectwach Jaracz i Pruśce. W Gościejewie, Karolewie, Laskowie oraz Nienawiszczu wartość wskaźnika wynosiła 0, co oznacza że w tych jednostkach analitycznych nie odnotowano wykroczeń.

Średnia wartość wskaźnika dynamicznego za lata 2011 - 2016 dla liczby popełnionych wykroczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla gminy wynosi 75,17%, co oznacza że na przestrzeni analizowanych lat wartość ta zmniejszyła się. Wartość wskaźnika najbardziej zwiększyła się w: Budziszewku (194,46%), Studzieńcu (188,32%), Garbatce (158,59%), Tarnowie (157,29%) oraz Jednostce C (136,38%).

RYSUNEK 22. DYNAMIKA WSKAŹNIKA W13 POMIĘDZY ROKIEM 2011 A 2016

DW13: Dynamika wskaźnika W13 pomiędzy rokiem 2011 a 2016

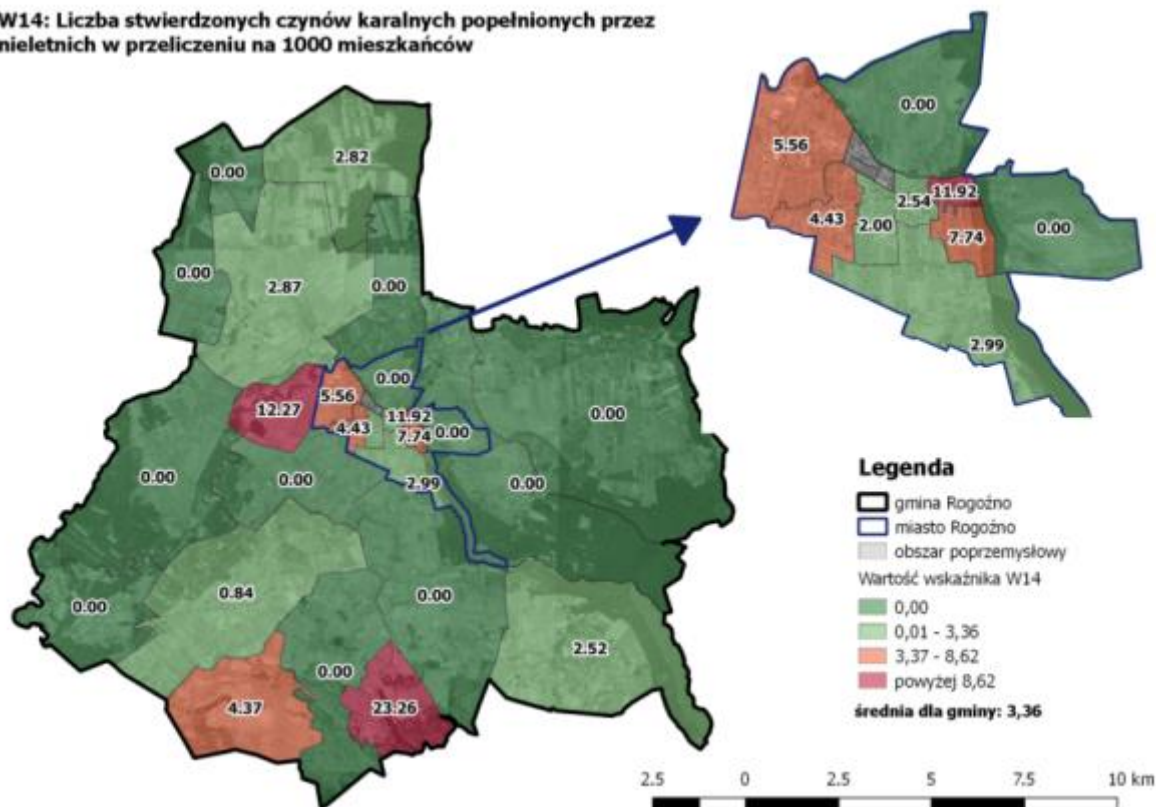
Źródło: opracowanie własne

O występowaniu problemów w sferze społecznej świadczy także duża liczba czynów karalnych popełnionych przez nieletnich. Na poniższej mapie przedstawiono przestrzenne

rozmieszczenie wskaźnika W14, który obrazuje liczbę czynów karalnych popełnionych przez nieletnich w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

RYSUNEK 23. LICZBA STWIERDZONYCH CZYNÓW KARALNYCH POPEŁNIONYCH PRZEZ NIELETNICH W PRZELICZENIU NA 1000 MIESZKAŃCÓW

W14: Liczba stwierdzonych czynów karalnych popełnionych przez nieletnich w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

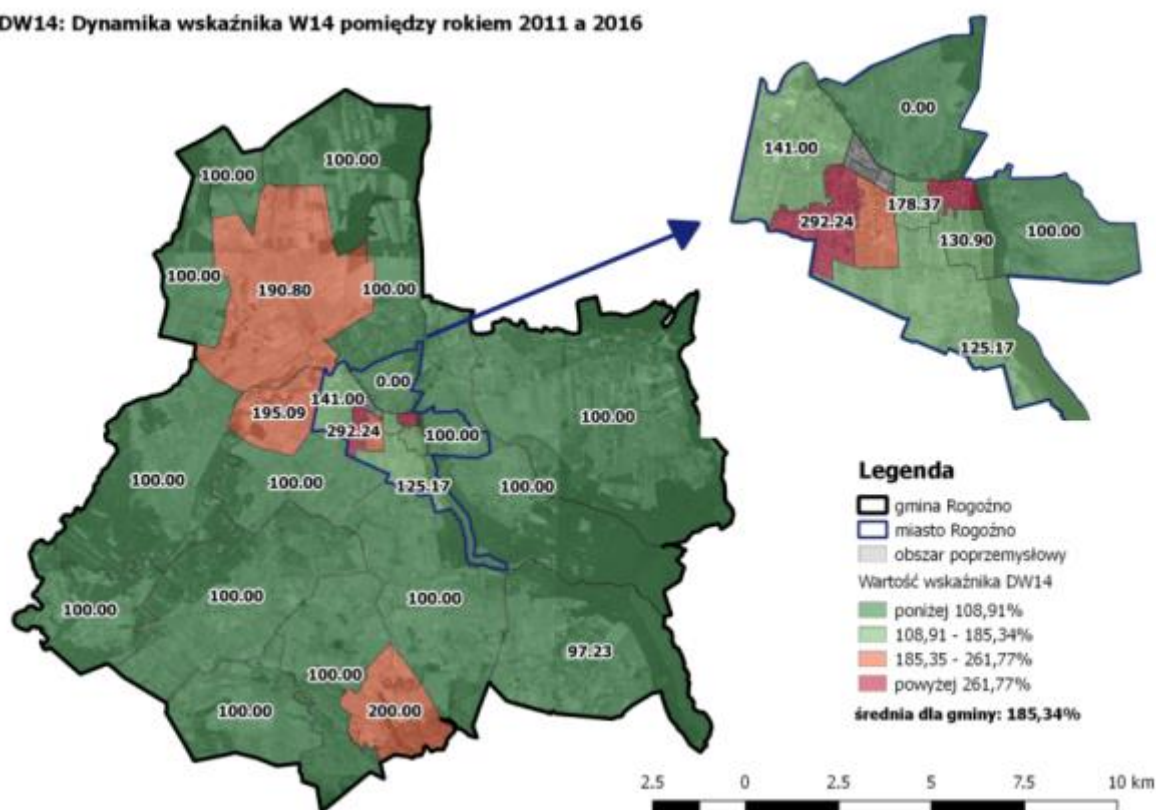
W 2016 r. w gminie Rogoźno odnotowano popełnienie przez nieletnich 59 czynów karalnych. Przeciętna wartość wskaźnika W14 dla gminy wynosi 3,36. Najgorszą sytuację w tym zakresie zaobserwowano w Nienawiszczu (23,26), Rudzie (12,27) oraz Jednostce H (11,92). Sytuacja gorsza niż średnia dla gminy wystąpiła także w: Jednostce G, Jednostce A, Jednostce C oraz Słomowie. W Boguniewie, Garbatce, Jaraczu, Karolewie, Kaziopolu, Laskowie, Owczegłowach, Owieczkach, Pruścach, Studzieńcu, Jednostce B oraz Jednostce I nie odnotowano czynów karalnych popełnionych przez nieletnich.

Średnia wartość wskaźnika dynamicznego dla liczby czynów karalnych popełnionych przez nieletnich w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla gminy wynosi 185,34, co oznacza że na przestrzeni analizowanych lat wartość ta zwiększyła się. Wartość wskaźnika najbardziej wzrosła w Jednostce H (401,64) oraz Jednostce C (292,24). Sytuację gorszą niż średnia dla gminy odnotowano także w: Jednostce D, Nienawiszczu, Rudzie i Gościejewie.

RYSUNEK 24. DYNAMIKA WSKAŹNIKA W14 POMIĘDZY ROKIEM 2011 A 2016

DW14: Dynamika wskaźnika W14 pomiędzy rokiem 2011 a 2016

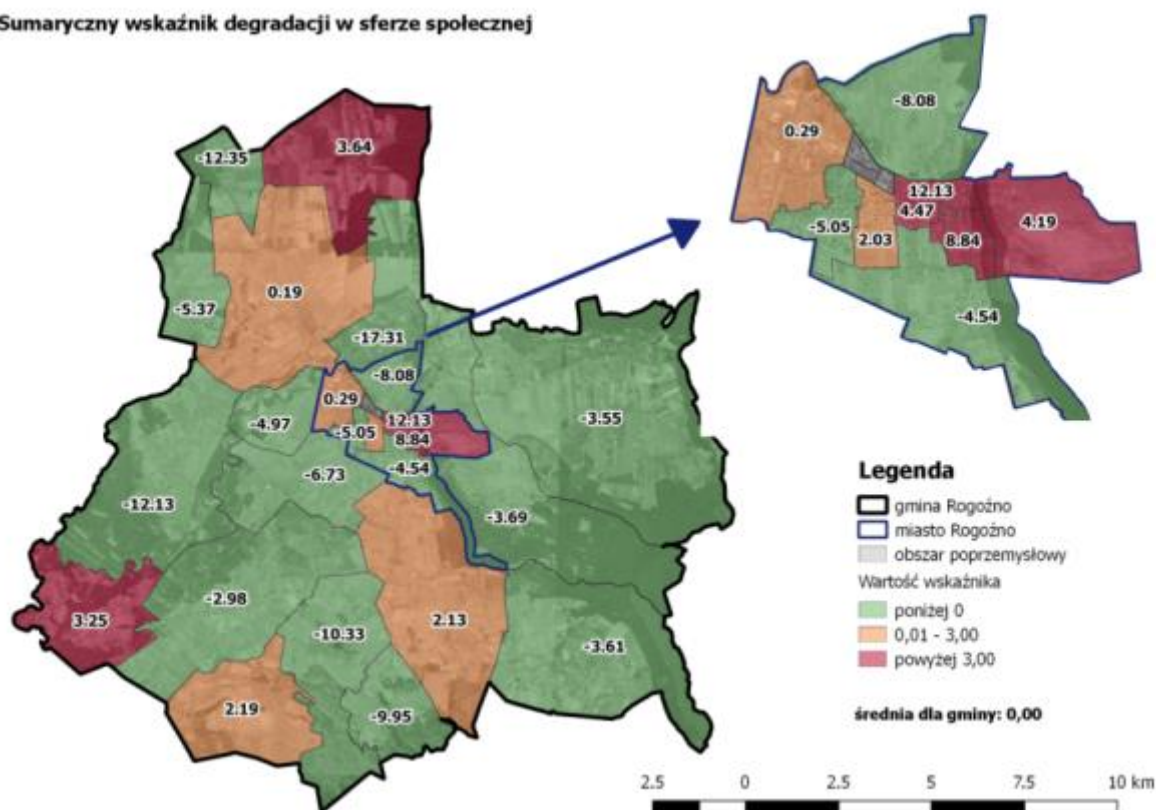
Źródło: opracowanie własne

Sumaryczny wskaźnik degradacji

Ostatnim etapem badania sfery społecznej, będącym równocześnie jej podsumowaniem, było obliczenie sumarycznego wskaźnika degradacji. Standaryzacja wartości poszczególnych wskaźników umożliwiła określenie natężenia występowania negatywnych zjawisk społecznych w jednostkach analitycznych. Dodatkowo wartości wskaźnika degradacji świadczą o koncentracji występowania negatywnych zjawisk w sferze społecznej.

RYSUNEK 25. SUMARYCZNY WSKAŹNIK DEGRADACJI W SFERZE SPOŁECZNEJ

Sumaryczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej

Źródło: opracowanie własne

Najwyższe natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej zaobserwowano w: Jednostce H (12,13), Jednostce G (8,84), Jednostce E (4,47), Jednostce I (4,19), Tarnowie (3,64) i Jaraczu (3,25). Ponadto dodatnie wartości odnotowano także w: Słomowie, Studzieńcu, Jednostce D, Jednostce A oraz Gościejewie.

4.2. SFERA GOSPODARCZA

Do analizy sytuacji w sferze gospodarczej określającej aktywność na rynku lokalnym wykorzystano wskaźnik W15 określający liczbę zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

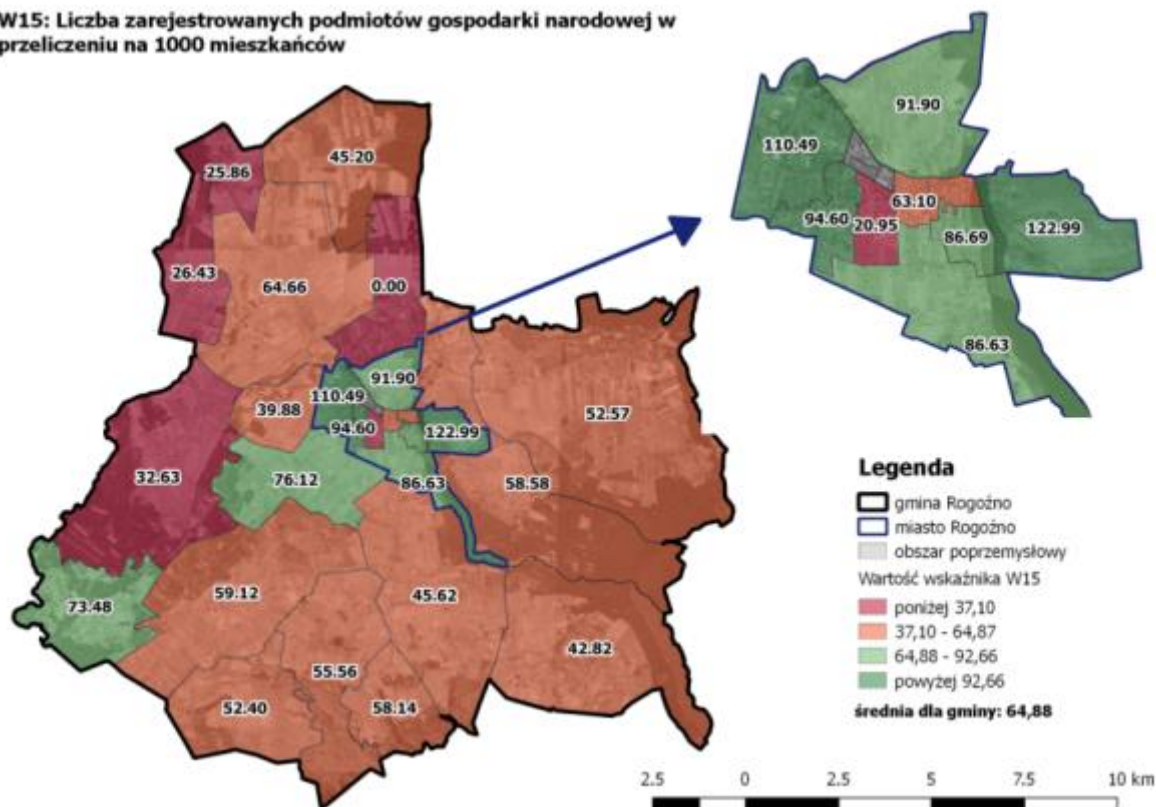
Rozkład przestrzenny wskaźnika W15 odzwierciedla, które jednostki są atrakcyjne w aspekcie prowadzenia działalności gospodarczej. Na terenie gminy Rogoźno w 2016 r. funkcjonowało 1140 podmiotów gospodarki narodowej. Średnia wartość wskaźnika W15 dla gminy wynosi 64,88. Najniższe wartości wskaźnika odnotowano w jednostkach: Laskowo (0,00), D (20,95), Karolewo (25,86), Owieczki (26,43) i Kaziopole (32,63). Ponadto sytuacja gorsza niż średnia dla gminy występuje także w sołectwach: Ruda, Budziszewko, Tarnowo, Studzieniec, Słomowo, Pruśce, Boguniewo, Nienawiszcz, Owczegłowy, Parkowo, Gościejewo oraz jednostkach H i E. Najwięcej podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

zarejestrowanych było w Jednostce I (122,99), Jednostce A (110,49) oraz Jednostce C (94,60).

RYSUNEK 26. LICZBA ZAREJESTROWANYCH PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ W PRZELICZENIU NA 1000 MIESZKAŃCÓW

W15: Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

4.3. SFERA TECHNICZNA

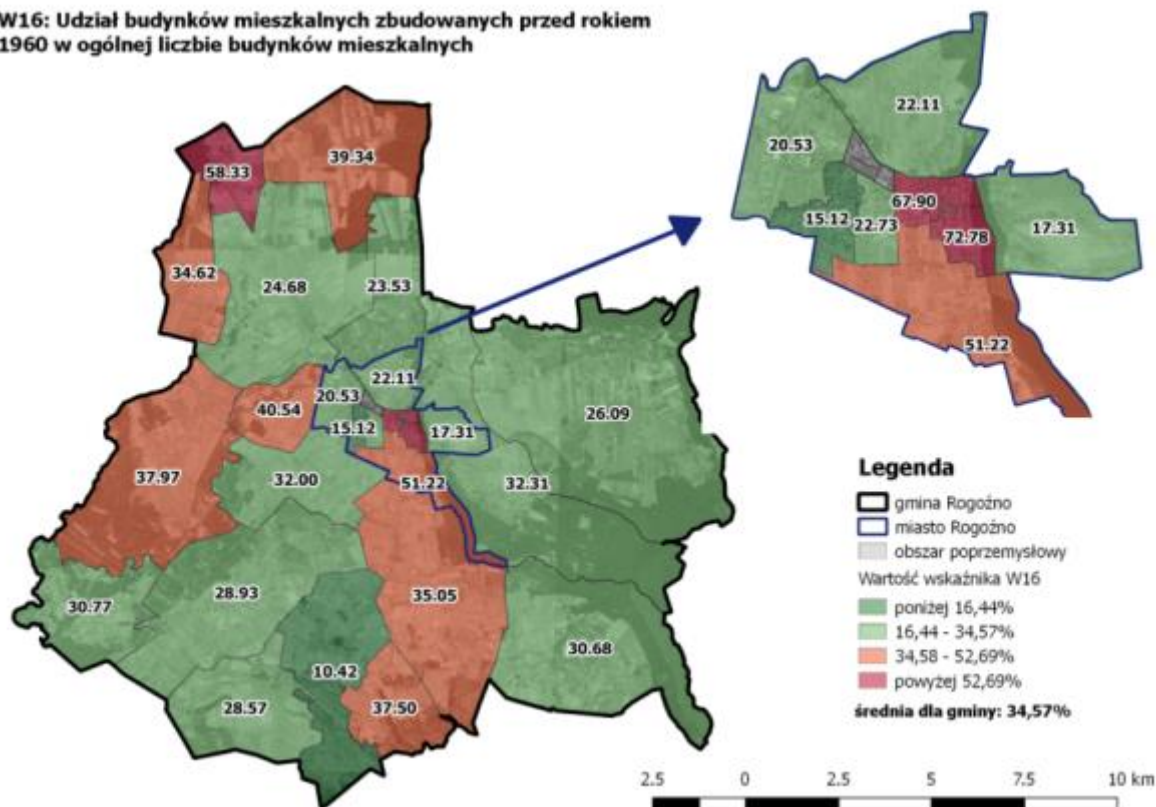
Do oceny sytuacji w sferze technicznej analizie poddano wskaźnik W16 (udział budynków mieszkalnych zbudowanych przed 1960 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych). Na degradację techniczną budynków mieszkalnych istotnie wpływa ich wiek. Zaniedbane budynki wpływają negatywnie na warunki i jakość życia mieszkańców, a także obniżają atrakcyjność obszaru dla potencjalnych inwestorów. Budynki te bardzo często wymagają remontów w celu poprawy efektywności energetycznej.

Na obszarze gminy znajdują się 944 budynki mieszkalne wybudowane przed 1960 rokiem. Przeciętna wartość udziału budynków mieszkalnych zbudowanych przed 1960 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych wynosi 34,57%. Jednostkami cechującymi się największym udziałem starszej zabudowy są jednostki: H (88,72%), G (72,78%), E (67,90%) oraz sołectwo Karolewo (58,33%). Wartości wskaźnika przewyższające gminną średnią odnotowano także w: Jednostce F, Rudzie, Tarnowie, Kaziopolu, Nienawiszczu, Studzieńcu i

Owieczkach. Najmniejszy udział budynków wybudowanych przed 1960 rokiem w ogólnej liczbie budynków odnotowano w Boguniewie (10,42%) oraz Jednostce C (15,12%).

RYСУNEK 27. UDZIAŁ BUDYNKÓW MIESZKALNYCH ZBUDOWANYCH PRZED ROKIEM 1960 W OGÓLNEJ LICZBIE BUDYNKÓW MIESZKALNYCH

W16: Udział budynków mieszkalnych zbudowanych przed rokiem 1960 w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych

Źródło: opracowanie własne

4.4. SFERA ŚRODOWISKOWA

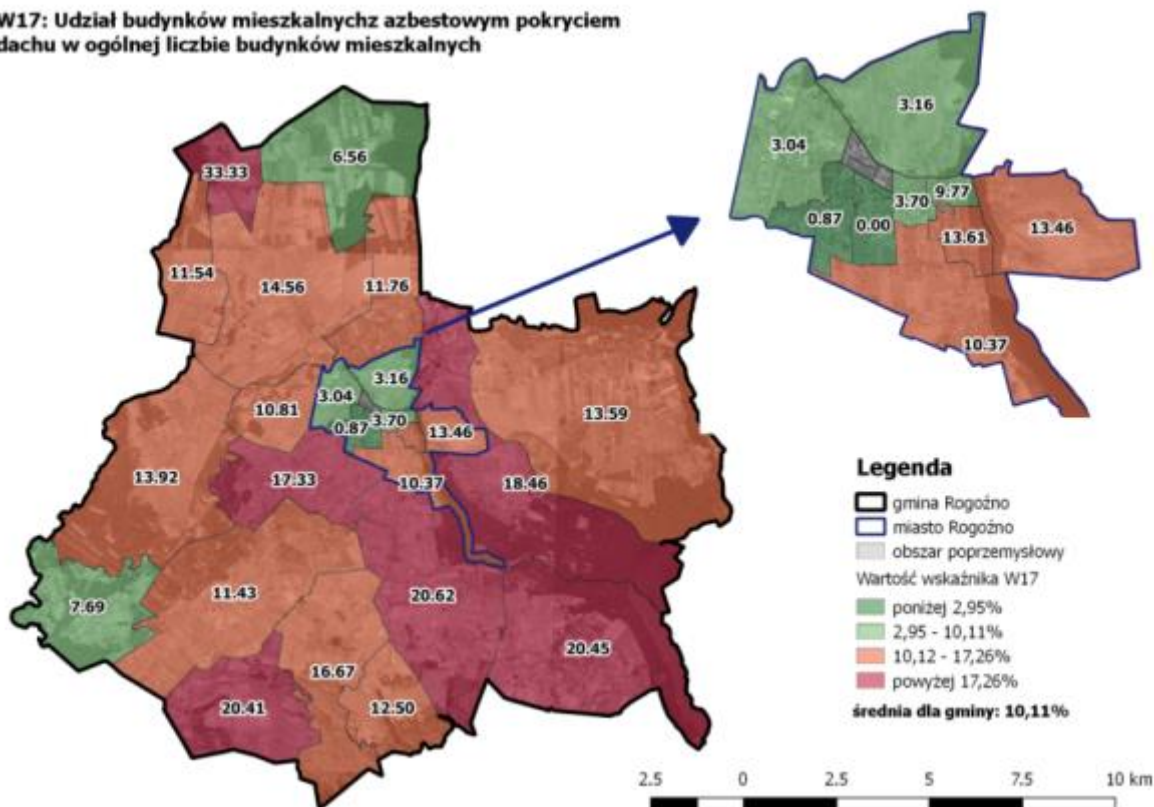
Do analizy sytuacji w sferze środowiskowej wykorzystano dwa wskaźniki: udział budynków mieszkalnych z azbestowym pokryciem dachu w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych (W17) oraz udział osób deklarujących selektywną zbiórkę odpadów w ogólnej liczbie mieszkańców (W18).

Budynki posiadające pokrycie azbestowe przyczyniają się przede wszystkim do pogorszenia warunków życia mieszkańców i mają duży wpływ na wzrost ryzyka zachorowań na choroby nowotworowe lub układu oddechowego. Występowanie wyrobów azbestowych może świadczyć także o niskiej efektywności energetycznej obiektu, co ma bezpośredni negatywny wpływ na środowisko, przede wszystkim na stan jakości powietrza poprzez przekroczenie dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń pyłowych oraz gazowych. Średnia liczba budynków mieszkalnych posiadających azbestowe pokrycie dachu na terenie gminy Rogoźno wynosi 10,11%. Najwięcej takich budynków zlokalizowanych jest w: Karolewie (33,33%), Studzieńcu (20,62%), Budziszewku (20,45%), Słomowie (20,41%), Owczegłwach

(18,46%) oraz Garbatce (17,33%). Wartości przekraczające gminną średnią odnotowano również w jednostkach: Boguniewo, Gościejewo, Kaziopole, G, Pruśce, I, Nienawiszcz, Laskowo, Owieczki, Parkowo, Ruda oraz F. Najmniej budynków z pokryciem azbestowym znajduje się w Jednostce D (0,00%) oraz Jednostce C (0,87%).

RYСУNEK 28. UDZIAŁ BUDYNKÓW MIESZKALNYCH Z AZBESTOWYM POKRYCIEM DACHU W OGÓLNEJ LICZBIE BUDYNKÓW MIESZKALNYCH

W17: Udział budynków mieszkalnych z azbestowym pokryciem dachu w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych

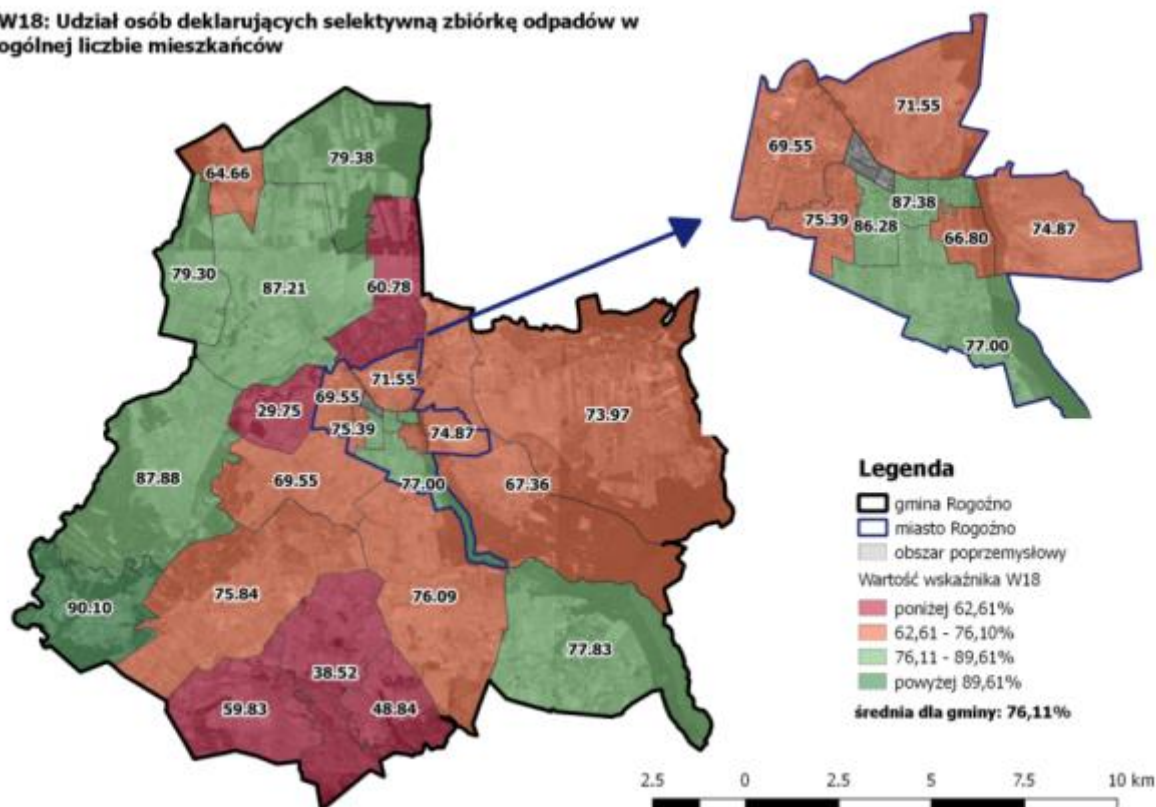
Źródło: opracowanie własne

W ramach analizy sytuacji w sferze środowiskowej zbadano także udział osób deklarujących selektywną zbiórkę odpadów w ogólnej liczbie mieszkańców (W18). Właściwie zorganizowana selektywna zbiórka odpadów wpływa na poprawę stanu jakości środowiska, umożliwia ograniczenie ilości odpadów trafiających na składowiska i odzyskanie surowców wtórnych. Ponadto wysoki odsetek osób deklarujących selektywną zbiórkę odpadów świadczy o wysokiej świadomości ekologicznej mieszkańców. W gminie Rogoźno 76,11% mieszkańców deklaruje selektywną zbiórkę odpadów. W Jaraczu aż 90,10% wszystkich mieszkańców tej jednostki analitycznej segreguje odpady. Najgorszą sytuację spośród wszystkich jednostek zaobserwowano w: Rudzie (29,75%), Boguniewie (38,52%), Nienawiszczu (48,84%), Słomowie (59,83%) oraz Laskowie (60,78%). Wartości niższe niż wartość referencyjna cechują jednostki: Studzieniec, Parkowo, C, I, Pruśce, B, A, Garbatka, Owczegłowy, G oraz Karolewo.

RYСУNEK 29. UDZIAŁ OSÓB DEKLARUJĄCYCH SELEKTYWĄ ZBIÓRKĘ ODPADÓW W OGÓLNEJ LICZBIE MIESZKAŃCÓW

W18: Udział osób deklaruujących selektywną zbiórkę odpadów w ogólnej liczbie mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

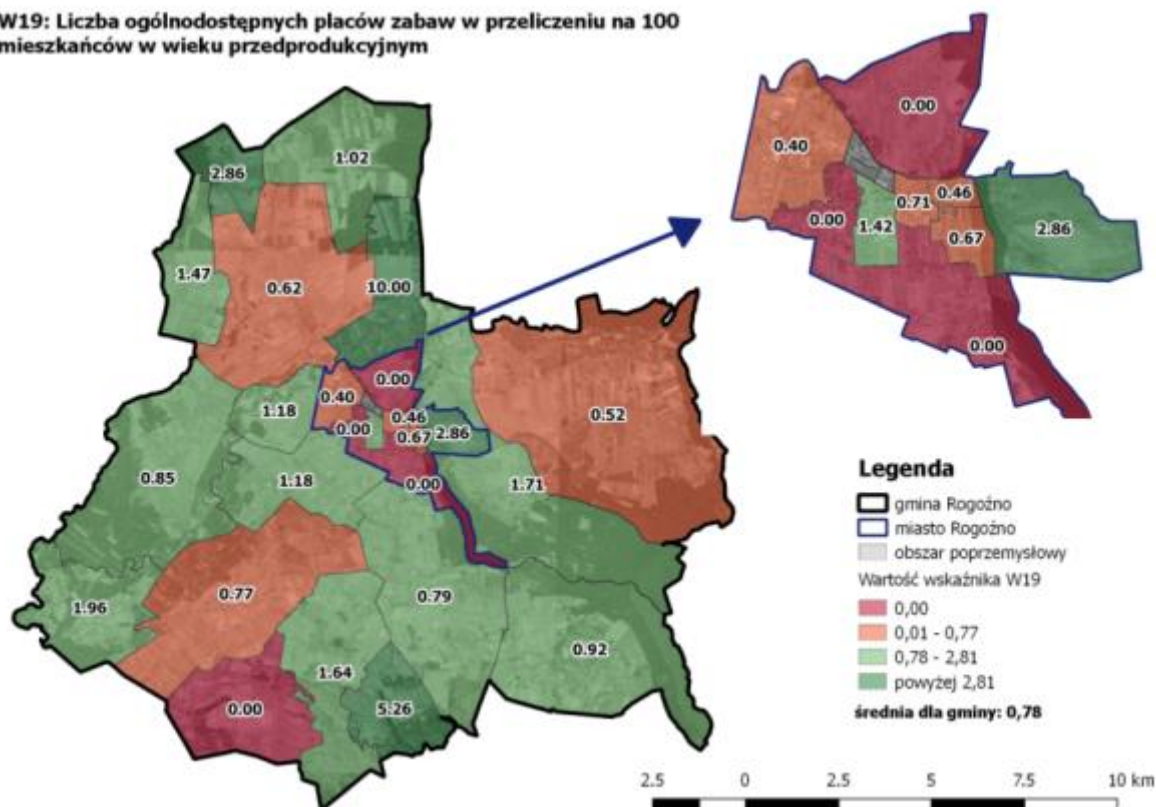
4.5. SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Do identyfikacji problemów w sferze przestrzenno – funkcjonalnej posłużono się wskaźnikiem dotyczącym liczby ogólnodostępnych placów zabaw w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym (W19). Występowanie placów zabaw ma istotne znaczenie dla prawidłowego wzrostu i rozwoju dzieci już od najmłodszych lat. Zabawy na świeżym powietrzu rozwijają kreatywność, zapewniają prawidłowy rozwój fizyczny oraz psychiczny i kształtują oraz zachęcają do nawiązywania kontaktów z rówieśnikami.

Na 100 mieszkańców gminy Rogoźno w wieku przedprodukcyjnym przypada średnio 0,78 placów zabaw. W czterech jednostkach analitycznych nie ma ani jednego ogólnodostępnego placu zabaw, są to jednostki: B, C i F oraz sołectwo Słomowo. Wartości niższe niż średnia dla gminy zaobserwowano w jednostkach: A, H, Pruśce, Gościejewo, G, E i Parkowo.

RYСУNEK 30. UDZIAŁ OGÓLNODOSTĘPNYCH PLACÓW ZABAW W PRZELICZENIU NA 100 MIESZKAŃCÓW W WIEKU PRZEDPRODUKCYJNYM

W19: Liczba ogólnodostępnych placów zabaw w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym

Źródło: opracowanie własne

4.6. GRANICE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

Obszar zdegradowany obejmuje jednostki, w których zdiagnozowano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych przy jednoczesnym występowaniu negatywnych zjawisk w co najmniej jednej spośród następujących sfer: gospodarczej lub technicznej lub środowiskowej lub przestrzenno – funkcjonalnej. Dodatkowo wartości sumarycznego wskaźnika degradacji świadczą o dużym natężeniu problemów w sferze społecznej. Na występowanie problemów w pozostałych sferach wskazują wartości wskaźników (W15 – W19) gorsze niż średnia dla gminy. Poniżej przedstawiono podsumowanie diagnozy występowania stanu kryzysowego w poszczególnych jednostkach analitycznych gminy Rogoźno.

TABELA 4. WSPÓŁWYSTĘPOWANIE NEGATYWNYCH ZJAWISK W POSZCZEGÓLNYCH JEDNOSTKACH ANALITYCZNYCH

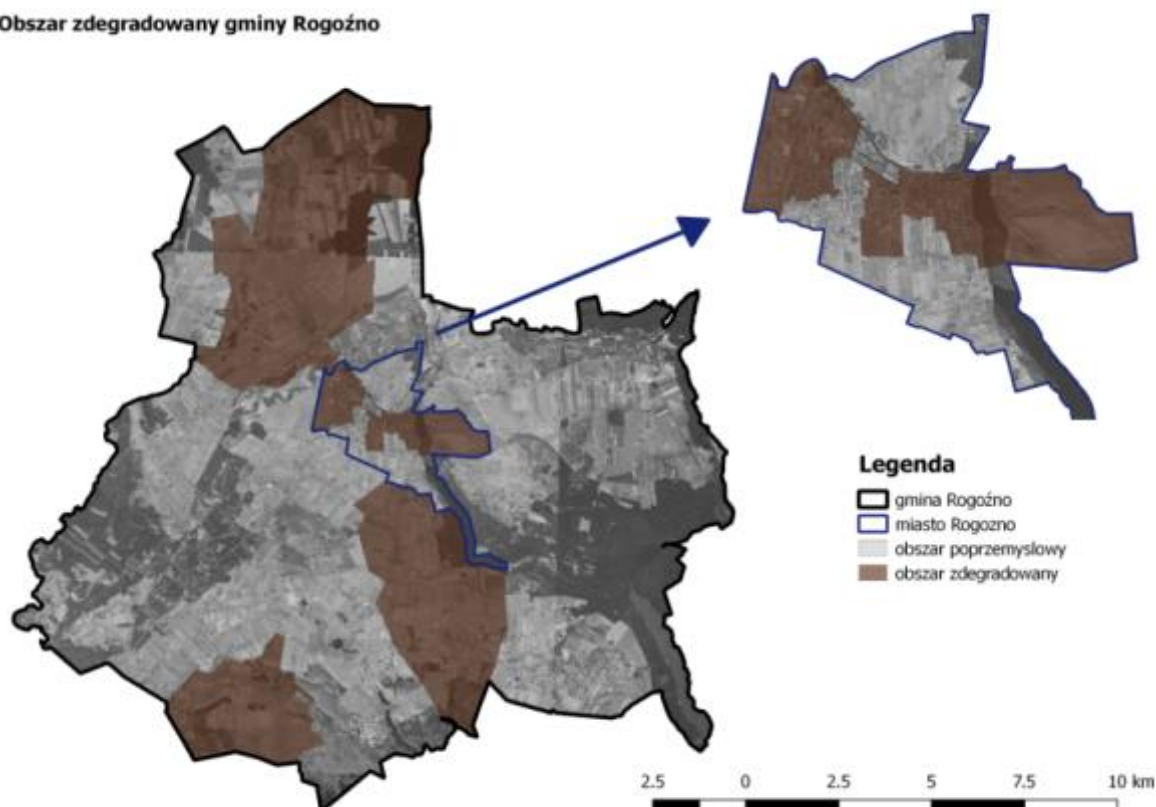
Jednostka analityczna	Występowanie problemów w sferach:					Potwierdzenie stanu kryzysowego
	Społ.	Gosp.	Tech.	Środ.	Prz.-funk.	
Boguniewo	nie	tak	nie	tak	nie	nie
Budziszewko	nie	tak	nie	tak	nie	nie
Garbatka	nie	nie	nie	tak	nie	nie
Gościejewo	tak	tak	nie	tak	tak	tak
Jaracz	tak	nie	nie	nie	nie	nie
Karolewo	nie	tak	tak	tak	nie	nie
Kaziopole	nie	tak	tak	tak	nie	nie
Laskowo	nie	tak	nie	tak	nie	nie
Nienawiszcz	nie	tak	tak	tak	nie	nie
Owczegłowy	nie	tak	nie	tak	nie	nie
Owieczki	nie	tak	tak	tak	nie	nie
Parkowo	nie	tak	nie	tak	tak	nie
Pruśce	nie	tak	nie	tak	tak	nie
Ruda	nie	tak	tak	tak	nie	nie
Słomowo	tak	tak	nie	tak	tak	tak
Studzieniec	tak	tak	tak	tak	nie	tak
Tarnowo	tak	tak	tak	nie	nie	tak
Jednostka A	tak	nie	nie	tak	tak	tak
Jednostka B	nie	nie	nie	tak	tak	nie
Jednostka C	nie	nie	nie	tak	tak	nie
Jednostka D	tak	tak	nie	nie	nie	tak
Jednostka E	tak	tak	tak	nie	tak	tak
Jednostka F	nie	nie	nie	tak	tak	nie
Jednostka G	tak	nie	tak	tak	tak	tak
Jednostka H	tak	tak	tak	nie	tak	tak
Jednostka I	tak	nie	nie	tak	nie	tak

Źródło: Opracowanie własne

Stan kryzysowy określający większe niż średnie w gminie natężenie niekorzystnych zjawisk społecznych, współwystępujących z problemami w innych sferach został zdiagnozowany w 10 jednostkach analitycznych. Obszar zdegradowany stanowią następujące jednostki analityczne: Gościejewo, Słomowo, Studzieniec, Tarnowo, Jednostka A, Jednostka D, Jednostka E, Jednostka G, Jednostka H, oraz Jednostka I.

RYSUNEK 31. OBSZAR ZDEGRADOWANY GMINY ROGOŹNO

Obszar zdegradowany gminy Rogoźno

Źródło: opracowanie własne

Wyznaczony obszar zdegradowany zajmuje powierzchnię **5856,55 ha (27,13% ogólnej powierzchni gminy)** i zamieszkiwany jest przez **9457 osób (53,82% wszystkich mieszkańców gminy)**. Wartości te przekraczają kryteria zawarte w Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (obszar rewitalizacji może zajmować maksymalnie 20% powierzchni gminy i obejmować 30% jej mieszkańców). W związku z powyższym istnieje konieczność włączenia jedynie fragmentu obszaru zdegradowanego w granice obszaru rewitalizacji.

5. OBSZAR REWITALIZACJI

5.1. ZASIĘG OBSZARU REWITALIZACJI

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 obszar rewitalizacji definiują jako całość lub część obszaru zdegradowanego, który cechuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk oraz ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego. Obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkiwanych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Z uwagi na fakt, że obszar zdegradowany gminy Rogoźno znacznie przekracza wyżej wymienione kryteria, w celu wyznaczenia obszaru rewitalizacji konieczne było ograniczenie jego zasięgu. Z tego powodu uznano, że obszar rewitalizacji zostanie wyznaczony na terenie jednostek analitycznych cechujących się największym natężeniem występowania negatywnych zjawisk w sferze społecznej, czyli tych jednostek, dla których sumaryczny wskaźnik degradacji przyjął najwyższe wartości: E, H, G oraz I. W przypadku jednostki I, z granic obszaru rewitalizacji wyłączono znajdujące się w granicach administracyjnych miasta tereny nieurbanizowane.

Wytyczne dopuszczają możliwość włączenia do granic obszaru rewitalizacji obszaru występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny przemysłowe, powojkowe lub pokolejowe jeśli przewidziane na nich działania są ściśle powiązane z celami dla danego obszaru rewitalizacji. Dlatego zdecydowano włączyć do granic obszaru rewitalizacji również tereny, na których niegdyś funkcjonowało największe rogozińskie przedsiębiorstwo – Fabryka Maszyn Rolniczych Agromet-Rofama znajdujące się przy ulicy Fabrycznej. Teren ten znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie jednostki analitycznej E, dzięki czemu możliwe było wyznaczenie jednego, spójnego przestrzennie obszaru, którego granice przedstawione są na poniższym rysunku.

RYСУNEK 32. ZASIĘG OBSZARU REWITALIZACJI GMINY ROGOŹNO

Źródło: opracowanie własne

Do obszaru zaliczono nieruchomości (zgodnie z granicami działek ewidencyjnych) znajdujące się przy następujących ulicach:

Cicha	Czarnecka	Gościńska
Kardynała Wyszyńskiego	Kilińskiego	Kościelna
Kościuszki	Kotłarska	Krzyżaniaka
Mała Poznańska (do nr 31)	Mała Szkolna	Nowa
Ogrodowa	Piekarska	Plac Jana Pawła II
Plac Marcinkowskiego	Plac Powstańców Wielkopolskich	Poprzeczna
Przesmyk	Rynkowa	Rzeźnicka
Sądowa	Smolary	Wągrowiecka
Wąska	Wielka Poznańska (do nr 61)	Wielka Szkolna
Za Jeziorem	Żurawia	

Obszar rewitalizacji gminy Rogoźno zamieszkiwany jest przez **4 367 osób** (24,85% mieszkańców gminy) i zajmuje powierzchnię **287,18 ha** (1,33% powierzchni gminy).

5.2. POGŁĘBIONA ANALIZA OBSZARU REWITALIZACJI

Pogłębiona analiza obszaru rewitalizacji została opracowana na podstawie: zebranych danych statystycznych, źródeł historycznych, przeprowadzonych pogłębionych wywiadów grupowych, wyników badania ankietowego dotyczącego opinii mieszkańców gminy na temat przedmiotowego obszaru oraz wizji lokalnej.

Funkcja obszaru

Obszar rewitalizacji gminy Rogoźno zlokalizowany jest w centralnej części miasta. Na obszarze znajduje się wiele instytucji i punktów usługowych, z których korzystają mieszkańcy całej gminy, bez względu na miejsce zamieszkania. Można do nich zaliczyć np. Urząd Miasta i Gminy Rogoźno, Szkołę Podstawową nr 2 im. Olimpijczyków Polskich w Rogoźnie, Gimnazjum nr 1 im. Mazurka Dąbrowskiego w Rogoźnie, Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące im. Przemysława II w Rogoźnie, Społeczną Szkołę Muzyczną I stopnia w Rogoźnie, Niepubliczne Przedszkole „Przemysław”, Muzeum Regionalne im. W. Dutkiewicz, jednostkę Ochotniczej Straży Pożarnej, a także: sklepy, apteki, punkty fryzjerskie kosmetyczne, gabinety stomatologiczne czy bary. Na obszarze rewitalizacji zlokalizowane są dwa zabytkowe kościoły - kościół p.w. Św. Wita oraz kościół p.w. Ducha Świętego.

Rys historyczny

Obszar rewitalizacji jest historycznym centrum miasta. Mimo tego, że najstarsze ślady wczesnośredniowiecznego grodziska pochodzą z VIII-IX wieku, właściwa lokacja miasta miała miejsce w 1280 roku na mocy dokumentu wydanego przez Przemysława II. Lokowane na prawie niemieckim miasto rozwijało się wokół rynku – dzisiejszego Placu Powstańców Wielkopolskich. W 1750 roku starosta Jakub Szołdrski lokował Nowe Miasto Rogoźno, którego centralną częścią stał się obecny Plac Karola Marcinkowskiego przy którym wzniesiono późnoklasycystyczny Ratusz (dziś funkcjonuje w nim Muzeum Regionalne). Zarówno średniowieczny układ urbanistyczny Starego Miasta jak i układ urbanistyczny Nowego Miasta zostały umieszczone w rejestrze zabytków prowadzonym przez Narodowy Instytut Dziedzictwa. Pod koniec XVIII wieku na mocy reskryptu króla pruskiego doszło do formalnego połączenia Starego Miasta Rogoźno i Nowego Miasta Rogoźno w jeden organizm miejski.

Okres najbardziej dynamicznego rozwoju obszaru należy wiązać z działalnością Fabryki Maszyn Rolniczych Agromet-Rofama, która pod tą nazwą działała od 1973 roku. Fabryka mieściła się w kompleksie znajdującym się przy obecnej ulicy Fabrycznej. Późniejsza fabryka została założona jako warsztat wytwarzający urządzenia młyńskie przez niemieckiego przedsiębiorcę – Karola Kühla w 1896 roku. Najważniejszy okres działalności przedsiębiorstwa rozpoczął się w 1945 roku, kiedy przeobraziło się w fabrykę wytwarzającą nowoczesny sprzęt przeznaczony do suszenia płodów rolnych. Znaczna część produkcji była eksportowana za

granicę, w szczególności do ZSRR. Dzięki dynamicznemu rozwojowi przedsiębiorstwa, fabryka zatrudniała coraz więcej pracowników. W szczytowym momencie jej funkcjonowania załoga liczyła ponad 1,5 tysiąca osób.

„Rofama” była jedynym z największych pracodawców, ponadto kreowała i organizowała życie pracowników i mieszkańców we wszystkich jego sferach. Od 1961 roku regularnie oddawano do użytku kolejne zakładowe budynki mieszkalne, w których mieszkało łącznie kilkaset rodzin. Fabryka zapewniała opiekę medyczną pracownikom i ich rodzinom, przy zakładowej przychodni działał również gabinet stomatologiczny, a od 1979 roku przychodnia dysponowała nawet własną karetką. W fabryce pracowały całe rodziny, dlatego konieczne było zapewnienie opieki dla najmłodszych członków społeczności. Z tego powodu fabryka miała zawarte umowy z pobliskim przedszkolem oraz Szkołą Podstawową nr 2, a od 1980 r. w kompleksie rozpoczęła działalność świetlica dla dzieci przedszkolnych. Zarząd fabryki dbał o podnoszenie kompetencji zawodowych swoich pracowników, zarówno obecnych jak i przyszłych. Dlatego w 1961 roku w Rogoźnie otworzono filię Technikum Mechaniczno-Elektronicznego dla Pracujących, w którym mogli się kształcić członkowie załogi. W 1965 roku podpisano umowę o współpracy z Zasadniczą Szkołą Zawodową w Rogoźnie, w której uczyli się przyszli pracownicy „Rofamy”.

Władze fabryki nie ograniczyły swojej działalności jedynie do zapewnienia warunków bytowych i podnoszenia kwalifikacji pracowników. „Rofama” zapewniała również wiele możliwości spędzania czasu wolnego, zarówno swoim pracownikom jak i członkom ich rodzin. Przy fabryce działały liczne koła, np.: sportowe, wędkarskie lub działkowców, „Rofama” sprawowała patronat nad zespołem teatralnym „Ognisko” działającym przy Towarzystwie Miłośników Sceny. W 1968 roku powstał Klub Fabryczny, którego głównym zadaniem było organizowanie życia kulturalnego załogi. Od 1975 roku swoją działalność rozpoczęła zakładowa orkiestra dęta.

W celu zapewnienia jak najlepszych warunków do życia pracownikom fabryki, w listopadzie 1976 roku rozpoczęto budowę Zakładowego Ośrodka Wypoczynkowo-Turystycznego zlokalizowanego na wschodnim brzegu Jeziora Rogozińskiego. Ośrodek stał się atrakcyjnym miejscem spędzania czasu wolnego przez mieszkańców Rogoźna, był również miejscem integracji społeczności lokalnej. Na jego terenie organizowane były liczne wydarzenia, np. zawody sportowe lub festyny rodzinne.

RYSUNEK 33. ARCHIWALNA DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA - BIUROWIEC „ROFAMY” I OŚRODEK WYPOCZYNKOWO-TURYSTYCZNY

Źródło: Archiwum Urzędu Miasta i Gminy Rogoźno

Transformacja ustrojowa po roku 1989 miała negatywne konsekwencje dla Fabryki Maszyn Rolniczych i funkcjonowania obszaru. Fabryka straciła swój największy rynek zbytu i w 1990 roku zakończyła działalność. Od tego czasu majątkiem „Rofamy” zarządzały różne spółki, jednak działalność żadnej z nich nie mogła zastąpić funkcjonowania fabryki.

Przełom XX i XXI wieku dla mieszkańców gminy Rogoźno i obszaru rewitalizacji był okresem bardzo trudnym. Oprócz upadku Rofamy, na początku lat dziewięćdziesiątych XX wieku przekształceniom ulegała również Fabryka Mebli, która w tym czasie była przejmowana przez prywatnego inwestora. Jednym z efektów zmian wprowadzanych w Fabryce Mebli były liczne zwolnienia pracowników. Upadek Rofamy i transformacja Fabryki Mebli spowodowały znaczący wzrost bezrobocia, które stało się najpoważniejszym, nieznanym dotąd problemem, a Rogoźno z ośrodka przemysłowego zmieniło się w gminę o charakterze rolniczym.

Opisane zmiany wpłynęły na funkcjonowanie społeczeństwa, które zaczęło zmagać się z problemem ubóstwa, występowaniem patologii społecznych, takich jak przestępczość czy alkoholizm, zanikiem tożsamości lokalnej oraz ucieczki wykształconych ludzi do większych ośrodków miejskich. W efekcie licznych negatywnych zjawisk w sferze społecznej, stopniowej degradacji zaczęła ulegać również tkanka miejska. Zubożone społeczeństwo nie miało środków na finansowanie kosztownych remontów budynków mieszkaniowych. Modernizacja infrastruktury czy przestrzeni publicznych stała się kwestią o mniejszym znaczeniu, ponieważ

priorytet dla władz lokalnych stanowiła walka z bezrobociem. Potwierdzeniem tej tezy są zapisy poprzedniej Strategia Rozwoju Gminy Rogoźno przyjętej na początku roku 2005, która za najważniejszy cel strategiczny uznała redukcję bezrobocia do poziomu 10% w 2015 roku. Dzięki staraniom władz oraz zaangażowaniu mieszkańców osiągnięty efekt znacznie przekroczył oczekiwania – stopa bezrobocia rejestrowanego w 2015 roku wyniosła 4,5%. Pomimo zrealizowania tego ambitnego celu widoczne są jednak konsekwencje zmian ustrojowych z lat 90-tych, o czym świadczy występowanie dysfunkcji społecznych oraz przestrzennych, czego potwierdzeniem są wyniki diagnozy.

Podsumowanie analizy wskaźnikowej

Poniższa tabela zawiera zestawienie wartości analizowanych wyżej wskaźników obliczone dla obszaru rewitalizacji z wartościami średnimi dla miasta i gminy Rogoźno. Kolorem czerwonym zostały zaznaczone wartości potwierdzające występowanie sytuacji gorszej niż średnia dla gminy, natomiast kolor pomarańczowy został użyty w przypadkach, gdy obszar rewitalizacji cechował się sytuacją lepszą niż średnia dla gminy jednak gorszą niż średnia dla miasta.

TABELA 5. PORÓWNANIE WARTOŚCI WSKAŹNIKÓW DLA OBSZARU REWITALIZACJI, MIASTA I GMINY ROGOŹNO

Nazwa wskaźnika	Wartość dla obszaru rewitalizacji	Wartość średnia dla miasta	Wartość średnia dla gminy
W1: Odsetek spadku liczby ludności pomiędzy rokiem 2011 a 2016	5,98	2,62	0,52
W2: Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców	22,33	21,67	22,61
DW2: Dynamika wskaźnika W2 pomiędzy rokiem 2011 a 2016	72,83	77,71	83,44
W3: Udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie mieszkańców	3,11	2,85	2,66
W4: Udział osób korzystających z formy pieniężnej zasiłków pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności	11,34	8,05	7,43
W5: Średnia kwota wypłaconych zasiłków pomocy społecznej przeliczona na jedno gospodarstwo domowe otrzymujące świadczenie	967,26	984,01	935,60
W6: Liczba uczniów korzystających z dożywiania	13,24	8,86	8,95
W7: Liczba niewykonanych wyroków eksmisyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,82	0,45	0,32
W8: Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	2,23	1,73	1,84
DW8: Dynamika wskaźnika W8 pomiędzy rokiem 2011 a 2016	95,03	89,21	96,58
W9: Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	56,48	49,13	53,08
DW9: Dynamika wskaźnika W9 pomiędzy rokiem 2011 a 2016	132,38	131,52	145,85

W10: Udział osób z niskimi kwalifikacjami w ogólnej liczbie bezrobotnych	96,30	91,74	93,03
W11: Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,73	0,40	0,53
W12: Liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	6,41	5,84	4,95
DW12: Dynamika wskaźnika W12 pomiędzy rokiem 2011 a 2016	119,13	115,53	102,89
W13: Liczba popełnionych wykroczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	12,37	10,85	9,79
DW13: Dynamika wskaźnika W13 pomiędzy rokiem 2011 a 2016	68,38	72,38	75,17
W14: Liczba czynów karalnych popełnionych przez nieletnich w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	5,95	4,36	3,36
DW14: Dynamika wskaźnika W14 pomiędzy rokiem 2011 a 2016	197,54	178,76	185,34
W15: Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	72,59	72,73	64,88
W16: Udział budynków mieszkalnych zbudowanych przed 1960 rokiem w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych	70,11	39,11	34,57
W17: Udział budynków mieszkalnych z azbestowym pokryciem dachu w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych	10,57	5,72	10,11
W18: Udział osób deklarujących selektywną zbiórkę odpadów w ogólnej liczbie mieszkańców	78,75	78,13	76,11
W19: Liczba ogólnodostępnych placów zabaw w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	2,52	4,48	0,78

Źródło: opracowanie własne

Analizując dane zawarte w powyższej tabeli można zauważyć, że zdecydowana większość badanych wskaźników potwierdziła występowanie sytuacji gorszej niż przeciętna w gminie Rogoźno. W przypadku czterech wskaźników (DW8, DW9, W15 i W19) obszar rewitalizacji cechuje się mniej korzystną sytuacją niż średnia dla miasta, jednak lepszą niż średnia dla gminy.

Sytuacja demograficzna

RYSUNEK 34. PODSUMOWANIE DOTYCZĄCE SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ OBSZARU REWITALIZACJI

Źródło: opracowanie własne

Analizując sytuację demograficzną obszaru rewitalizacji zaobserwowano zjawiska, w związku z którymi konieczne jest podjęcie działań naprawczych. Poważnym problemem, który został zdiagnozowany na obszarze rewitalizacji jest spadek liczby mieszkańców. Pomiędzy rokiem 2011 a 2016 liczba ludności obszaru zmniejszyła się o 278 osób, czyli prawie 6%. Jeżeli opisana tendencja będzie się utrzymywać to na przestrzeni najbliższych 50 lat populacja mieszkańców obszaru może się zmniejszyć o połowę. Przyczyną depopulacji są zarówno wyprowadzki mieszkańców obszaru jak i „starzenie się” społeczeństwa, którego naturalną konsekwencją jest zmniejszenie liczby ludności. Zmiany struktury wieku mieszkańców są kolejnym ze zdiagnozowanych problemów. Między 2011 a 2016 rokiem zaobserwowano równoczesny spadek liczebności najmłodszej grupy wiekowej o prawie 1/3 i zwiększenie się o 1/3 najstarszej grupy. Tak znaczące zmiany zachodzące w tak krótkim czasie wymagają podjęcia działań, których celem będzie zarówno przystosowanie obszaru do funkcjonowania starszego społeczeństwa jak i odwrócenie istniejących tendencji. Mieszkańcy gminy nie mają wątpliwości, że istotną przyczyną takiego stanu rzeczy jest odpływ młodych mieszkańców z przedmiotowego obszaru. Ponad 41% ankietowanych oceniając natężenie występowania problemów uznało, że wyjazdy młodych mieszkańców są problem o wysokim natężeniu występowania. Jedynie 6% ankietowanych nie dostrzega występowania takiego problemu. Przyczyn wyjazdów osób młodych mieszkańcy dopatrują się w braku miejsc dobrze płatnej pracy oraz nieatrakcyjnych warunkach zamieszkania. Podkreśla się jednak, że ze względu na bardzo dobre skomunikowanie z innymi ośrodkami, np. Poznaniem, Rogoźno i obszar rewitalizacji mogą pełnić funkcję sypialni, jednak aby tak było konieczna jest zmiana warunków życia mieszkańców.

W związku z powyższym należy podjąć próbę zatrzymania młodych rodzin w centrum miasta. Będzie to możliwe dzięki tworzeniu atrakcyjnych przestrzeni publicznych, sprzyjających wypoczynkowi i rekreacji mieszkańców należących do wszystkich grup wiekowych. Uważa się, że odpowiednio urządzone przestrzenie publiczne i tereny zielone połączone z szerokim dostępem do ciekawej oferty kulturalnej i rekreacyjnej mogą być alternatywą dla chęci posiadania domu z własnym ogrodem w innej części gminy.

„Starzenie się” jest cechą charakterystyczną społeczeństw krajów wysokorozwiniętych, należy więc stwierdzić, że proces ten z pewnością będzie postępować, choćby z uwagi na lepszą opiekę medyczną skutkującą wydłużaniem ludzkiego życia. Z tego powodu należy prowadzić działania mające na celu dostosowywanie budynków, przestrzeni, a także oferty spędzania czasu wolnego do potrzeb seniorów, tak by mogli brać aktywny udział w życiu społeczeństwa.

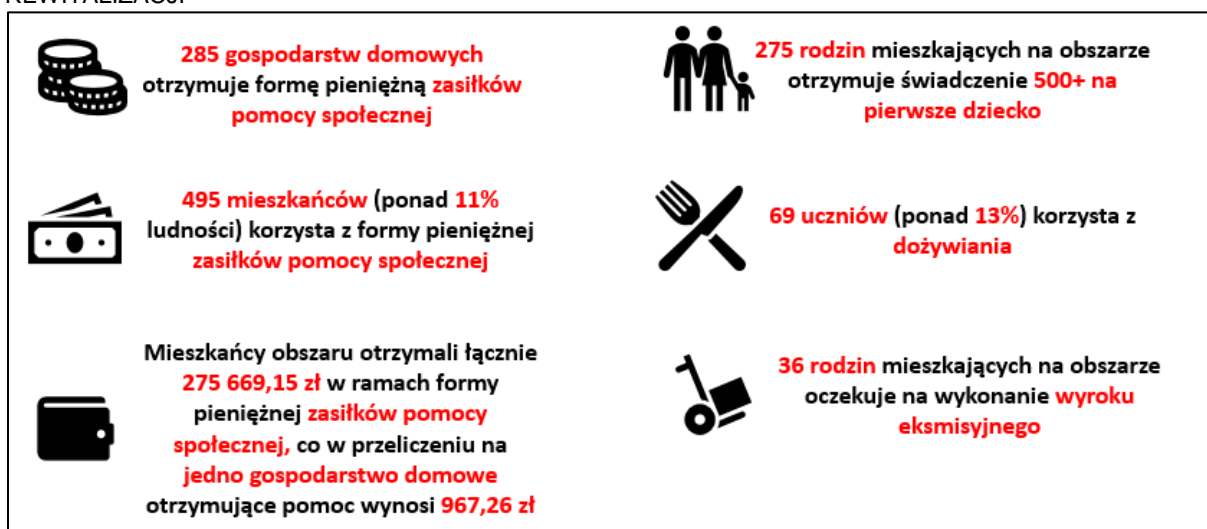
Obszar rewitalizacji zamieszkiwany jest przez 136 osób dotkniętych niepełnosprawnością. Wiąże się z tym konieczność dostosowywania przestrzeni publicznych do funkcjonowania osób niepełnosprawnych, np. poprzez montowanie podnośników, podjazdów, poręczy, odpowiednio szerokich drzwi, likwidowanie wysokich krawężników itp. Oprócz tego należy zwrócić uwagę na tworzenie miejsc pracy chronionej, gdzie osoby dotknięte niepełnosprawnością będą mogły podjąć zatrudnienie połączone z rehabilitacją zawodową. Należy również zwrócić uwagę na fakt, że część osób dotkniętych jest niepełnosprawnością w stopniu uniemożliwiającym im samodzielne funkcjonowanie. Obecnie w Rogoźnie nie ma jednostki świadczącej opiekę dzienną dla osób niesamodzielnych, dlatego rodziny tych osób muszą im ją zapewnić we własnym zakresie, często rezygnując z podjęcia pracy. Istnieje zatem potrzeba zapewnienia opieki dziennej osobom niesamodzielnym, aby umożliwić im integrację z innymi członkami społeczności lokalnej, a ich bliskim podjęcie pracy zawodowej lub dalszego kształcenia.

Mieszkańcy gminy Rogoźno również dostrzegają, że osoby starsze i niepełnosprawne zamieszkujące obszar są w trudnej sytuacji. Dwadzieścia sześć procent ankietowanych uznało, że jest to problem o wysokim natężeniu występowania, a prawie 38% badanych natężenie tego problemu oceniło jako średnie. Ponadto 28% respondentów uznało, że to seniorzy są grupą społeczną najbardziej zagrożoną wykluczeniem społecznym, natomiast 20% było zdania, że w gorszej sytuacji znajdują się osoby niepełnosprawne.

Sytuacja finansowa mieszkańców

RYSUNEK 35. PODSUMOWANIE DOTYCZĄCE SYTUACJI FINANSOWEJ MIESZKAŃCÓW OBSZARU REWITALIZACJI

Źródło: opracowanie własne

Duża liczba osób, które korzystają ze wsparcia pomocy społecznej świadczy o występowaniu licznych problemów w sferze społecznej, np.: ubóstwa, bezrobocia, niepełnosprawności, trudności opiekuńczo-wychowawczych itp.

W 2016 roku 495 osób zamieszkujących obszar rewitalizacji skorzystało z formy pieniężnej zasiłków pomocy społecznej. Świadczenia na łączną kwotę 275 669,15 zł przyznano 285 gospodarstwom domowym. Pomoc została przekazana na podstawie 496 decyzji o przyznaniu świadczeń – stałych, okresowych oraz celowych. W poniższej tabeli zestawiono przyczyny przyznawania pomocy osobom zamieszkującym obszar rewitalizacji.

TABELA 6. PRZYCZYNY PRZYZNAWANIA ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCOM OBSZARU REWITALIZACJI

Przyczyna przyznawania pomocy	Liczba gospodarstw domowych otrzymujących zasiłek
Ubóstwo	99
Bezdomność	1
Potrzeba ochrony macierzyństwa, w tym:	27
Wielodzietność	21
Bezrobocie	54
Niepełnosprawność	85
Długotrwała lub ciężka choroba	141
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem, w tym:	60
Rodziny niepełne	32
Rodziny wielodzietne	10
Alkoholizm	25

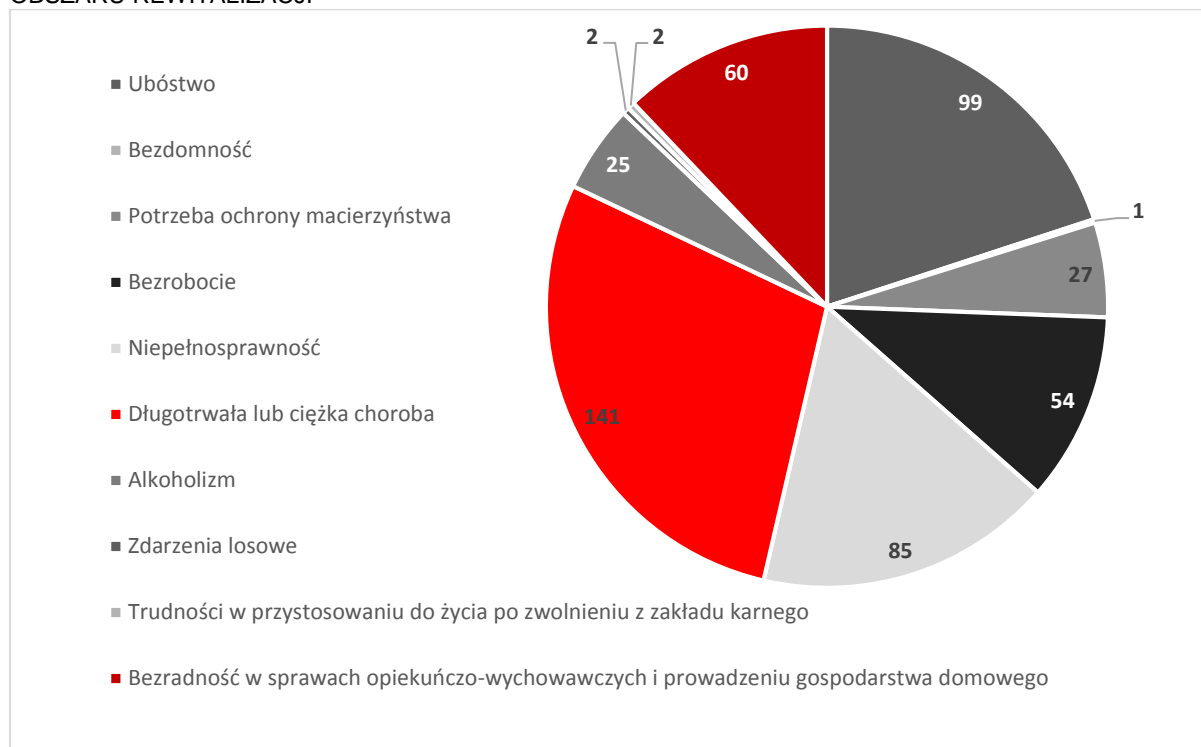

Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2
Zdarzenia losowe	2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogoźnie

RYСУNEK 36. PRZYCZYNY PRYZNAWANIA ZASIŁKÓW POMOCY SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCOM OBSZARU REWITALIZACJI

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogoźnie

Najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy społecznej mieszkańcom obszaru jest długotrwała lub ciężka choroba, na tej podstawie zostało wydanych 141 decyzji. 99 zasiłków zostało przyznanych ze względu na ubóstwo, w 85 przypadkach przyczyną była niepełnosprawność. Sześćdziesiąt decyzji zostało uzasadnionych bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzaniu gospodarstwa domowego, a 54 bezrobociem. Mniejsze znaczenie miała potrzeba ochrony macierzyństwa (27) i alkoholizm (25).

Dwieście siedemdziesiąt pięć rodzin wychowujących dzieci otrzymuje świadczenie 500+ na pierwsze dziecko. Przyznanie świadczenia na pierwsze dziecko możliwe jest gdy dochód rodziny nie przekracza 800 zł na jednego członka rodziny (1 200zł w przypadku kiedy przynajmniej jedno z dzieci jest osobą niepełnosprawną). Trzydzieści procent uczniów mieszkających na obszarze rewitalizacji korzysta z dożywiania. Oznacza to, że obszar rewitalizacji zamieszkiwany jest przez znajdujące się w trudnej sytuacji finansowej rodziny wychowujące dzieci.

36 rodzin mieszkających na obszarze rewitalizacji oczekuje na wykonanie wyroku eksmisyjnego. Gmina Rogoźno nie posiada jednak wolnych lokali zastępczych, dlatego też wyroki te pozostają niewykonane. Istnieje zatem potrzeba rozwoju budownictwa socjalnego.

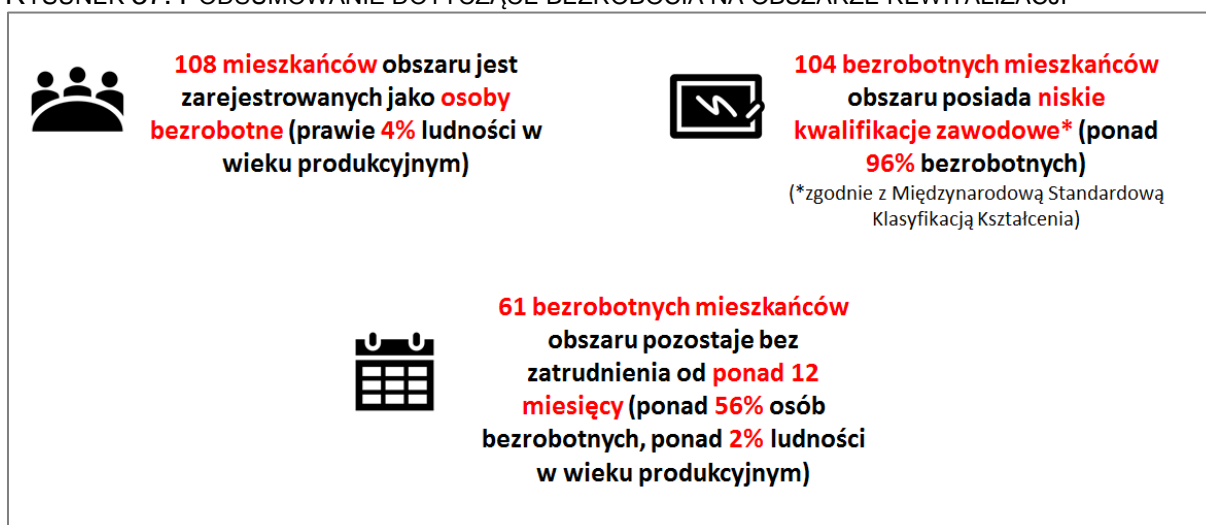

Pedagodzy szkolni biorący udział w spotkaniach konsultacyjnych zwracają uwagę na problem tzw. dziedziczenia wykluczenia społecznego, którego istotą jest „wyuczona bezradność” świadczeniobiorców pomocy społecznej. Takie osoby żyją na zadowalającym ich poziomie dzięki korzystaniu z różnorodnych form wsparcia, nie podejmując stałej pracy zawodowej. Dzieci wychowujące się w takich rodzinach biorą przykład z rodziców, w efekcie czego w dorosłym życiu często również nie podejmują pracy. W związku z tym istotne jest stworzenie dzieciom i młodzieży możliwości spędzania czasu wolnego w innym środowisku, gdzie będą mogli rozwijać zainteresowania oraz brać przykład z osób prowadzących inny tryb życia.

Na podstawie powyższych przesłanek stwierdza się, że istnieje potrzeba poprawy dostępu do usług opiekuńczych dla osób niesamodzielnych ze względu na długotrwałą lub ciężką chorobę czy niepełnosprawność. Ponadto należy podjąć działania mające na celu wspieranie rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu i organizowaniu alternatywnych form spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

Bezrobocie

RYSUNEK 37. PODSUMOWANIE DOTYCZĄCE BEZROBOCIA NA OBSZARZE REWITALIZACJI

Źródło: opracowanie własne

W ostatnich latach liczba mieszkańców obszaru zarejestrowanych jako osoby bezrobotne znacząco spadła i w 2016 roku wynosiła 108. Oznacza to, że stopa bezrobocia rejestrowanego wynosiła prawie 4%.

Długotrwałość pozostawania bez pracy jest najpoważniejszym problemem związanym z bezrobociem występującym na obszarze rewitalizacji. Osoby, które pozostają przez tak długi okres bez zatrudnienia, z czasem stają się uzależnione od pomocy społecznej, zaczynają akceptować bieżącą sytuację, zmniejszają się ich ambicje, w efekcie czego tracą motywację do podjęcia stałej pracy. Osoby nieprzebywające w gronie osób aktywnych zawodowo mogą

mieć trudności w ponownym odnalezieniu się na rynku pracy. Jak już zostało wspomniane problem bezrobocia nie dotyczy jedynie osoby bezrobotnej, ponieważ niesie za sobą konsekwencje mające wpływ na jej bliskich. W szczególności narażone są dzieci, bowiem wychowują się w trudnych warunkach, a ponadto mogą przejąć społecznie niepożądane zachowania rodziców.

Czynnikiem mającym wpływ na sytuację osób bezrobotnych są ich kwalifikacje zawodowe. Ponad 96% bezrobotnych mieszkańców obszaru ukończyło najwyżej zasadniczą szkołę zawodową, technikum lub liceum ogólnokształcące. Brak kwalifikacji uniemożliwia im znalezienie dobrze płatnej pracy.

Mieszkańcy gminy zostali zapytani o problem bezrobocia w badaniu ankietowym. Dwadzieścia procent uznało, że jest to problem o wysokim natężeniu występowania, 48% - średnim, 30% - małym, natomiast jedynie 6% uznało, że problem nie występuje. Większość respondentów jest zdania, że główną przyczyną bezrobocia jest brak chęci do podjęcia pracy (51%). Tę opinię podzielają osoby biorące udział w grupowych wywiadach pogłębionych, uważają, że obecnie w Rogoźnie jest bardzo trudno znaleźć pracownika, czego przykładem są liczne informacje o chęci przyjęcia sprzedawców wywieszone w sklepowych witrynach. Niskie kwalifikacje bezrobotnych i brak miejsc pracy zostały wskazane przez odpowiednio 23% i 26% ankietowanych. Trzeba mieć jednak na uwadze fakt, że brak chęci do podjęcia pracy w niektórych przypadkach wynika z sytuacji rodzinnej. Obecnie mieszkańcy nie mają zapewnionego wystarczającego wsparcia pozwalającego łączyć życie zawodowe i rodzinne. Rozumie się przez to przede wszystkim brak odpowiedniej liczby miejsc w przedszkolach, a także niewystarczająco rozwinięte usługi opiekuńcze dla osób niesamodzielnych: niepełnosprawnych i osób starszych. Czterdzieści trzy procent ankietowanych było zdania, że jest to problem o wysokim natężeniu występowania, 36% - średnim, a 5% nie widzi takiego problemu.

W związku z powyższym istnieje potrzeba tworzenia warunków sprzyjających powrotowi na rynek pracy osób, którym trudno jest się na nim odnaleźć, a także zagwarantowanie opieki niesamodzielnym mieszkańcom obszaru, co pozwoli ich opiekunom na podjęcie pracy zawodowej.

Przestępczość

RYСУNEK 38. PODSUMOWANIE DOTYCZĄCE PRZESTĘPCZOŚCI NA OBSZARZE REWITALIZACJI

Źródło: opracowanie własne

Jednym z analizowanych aspektów przestępczości występującej na obszarze rewitalizacji jest problem przemocy domowej. Na obszarze rewitalizacji prowadzone są 32 procedury Niebieskiej Karty. Oznacza to, że w przypadku 32 rodzin przedstawiciele upoważnionych do tego instytucji mieli uzasadnione podejrzenia dotyczące występowania problemu przemocy domowej. Mieszkańcy gminy również mieli okazję do oceny skali występowania problemu patologii w rodzinach. Najliczniejsza grupa (37%) uznała, że jest to problem o średnim natężeniu występowania, natomiast jedynie 4% jest zdania, że problem ten nie występuje. Dzieci wychowujące się w rodzinach, w których istnieje problem przemocy domowej mogą mieć trudności z normalnym funkcjonowaniem w społeczeństwie. Przejawem takiego niedostosowania może być np. przestępczość nieletnich. W 2016 roku na obszarze rewitalizacji odnotowano popełnienie 26 czynów karalnych przez osoby nieletnie. Jest to wartość prawie dwukrotnie wyższa, niż w roku 2011. Z tego powodu konieczne jest podejmowanie działań mających na celu rozwijanie umiejętności rodzicielskich opiekunów dzieci i młodzieży oraz wspieranie rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu.

Duża liczba popełnianych przestępstw i wykroczeń negatywnie wpływa na poczucie bezpieczeństwa, zarówno mieszkańców obszaru jak i pozostałych mieszkańców miasta czy gminy. Ma to także wpływ na atrakcyjność inwestycyjną nieruchomości znajdujących się w okolicy. Z policyjnych statystyk wynika, że na obszarze rewitalizacji w 2016 roku popełniono 28 przestępstw i 54 wykroczenia. Mieszkańcy biorący udział w spotkaniach konsultacyjnych byli jednak zdania, że te wartości zupełnie nie oddają rzeczywistości, szczególnie w zakresie spożycia alkoholu w miejscach publicznych i zakłócaniu porządku i spokoju publicznego. Mieszkańcy uważają, że są to problemy dużo bardziej powszechne, przez co duża część z nich nie chce spędzać czasu wolnego w przestrzeniach publicznych miasta, szczególnie na placach: Powstańców Wielkopolskich, Karola Marcinkowskiego, Promenadzie oraz Parku

Zwycięstwa. Oceniając występowanie problemu przestępczości 31% ankietowanych stwierdziło wysokie natężenie problemu, 43% - średnie, 20% - małe, natomiast 6% uważa, że problem nie występuje. Zdaniem ankietowanych przestępczość nieletnich ma mniejsze znaczenie - 21% uznało, że jest to problem o wysokim natężeniu występowania, 46% - średnim, 25% - małym, a 8% nie dostrzega tego problemu.

Kolejnym niepożądanym zjawiskiem, na które zwracali uwagę mieszkańcy biorący udział w spotkaniach konsultacyjnych, są liczne akty wandalizmu. Można do nich zaliczyć przede wszystkim malowanie elewacji budynków i urządzeń infrastruktury drogowej, niszczenie koszy na śmieci, ławek czy rynien. Poniższe fotografie przedstawiają przykłady występujących na obszarze rewitalizacji aktów wandalizmu.

RYSUNEK 39. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA - PRZYKŁADY AKTÓW WANDALIZMU

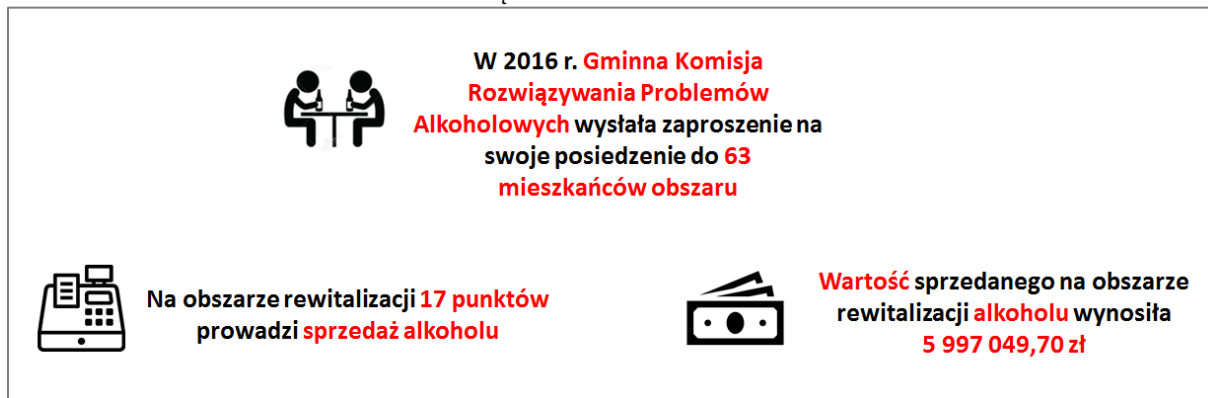

Źródło: fotografie własne

Okolicznością sprzyjającą popełnianiu czynów karalnych na analizowanym obszarze jest niepełny system monitoringu miejskiego. Również niewystarczająco rozwinięta oferta spędzania czasu wolnego dla mieszkańców w różnym wieku oraz brak odpowiedniej liczby miejsc spotkań mają wpływ na to, że sprawcy czynów karalnych z braku alternatyw spędzają czas na ulicach.

Alkoholizm

RYSUNEK 40. PODSUMOWANIE DOTYCZĄCE PROBLEMU ALKOHOLU NA OBSZARZE REWITALIZACJI

Źródło: opracowanie własne

Alkoholizm jest zjawiskiem, które często wiąże się z innymi dysfunkcjami społecznymi, jest ich źródłem lub konsekwencją. Skala występowania problemu uzależnienia od alkoholu jest trudna do zmierzenia, ponieważ wiele osób uzależnionych ukrywa swój nałóg, a członkowie ich rodzin wstydzą się przyznać, że ten problem ich dotyczy.

W 2016 roku członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wysłali zaproszenia na swoje posiedzenie do 63 mieszkańców obszaru rewitalizacji, wobec których istnieją uzasadnione przypuszczenia, że nadużywają alkoholu. Zdecydowana większość z zaproszonych osób nie stawiała się jednak na spotkanie, co może oznaczać, że nie wykazują chęci do podjęcia walki z nałogiem.

Na obszarze rewitalizacji 17 punktów prowadzi sprzedaż alkoholu, w których w 2016 roku sprzedano alkohol za łączną kwotę 5 997 049,70 zł. Oznacza to, że wartość alkoholu sprzedanego na obszarze rewitalizacji w przeliczeniu na jednego pełnoletniego mieszkańca obszaru wynosi 1 768 zł rocznie. Wartość tę należy jednak traktować jedynie poglądowo, ponieważ nie można jednoznacznie stwierdzić czy alkohol został rzeczywiście zakupiony przez mieszkańców obszaru, ani czy mieszkańcy nie kupowali go w punktach sprzedaży znajdujących się poza granicami obszaru.

Mieszkańcy gminy biorący udział w grupowych wywiadach pogłębionych byli zdania, że problem uzależnienia od alkoholu jest bardzo powszechny. Zauważali, że każdego dnia można spotkać osoby pijące alkohol lub nietrzeźwe w przestrzeniach publicznych obszaru, np. na placach: Karola Marcinkowskiego, Powstańców Wielkopolskich, w Parku Zwycięstwa czy na Promenadzie. Ankietowani zwrócili również uwagę na skalę występowania problemu uzależnień. Czterdzieści procent uznało, że kwestia uzależnień jest problemem o wysokim natężeniu występowania, a 50% oceniło natężenie jako średnie. Jedynie 1% odpowiadających uważa, że problem nie występuje.

Kultura czasu wolnego

W przeszłości obszar rewitalizacji charakteryzował się bogatymi możliwościami spędzania czasu wolnego. Szczególnie popularne było wykorzystywanie Jeziora Rogozińskiego w celach rekreacyjnych, dużą popularnością cieszyły się sporty wodne. W Rogoźnie odbywały się zawody motorowodne i żeglarskie.

Obecnie mieszkańcy gminy narzekają, że mają bardzo ograniczone możliwości spędzania czasu wolnego w centrum Rogoźna. Oferta Ośrodka Kultury (zlokalizowanego przy ul. II Armii Wojska Polskiego 4, poza granicami obszaru rewitalizacji) oceniana jest jako mało atrakcyjna. Przy Ośrodku działają: orkiestra dęta, zespół taneczno-marszowy PA-MAR-SZE, Grupa teatralna TO MY i TO MY Junior, Dziecięcy Zespół Taneczny ISKIERKI, Chór Mieszany „ECHO”, Zespół Śpiewaczy „Przemysław II”, Warsztaty twórczości dziecięcej, sekcja szachowa i sekcja brydża sportowego. Trzydzieści jeden procent ankietowanych stwierdziło, że niewystarczająca oferta kulturalna jest problemem o wysokim natężeniu, 45% - średnim natężeniu, 19% - małym natężeniu. 5% odpowiadających na pytania twierdzi, że dostępna oferta kulturalna jest wystarczająca. Kolejnym poruszonym przez mieszkańców aspektem jest brak miejsc, w których można się spotykać ze znajomymi poza domem. W centrum miasta znajduje się kilka lokali, są to jednak przede wszystkim miejsca, w których sprzedawany jest alkohol, a nie np. kawiarnie. Dodatkowym problemem jest fakt, że w istniejących lokalach często odbywają się imprezy zamknięte i dlatego miejsce jest niedostępne dla klientów. Mieszkańcy uważają, że mają także ograniczone możliwości rekreacyjne. Istniejące przestrzenie publiczne uznawane są za zaniedbane i niebezpieczne. Trzydzieści siedem procent ankietowanych stwierdziło, że niewystarczająca oferta rekreacyjna jest problemem o wysokim natężeniu, 40% - średnim natężeniu, natomiast 15% uznało że jest to mało istotny problem. Osim procent ankietowanych jest zadowolonych z dostępu do rekreacji.

Infrastruktura i przestrzeń publiczna

Na obszarze rewitalizacji zlokalizowanych jest 19 zabytków wpisanych do rejestru Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Należą do nich między innymi: dwa kościoły – p.w. Ducha Świętego i p.w. Św. Wita, zabudowa placu Marcinkowskiego, ul. Gościnnej, ul. Mała Poznańska oraz ul. Wielka Poznańska. Do rejestru wpisane są także pojedyncze domy zlokalizowane przy ulicach: Kilińskiego, Wielka Poznańska, Kościuszki, Kościelnej i placach: Karola Marcinkowskiego i Powstańców Wielkopolskich. Przybliżoną lokalizację zabytków przedstawia poniższa mapka.

RYСУNEK 41. LOKALIZACJA ZABYTKÓW WPISANYCH DO REJESTRU NARODOWEGO INSTYTUTU DZIEDZICTWA

Źródło: opracowanie własne na podstawie rejestru Narodowego Instytutu Dziedzictwa

Ankietowani uznali, że zabytki znajdujące się w złym stanie technicznym są problemem o średnim natężeniu występowania – tę odpowiedź zaznaczyło 40% badanych. Jedenaście procent ankietowanych uznało, że zabytki są w zadowalającym stanie technicznym.

Przedmiotowy obszar cechuje się występowaniem budynków mieszkalnych, które znajdują się w złym stanie technicznym. Są to przede wszystkim budynki, których nie poddano jeszcze działaniom termomodernizacyjnym, polegającym na wymianie stolarki okiennej i drzwiowej czy modernizacji źródła ciepła. Zły stan techniczny budynków mieszkalnych był jednym z najczęściej potwierdzanych przez ankietowanych problemów występujących na obszarze – odpowiedzi stwierdzające wysokie i średnie natężenie problemu zostały wskazane łącznie przez 84% badanych (każda po 42%). Mieszkańcy dostrzegają także niekorzystny wpływ opału niskiej jakości wykorzystywanego do palenia w tradycyjnych piecach na jakość powietrza – 59% ankietowanych potwierdziło wysokie natężenie występowania tego problemu. Niezadowalający stan techniczny budynków mieszkalnych ma bezpośredni, negatywny wpływ na poziom estetyki przestrzeni publicznych. Przykłady budynków mieszkalnych znajdujących się w złym stanie przedstawiają poniższe fotografie.

RYСУNEK 42. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA - NIEZADOWALAJĄCY STAN TECHNICZNY BUDYNKÓW MIESZKALNYCH

Źródło: fotografie własne

Kolejnym czynnikiem mającym wpływ na percepcję przestrzeni publicznych oraz komfort i bezpieczeństwo poruszania się po mieście jest stan techniczny ciągów komunikacyjnych. Duża część nawierzchni ulic i chodników znajduje się w złym stanie technicznym, w niektórych miejscach brak jest chodników. Ponad połowa badanych mieszkańców gminy stwierdziła średnie natężenie problemu niewystarczającego stanu technicznego infrastruktury drogowej. Mieszkańcy zauważają, że władze podejmują działania, których celem jest ułatwienie poruszania się osobom niepełnosprawnym lub opiekunom dzieci w wózkach, np. obniżanie

krawężników, wciąż jednak w wielu miejscach występują bariery utrudniające samodzielne funkcjonowanie.

RYSUNEK 43. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA - STAN TECHNICZNY CIĄGÓW KOMUNIKACYJNYCH

Źródło: fotografie własne

Kolejnym aspektem analizy stanu przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji było zbadanie występowania problemów związanych z zaśmieceniem przestrzeni. Najlichniesze grupy ankietowanych oceniły, że istnienie nielegalnych składowisk odpadów i zaśmiecenie ulic są problemami o wysokim natężeniu występowania – tę odpowiedź zaznaczyło odpowiednio 40% i 44% badanych.

RYSUNEK 44. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA - PRZYKŁADY ZAŚMIECENIA PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

Źródło: fotografie własne

Występowanie opuszczonych, niszczących budynków jest kolejnym czynnikiem negatywnie wpływającym na odbieranie przestrzeni publicznej. Ponadto jednoznacznie wskazuje na istnienie problemów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej. Występowanie na przedmiotowym obszarze zdewastowanych, opuszczonych terenów jest jednym z problemów zidentyfikowanych przez mieszkańców gminy – ponad połowa ankietowanych uważa, że jest to problem o średnim natężeniu występowania. Przykładem obiektu, który stracił swoje dawne funkcje i obecnie w dużej mierze nie jest użytkowany jest kompleks przemysłowy byłej Fabryki Maszyn Rolniczych Agromet-Rofama, zlokalizowany przy ul. Fabrycznej.

RYSUNEK 45. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA - PRZYKŁADY OPUSZCZONYCH, NISZCZĄCYCH BUDYNKÓW

Źródło: fotografie własne

Bardzo istotnym problemem, którego występowanie zostało zdiagnozowane jest niewystarczająca liczba funkcjonalnych, urządzonych przestrzeni publicznych, które sprzyjałyby integracji społecznej oraz spędzaniu czasu wolnego na świeżym powietrzu. Ponad połowa ankietowanych uznała to za problem o wysokim natężeniu występowania, a jedynie 4% uważa że problem nie istnieje. Na analizowanym obszarze zlokalizowanych jest kilka przestrzeni, w których mieszkańcy mogliby spędzać czas, jednak z różnych powodów nie chcą tego robić. Przede wszystkim istniejące przestrzenie są miejscami, w których dochodzi do częstych przykładów zachowań społecznie nieakceptowanych, przez co rozumie się popełnianie czynów karalnych, takich jak: zakłócanie spokoju publicznego, spożywanie

alkoholu w miejscach do tego nieprzeznaczonych, akty wandalizmu. W związku z powyższym część z mieszkańców nie czuje się bezpiecznie w tych przestrzeniach, a część po prostu nie ma ochoty spędzać czasu w takich warunkach. Kolejną dysfunkcją istniejących przestrzeni jest stan ich wyposażenia. W wielu miejscach znajdują się zniszczone obiekty małej architektury: ławki, kosze na śmieci czy tablice informacyjne.

RYСУNEK 46. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA - STAN PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

Źródło: fotografie własne

Na obszarze rewitalizacji, w pobliżu brzegu Jeziora Rogozińskiego, znajduje się Szkoła Podstawowa nr 2. Szkoła ze względu na swoją lokalizację ma bogate tradycje związane ze sportem, w tym żeglarstwem. Obecnie budynek szkoły wymaga przeprowadzenia termomodernizacji, w ramach której należy również wymienić źródło ciepła. Infrastruktura sportowa, z której uczniowie korzystają także po lekcjach znajduje się w złym stanie technicznym. Boisko sportowe, na którym odbywają się zajęcia, posiada betonową, nierówną nawierzchnię. Boisko nie posiada siatek na bramkach, oświetlenia czy piłkochwyków – tę rolę w pewnym zakresie pełni żywopłot.

RYSUNEK 47. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA - INFRASTRUKTURA SPORTOWA SP NR 2

Źródło: fotografie własne

Ośrodek Rekreacyjno-Sportowy w Rogoźnie

Ośrodek Rekreacyjno-Sportowy w Rogoźnie położony jest nad wschodnim brzegiem Jeziora Rogozińskiego. Jest to z pewnością jedna z ważniejszych przestrzeni publicznych w Rogoźnie, która odgrywa dużą rolę nie tylko w życiu mieszkańców obszaru rewitalizacji, ale także pozostałych mieszkańców miasta i gminy. Na obszarze rewitalizacji nie ma bowiem innego miejsca, które umożliwiałoby aktywne spędzanie czasu wolnego na świeżym powietrzu przez mieszkańców w różnym wieku.

Ośrodek został wybudowany przez Fabrykę Maszyn Rolniczych Agromet-Rofama jako miejsce sprzyjające wypoczynkowi na świeżym powietrzu dla pracowników fabryki i członków ich rodzin. Mieszkańcy Rogoźna zaczęli korzystać z Ośrodka od 1980 roku, po upadku fabryki Ośrodek stał się własnością gminy w listopadzie 1999 roku. Ze względu na brak dostępnych środków od tego czasu nie przeprowadzono w nim gruntownych prac modernizacyjnych. Z tego powodu infrastruktura, która niegdyś stwarzała możliwości do atrakcyjnego spędzania czasu wolnego dla mieszkańców należących do wszystkich grup wiekowych, dziś jest w stanie, który uniemożliwia bezpieczne z niej korzystanie.

RYSUNEK 48. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA - INFRASTRUKTURA REKREACYJNA OŚRODKA

Źródło: fotografie własne

Na terenie Ośrodka znajduje się duży plac zabaw, jednak jego wyposażenie zupełnie nie spełnia norm, zgodnie z którymi tworzone są współczesne place. Z tego powodu istniejąca infrastruktura nie pozwala na bezpieczne korzystanie z placu przez najmłodsze dzieci. Oprócz placu zabaw na terenie Ośrodka dostępnych jest wiele boisk sportowych: do siatkówki, piłki nożnej, koszykówki, tenisa. Trzeba jednak zaznaczyć, że infrastruktura sportowa również odbiega od dzisiejszych standardów. Część boisk posiada betonową nawierzchnię, niektóre z nich to jedynie bramki postawione na nierównej ziemi lub trawie. Obiekty małej architektury znajdują się w złym stanie, wiele ławek jest zniszczonych.

RYSUNEK 49. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA - KĄPIELISKO

Źródło: fotografie własne

Wybrzeże Jeziora Rogozińskiego kiedyś było najważniejszą częścią Ośrodka. Nad brzegiem jeziora znajdowała się plaża, na której całe rodziny spędzały wolne dni, a z pomostów korzystały również osoby uprawiające sporty wodne. Obecnie infrastruktura znajduje się w fatalnym stanie, który stwarza bezpośrednie zagrożenie dla bezpieczeństwa użytkowników.

RYSUNEK 50. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA - TEREN OŚRODKA

Źródło: fotografie własne

Ośrodek Rekreacyjno-Sportowy dysponuje dużym terenem, którego potencjał aktualnie nie jest wykorzystany. Ośrodek jest bardzo zaniedbany, w wielu miejscach składowane są odpady, które nie są w żaden sposób zabezpieczone.

Na terenie Ośrodka znajduje się wiele barier architektonicznych, które znacznie utrudniają poruszanie się osobom niepełnosprawnym, a także opiekunom z dziećmi w wózkach. Ciągi komunikacyjne są w złym stanie technicznym, chodniki są bardzo nierówne lub dziurawe.

RYSUNEK 51. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA - STAN CIĄGÓW KOMUNIKACYJNYCH

Źródło: fotografie własne

Ważną częścią Ośrodka jest obiekt hotelowy z kompleksem domków letniskowych i osobnym budynkiem stołówki. Obiekt świadczy usługi noclegowe, na terenie Ośrodka organizowane są m.in. wycieczki szkolne oraz kolonie letnie. Niestety standard zarówno pokoi znajdujących się w budynku hotelu jak i domków letniskowych jest niski, w związku z czym nie jest wykorzystywany potencjał turystyczny tego miejsca.

To właśnie niewykorzystanie potencjału turystycznego obszaru było najczęściej wskazywanym przez mieszkańców gminy problemem sfery gospodarczej. Sześćdziesiąt procent ankietowanych stwierdziło wysokie natężenie występowania tego problemu, 27% uznało, że jest to problem o średnim natężeniu, a 11% że o małym. Tylko 2% mieszkańców sądzi, że obszar rewitalizacji wykorzystuje swój potencjał turystyczny.

RYСУNEK 52. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA - OBIEKT HOTELOWY

Źródło: fotografie własne

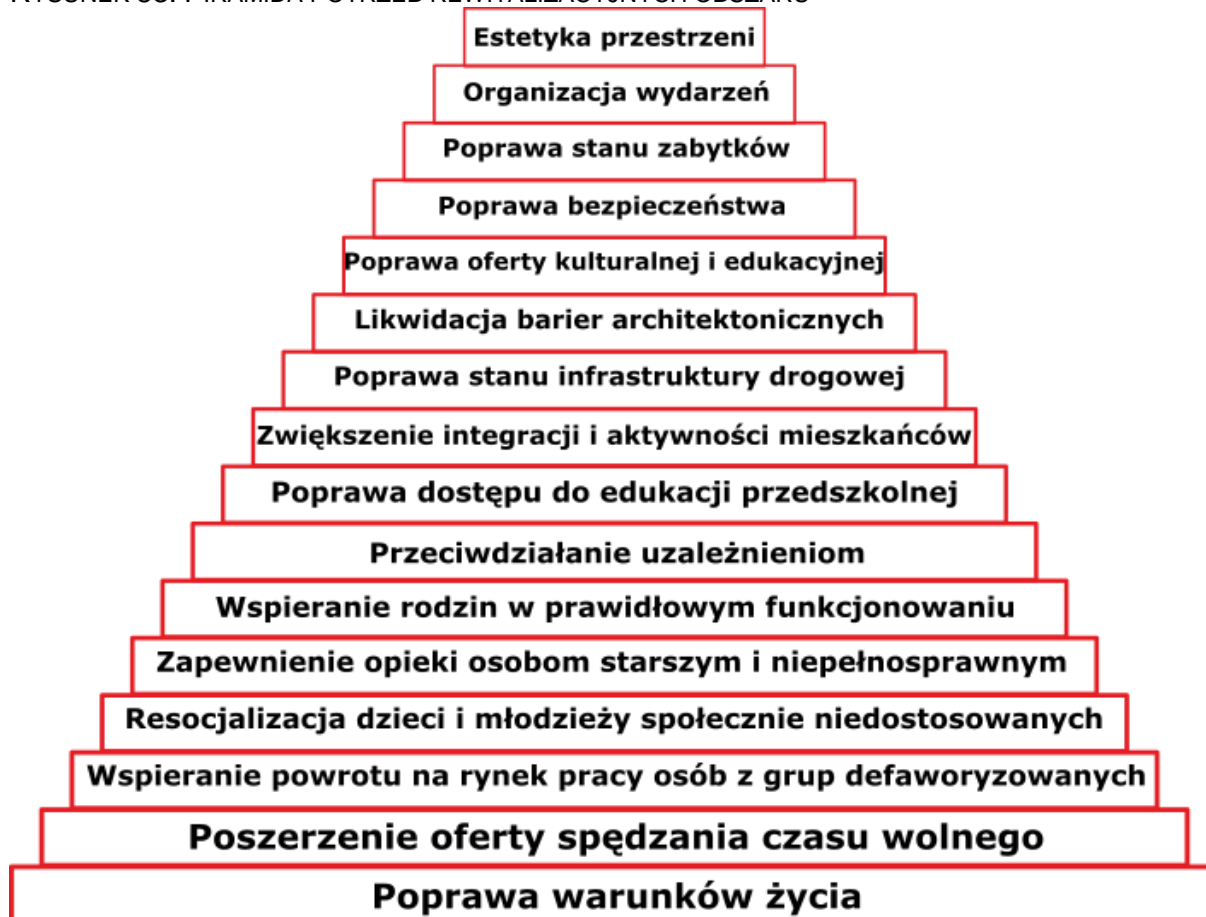
5.3. PODSUMOWANIE SKALI I CHARAKTERU POTRZEB REWITALIZACYJNYCH OBSZARU

Jednym z najważniejszych problemów zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji gminy Rogoźno są mało atrakcyjne warunki do życia. Centrum Rogoźna obecnie nie pełni ważnych funkcji, które zazwyczaj pełni centrum miasta. Można więc uznać, że mieszkańcy obszaru muszą zmagać się z problemami charakterystycznymi dla centrów miast, takimi jak: niewielki metraż mieszkań, hałas, zanieczyszczenia powietrza, uciążliwości związane z posiadaniem dużej liczby sąsiadów, nie odnosząc korzyści, które zwykle wiążą się z mieszkaniem w centralnej części miasta, np. szeroki dostęp do oferty kulturalnej, rekreacyjnej, przestrzeni publicznych itp. Z tego powodu rodziny, które mają taką możliwość decydują się na zmianę miejsca zamieszkania, czego efektem jest znaczny spadek liczby mieszkańców. Mając na względzie powyższe priorytetem działań rewitalizacyjnych będzie poprawa warunków życia na obszarze rewitalizacji, dzięki czemu możliwe będzie zatrzymanie odpływu mieszkańców.

Potrzeby rewitalizacyjne obszaru zostały przedstawione w postaci piramidy potrzeb (Rysunek 53). Potrzeby najbardziej istotne zostały umieszczone u podstawy piramidy, natomiast te, których zaspokojenie jest mniej istotne na wyższych jej poziomach. Należy zaznaczyć, że część wymienionych potrzeb jest ze sobą związana, więc podejmując działania, których celem będzie zaspokojenie potrzeb znajdujących się na niższych poziomach piramidy, pośrednio będzie się wpływało również na rozwiązanie problemów znajdujących się bliżej szczytu piramidy.

RYSUNEK 53. PIRAMIDA POTRZEB REWITALIZACYJNYCH OBSZARU

Źródło: opracowanie własne

6. WIZJA

Dzięki przeprowadzonemu procesowi rewitalizacji Rogoźno zyskało nowoczesne, fikcyjne i ekologiczne centrum miasta, które jest atrakcyjne do zamieszkania. Pofabryczne tereny Rofamy zyskały nowe funkcje i jak przed laty służą lokalnemu społeczeństwu.

Samodzielność i zaangażowanie to cechy charakterystyczne społeczności obszaru. Każdy mieszkaniec, niezależnie od wieku czy stanu zdrowia, czuje się ważną częścią tej społeczności, ma wykształcone poczucie współodpowiedzialności za otaczającą go przestrzeń, czuje potrzebę wsparcia pozostałych członków społeczeństwa. Potrzeby wszystkich grup społecznych są w pełni zaspokojone. Dzięki prężnie działającym podmiotom ekonomii społecznej osoby, które miały problemy z odnalezieniem się na rynku pracy znalazły zatrudnienie, dzięki któremu wzrosło ich poczucie własnej wartości. Rodziny zamieszkujące obszar rewitalizacji funkcjonują prawidłowo, poprawiła się ich sytuacja ekonomiczna, a opiekunowie rozwinęli umiejętności rodzicielskie, czego efektem jest zmiana postawy młodzieży.

Wzmacnianiu więzi międzyludzkich sprzyjają odnowione, funkcjonalne, uporządkowane i nowoczesne przestrzenie publiczne i obszary zieleni. Są to atrakcyjne miejsca rekreacji i wypoczynku, z których swobodnie korzystają osoby w każdym wieku. Dzięki zamontowaniu systemu monitoringu ulicznego poprawie uległo bezpieczeństwo mieszkańców. Przeprowadzone prace modernizacyjne pozytywnie wpłynęły na poziom estetyki obszaru.

7. CELE I KIERUNKI DZIAŁAŃ

Nadrzędnym celem procesu rewitalizacji jest wyprowadzenie obszaru ze zidentyfikowanego stanu kryzysowego. Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk we wszystkich sferach funkcjonowania obszaru będzie możliwe dzięki właściwemu określeniu planowanych do osiągnięcia celów. Zrealizowanie zdefiniowanych celów przyczyni się do urzeczywistnienia stanu obszaru opisanego w wizji. Osiągnięcie celów możliwe będzie dzięki realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które wynikają z zaplanowanych kierunków działań.

Na poniższym schemacie przedstawiono cele strategiczne wraz z zaplanowanymi kierunkami działań.

RYSUNEK 54. SCHEMAT CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH

<p>1. Włączenie społeczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Rozwój budownictwa socjalnego, •Zwiększenie dostępności do edukacji przedszkolnej, •Zwiększenie dostępności do usług kulturalnych, •Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, •Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji mieszkańców, •Przeciwdziałanie uzależnieniom.
<p>2. Samodzielni i zaangażowani mieszkańcy</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Rozwijanie usług opieki nad osobami niepełnosprawnymi, •Tworzenie warunków sprzyjających powrotowi na rynek pracy osób z grup defaworyzowanych, •Aktywizacja osób starszych, •Wspieranie rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu, •Rozwój idei wolontariatu.
<p>3. Atrakcyjne warunki do życia podstawą funkcjonowania aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Poprawa stanu technicznego budynków, termomodernizacja budynków, •Likwidowanie barier architektonicznych, •Przebudowa infrastruktury komunikacyjnej, •Tworzenie miejsc sprzyjających spędzaniu wolnego czasu na świeżym powietrzu, •Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni, •Poprawa bezpieczeństwa, •Adaptacja obiektów do pełnienia nowych funkcji społeczno-gospodarczych

Źródło: opracowanie własne

Kierunki działań rewitalizacyjnych wpisują się w założenia dokumentów strategicznych oraz planistycznych, co zaprezentowane zostało w poniższych tabelach.

TABELA 7. POWIĄZANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI ZE STRATEGIĄ ROZWOJU GMINY

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY ROGOŹNO		STRATEGIA ROZWOJU GMINY ROGOŹNO NA LATA 2016-2022
Kierunki działań		Plan strategiczny dla gminy Rogoźno na lata 2016-2022
-	Przebudowa infrastruktury komunikacyjnej.	Z uwagi na fatalny stan techniczny infrastruktury drogowej gmina Rogoźno zobowiązana jest do ciągłego i corocznego podejmowania działań mających na celu poprawę obecnej sytuacji poprzez wykonywania bieżących napraw, budowę lub przebudowę nowych, istniejących odcinków dróg zarówno na terenie miasta jak i na obszarze wiejskim.
-	Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni.	Zagospodarowanie, a przede wszystkim poprawa estetyki przestrzeni publicznej miasta Rogoźno, ze szczególnym naciskiem na zagospodarowanie Placu Karola Marcinkowskiego oraz Placu Powstańców Wielkopolskich.
-	Poprawa bezpieczeństwa.	Z uwagi na coraz częściej pojawiające się zdarzenia obniżające poziom bezpieczeństwa mieszkańców naszej gminy należy dążyć do opracowania programu budowy systemu monitoringu wizyjnego przestrzeni publicznej wraz z wdrażaniem go do realizacji.
-	Tworzenie miejsc sprzyjających spędzaniu wolnego czasu na świeżym powietrzu.	Poprawa dostępności do miejsc pozwalających na spędzanie czasu wolnego, zarówno w formie biernej jak i aktywnej,
-	Zwiększenie dostępności do usług kulturalnych.	zarówno w obiektach kubaturowych jak i na świeżym powietrzu. Dążenie do zaspokojenia

	<p>potrzeb dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych przyczyni się do poprawy jakości życia. Kluczowym przedsięwzięciem powinna stać się budowa hali widowiskowo-sportowej wraz z zapleczem rozrywkowo-gastronomicznym, budowa promenady wokół jeziora oraz ścieżek pieszo-rowerowych, ścieżek edukacyjno-rekreacyjnych. Budowa i wyposażenie obiektów sportowych, takich jak: boiska do piłki nożnej, piłki plażowej, siatkówki, tenisa, skate-park oraz tor do jazdy rowerem. W okresach zimowych dużym zainteresowaniem cieszyć się będą zorganizowane lodowiska.</p>
- Adaptacja obiektów do pełnienia nowych funkcji społeczno-gospodarczych.	Należy dążyć do pozyskiwania oraz uzbrajania terenów pod przyszłe tereny inwestycyjne, które pobudzą rozwój przedsiębiorczości w gminie.
- Likwidowanie barier architektonicznych.	Należy podejmować działania mające na celu likwidację istniejących barier architektonicznych oraz prowadzenie inwestycji zmierzających do budowy infrastruktury eliminującej bariery architektoniczne.
- Rozwój budownictwa socjalnego.	Kolejnym obszarem działań, w którym gmina Rogoźno musi podjąć zdecydowane działania jest mieszkalnictwo socjalne. Długa lista osób oczekujących na uzyskanie lokalu socjalnego powoduje podjęcie intensywnych działań do zakupu, remontu i dostosowania istniejących lokali do potrzeb mieszkalnictwa socjalnego.
- Zwiększenie dostępności do edukacji przedszkolnej.	Należy dążyć do zapewnienia ciągłego rozwoju oraz kształcenia się kadry nauczycielskiej, doposażenia oraz rozbudowy

- Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży. - Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji mieszkańców.	zasobów lokalowych przeznaczonych na cele edukacyjne.
- Aktywizacja osób starszych.	Z uwagi na starzenie się społeczeństwa przed gminą stoi wyzwanie podjęcia działań mających na celu stworzenie miejsca do dziennego i stałego pobytu osób starszych.

Źródło: opracowanie własne

TABELA 8. POWIĄZANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI ZE STRATEGIĄ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY ROGOŹNO	STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY ROGOŹNO NA LATA 2008-2020
Kierunki działań	Cele główne
- Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży. - Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji mieszkańców.	1. Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi młodego pokolenia w rodzinie jako czynnika poprawy jakości kapitału ludzkiego.
- Przeciwdziałanie uzależnieniom. - Wspieranie rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu.	2. Przeciwdziałanie dezintegracji rodzin – budowanie zintegrowanego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną w gminie Rogoźno.
- Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji mieszkańców. - Tworzenie warunków sprzyjających powrotowi na rynek pracy osób z grup defaworyzowanych. - Rozwój idei wolontariatu.	3. Zwiększenie aktywizacji zawodowej i społecznej bezrobotnych mieszkańców gminy Rogoźno.
- Rozwój budownictwa socjalnego. - Rozwijanie usług opieki nad osobami niepełnosprawnymi. - Aktywizacja osób starszych.	4. Rozwijanie zintegrowanego systemu wsparcia na rzecz osób starszych i wymagających pomocy.
- Rozwijanie usług opieki nad osobami niepełnosprawnymi.	5. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.

- Tworzenie warunków sprzyjających powrotowi na rynek pracy osób z grup defaworyzowanych.	
- Rozwój idei wolontariatu.	6. Koordynacja, aktywizacja i mobilizacja potencjału partnerów lokalnych w zakresie realizacji polityki społecznej w gminie Rogoźno.
- Rozwój idei wolontariatu.	7. Budowanie partnerstwa publiczno-społecznego będącego podstawą rozwoju usług społecznych.

Źródło: opracowanie własne

TABELA 9. POWIĄZANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ROGOŹNO

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY ROGOŹNO	STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ROGOŹNO
Kierunki działań	Cele strategiczne
<ul style="list-style-type: none"> - Zwiększenie dostępności do edukacji przedszkolnej. - Zwiększenie dostępności do usług kulturalnych. - Poprawa stanu technicznego budynków, termomodernizacja budynków. - Likwidowanie barier architektonicznych. - Przebudowa infrastruktury komunikacyjnej. - Tworzenie miejsc sprzyjających spędzaniu wolnego czasu na świeżym powietrzu. - Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni. - Poprawa bezpieczeństwa. 	A - Osiągnięcie wysokiego standardu zamieszkania, pracy i wypoczynku.
<ul style="list-style-type: none"> - Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji mieszkańców. - Tworzenie warunków sprzyjających powrotowi na rynek pracy osób z grup defaworyzowanych. 	B- Rozwój małego i średniego biznesu oraz inne działania sprzyjające ograniczaniu bezrobocia i zwiększeniu przedsiębiorczości.

- Adaptacja obiektów do pełnienia nowych funkcji społeczno-gospodarczych.	
- Zwiększenie dostępności do usług kulturalnych.	F – wzmocnienie lokalnych więzi społecznych i wykreowanie wśród mieszkańców silnego poczucia tożsamości z dziedzictwem kulturowym i gospodarczym gminy.
- Tworzenie miejsc sprzyjających spędzaniu wolnego czasu na świeżym powietrzu.	
- Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni.	

Źródło: opracowanie własne

TABELA 10. POWIĄZANIA LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z PLANEM GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI DLA GMINY ROGOŹNO	PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY ROGOŹNO
Kierunki działań	Cele strategiczne
Poprawa stanu technicznego budynków, termomodernizacja budynków.	2. Realizacja działań zmierzających do ograniczenia emisji z indywidualnych systemów grzewczych. 4. Dążenie do utrzymania zero lub niskoemisyjnego wzrostu gospodarczo – społecznego do 2020 roku bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną. 7. Zwiększenie efektywności energetycznej oraz wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych.

Źródło: opracowanie własne

8. KATALOG PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Osiągnięcie stanu opisanego w wizji obszaru oraz celów strategicznych będzie możliwe dzięki realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zaproponowane przedsięwzięcia zostały zaplanowane jako kompleksowa odpowiedź na zdiagnozowane problemy, dzięki czemu poprawie ulegnie sytuacja w sferach: społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Zaplanowane przedsięwzięcia zostały podzielone na dwie grupy: projekty podstawowe oraz projekty uzupełniające. W pierwszej z nich zawarto te przedsięwzięcia, bez realizacji których nie będzie możliwe osiągnięcie postawionych celów i wyprowadzenie obszaru ze stanu kryzysowego. Projekty z drugiej grupy stanowią dopełnienie zadań podstawowych.

8.1. PRZEDSIĘWZIĘCIA PODSTAWOWE

KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNEGO PODSTAWOWEGO NR 1	
Nazwa przedsięwzięcia	Centrum Integracji Wielopokoleniowej
Lokalizacja	ul. Za Jeziorem 7a
Podmiot realizujący	Gmina Rogoźno
Partnerzy	Partnerzy prywatni, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogoźnie
Zakres czasowy realizacji	2017-2023
Opis przedsięwzięcia	<p>Przedmiotowy projekt realizowany będzie na terenie znajdującego się na wschodnim brzegu Jeziora Rogozińskiego Ośrodka Rekreacyjno-Sportowego w Rogoźnie. Ośrodek został stworzony w latach 1976-1980 jako ośrodek wypoczynkowy dla pracowników Fabryki Maszyn Rolniczych Agromet-Rofama. Obecnie również pełni on funkcję rekreacyjną, jednak ze względu na zły stan techniczny infrastruktury, zaniedbanie terenu oraz słabą komunikację z pozostałym obszarem miasta jego potencjał nie jest w pełni wykorzystany.</p> <p>Obszar rewitalizacji cechuje się występowaniem wielu problemów społecznych. Jednym z nich jest długotrwałe bezrobocie. Osoby długotrwałe bezrobotne charakteryzują się niską motywacją do podjęcia pracy, często mają problemy z dostosowaniem się do rytmu pracy i wykonywaniem codziennych obowiązków. Z tego powodu trudno jest im podjąć pracę w przedsiębiorstwach komercyjnych, w których nie spełniają wymagań pracodawcy. Stworzenie warunków</p>

do podjęcia pracy dostosowanej do ich możliwości pomoże im powrócić na rynek pracy. Kolejnymi problemami dostrzeganymi przez mieszkańców gminy są: niska aktywność mieszkańców, zaburzenia stosunków międzyludzki, brak więzi społecznych, niewystarczająca ilość funkcjonalnych terenów służących wypoczynkowi i rekreacji oraz niewystarczająca oferta sportowo-rekreacyjna.

Projekt składa się z następujących modułów:

- Moduł I Promenada nad Jeziorem Rogozińskim,
- Moduł II Modernizacja Ośrodka Rekreacyjno-Sportowego,
- Moduł III Adaptacja budynków na potrzeby funkcjonowania podmiotu ekonomii społecznej,
- Moduł IV Modernizacja obiektu hotelowego,
- Moduł V Przedszkole na łonie natury,
- Moduł VI Rekreacyjny Klub Seniora,
- Moduł VII Ogród do hortiterapii,
- Moduł VIII Zajęcia sportowe,
- Moduł IX Grupa wolontariacka
- Moduł X Abstynencki Klub Aktywności Społecznej,
- Moduł XI Centrum Wsparcia Rodziny

Moduł I Promenada nad Jeziorem Rogozińskim

Projekt zakłada budowę kolejnego fragmentu Rogozińskiej Promenady (odcinek od mostu na Welnie do Ośrodka Rekreacyjno-Sportowego przy ul. Za Jeziorem) – utwardzonej ścieżki pieszo-rowerowej nad brzegiem Jeziora Rogozińskiego. Oprócz budowy utwardzonej ścieżki planuje się montaż ławek oraz oświetlenia i kamer monitoringu w celu poprawy bezpieczeństwa spacerowiczów i rowerzystów. Realizacja zadania przyczyni się do poprawy dostępności komunikacyjnej Ośrodka Rekreacyjno-Sportowego.

Moduł II Modernizacja Ośrodka Rekreacyjno-Sportowego

Projekt zakłada poprawę stanu technicznego urządzeń sportowo-rekreacyjnych, uporządkowania oraz zagospodarowania terenu w Ośrodku Rekreacyjno-Sportowym. Przewidywane prace zakładają budowę nowego sensorycznego placu zabaw, instalację urządzeń siłowni zewnętrznej, modernizację boisk do gier zespołowych z trybunami, nasadzenia zieleni, montaż obiektów małej architektury, poprawę stanu nawierzchni ciągów pieszych. Zagospodarowane zostanie także nabrzeże jeziora, planuje się: demontaż istniejącego, zniszczonego pomostu i budowę nowego oraz remont hangaru.

Moduł III Podmiot ekonomii społecznej

Planuje się stworzenie warunków dla funkcjonowania podmiotu ekonomii społecznej, którego głównym zadaniem będzie świadczenie usług gastronomicznych oraz prowadzenie wypożyczalni sprzętu wodnego. W ramach projektu powstanie profesjonalne zaplecze

gastronomiczne umożliwiające prowadzenie restauracji oraz działalności cateringowej.

W działalność podmiotu zostaną zaangażowani defaworyzowani na rynku pracy mieszkańcy obszaru rewitalizacji, w tym osoby:

- długotrwale bezrobotne,
- dotknięte niepełnosprawnościami,
- uzależnione,
- młode, bez doświadczenia i kwalifikacji zawodowych,
- w wieku powyżej 50 lat, które z różnych powodów pozostają bez zatrudnienia.

Głównym celem tego zadania jest aktywizacja zawodowa osób, którym trudno podjąć pracę na zasadach rynkowych. W działalność podmiotu będą mogli zostać zaangażowani w ramach rehabilitacji zawodowej także członkowie Warsztatu Terapii Zajęciowej (PP2). Do najważniejszych zadań pracowników podmiotu należeć będzie przygotowywanie posiłków i obsługa klientów restauracji działającej przy Ośrodku. Pracownicy będą przygotowywać także posiłki dla dzieci uczęszczających do Przedszkola na łonie natury, seniorów biorących udział w zajęciach Rekreacyjnego Klubu Seniora, gości ośrodka wypoczynkowego oraz uczestników Warsztatu Terapii Zajęciowej. Oprócz tego pracownicy będą odpowiedzialni również za utrzymywanie porządku na terenie Ośrodka i prowadzenie wypożyczalni sprzętu wodnego.

Za proces tworzenia podmiotu odpowiedzialni będą przedstawiciele Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogoźnie. Pierwszym etapem będzie rekrutacja pracowników, którzy w dalszej kolejności przejdą niezbędne szkolenia, które przygotują ich do wykonywania nowych obowiązków.

Moduł IV Modernizacja obiektu hotelowego

Obiekt hotelowy zlokalizowany na terenie Ośrodka Rekreacyjno-Sportowego znajduje się w złym stanie technicznym, a pokoje gościnne wymagają remontu. W wyremontowanym obiekcie powstanie sala szkoleniowo-konferencyjna. Zadanie będzie realizowane na podstawie umowy o partnerstwie publiczno-prywatnym. W część prac związanych z prowadzeniem obiektu włączeni zostaną pracownicy funkcjonującego na terenie Ośrodka podmiotu ekonomii społecznej (np. sprzątanie pokoi gościnnych, pranie, proste prace konserwacyjne itp.). Modernizacja obiektu pozwoli na wykorzystanie potencjału Ośrodka jako miejsca organizacji wycieczek szkolnych, kolonii, szkoleń czy imprez integracyjnych.

Moduł V Przedszkole na łonie natury

Obecnie dzieci spędzają coraz mniej wolnego czasu na świeżym powietrzu. Z tego powodu coraz większą popularnością cieszy się koncepcja leśnych przedszkoli, w których dzieci spędzają całe dni, niezależnie od pogody, na łonie natury.

Projekt zakłada powstanie oddziału przedszkolnego (prowadzonego przez podmiot prywatny), który będzie funkcjonować na terenie Centrum Integracji Międzypokoleniowej. W tym celu zostaną zaadaptowane dwa segmenty domków letniskowych, powstaną w nich sanitariaty przystosowane do potrzeb najmłodszych oraz niewielka sala, w której dzieci będą się mogły bawić w przypadku wyjątkowo trudnych warunków pogodowych. Jednak zdecydowana większość zajęć będzie się odbywać na świeżym powietrzu, korzystając z uroków położonego nad brzegiem jeziora ośrodka. Dzieci uczące się w leśnym przedszkolu będą miały okazję do uczenia się działania w grupie, odkrywania otaczającej przyrody i świata, rozwijania kreatywności, wyobraźni. To przyroda będzie dostarczać im rekwizytów do zabawy, których zastosowanie będzie uzależnione wyłącznie od fantazji dzieci.

Moduł VI Rekreacyjny Klub Seniora

Rekreacyjny Klub Seniora stanowić będzie atrakcyjny element oferty skierowanej do najstarszych mieszkańców obszaru rewitalizacji. Planuje się zaadaptowanie kilku segmentów domków letniskowych w celu stworzenia sali do spotkań seniorów. Spotkania Klubu będą organizowane min. 3 razy w tygodniu, będą miały formułę zajęć aktywizacyjnych o różnorodnej tematyce, np. warsztaty artystyczne, majsterkowanie, spotkania o tematyce kulturalnej, ekologicznej czy z zakresu wykorzystania technologii informacyjnych i komunikacyjnych. Istotnym aspektem funkcjonowania Klubu będzie prowadzenie działalności prozdrowotnej. Z tego powodu część zajęć będzie miała charakter fizyczny, planuje się między innymi wspólne spacerzy Nordic Walking oraz treningi na urządzeniach siłowni zewnętrznej, zamontowanych na terenie ośrodka. Organizowane będą także spotkania, na które zapraszani będą specjaliści, m.in.: lekarze, dietetycy, fizjoterapeuci.

Seniorzy należący do Klubu będą mogli korzystać z istniejącej infrastruktury również poza godzinami organizowanych spotkań, zyskają więc miejsce spotkań, doskonale przystosowane do integracji społecznej.

Moduł VII Ogród do hortiterapii

W Ośrodku zostanie wygospodarowany ogród do hortiterapii, czyli ogrodnictwa. Jest to metoda wspierania leczenia i rehabilitacji polegająca na wykonywaniu pracy fizycznej związanej z utrzymaniem ogrodu. Hortiterapia wspiera walkę z depresją, różnego rodzaju uzależnieniami, demencją starczą, pomaga zachować równowagę psychiczną, zmniejsza stres oraz polepsza koncentrację. Osoby zaangażowane w pielęgnację ogrodu będą miały regularny kontakt z przyrodą co pozytywnie wpływa na ich samopoczucie, wpływa również pozytywnie na kształtowanie poczucia odpowiedzialności. W uprawę ogrodu będą mogli zaangażować się członkowie Klubu Seniora, przedszkolaki, dzieci i młodzież biorący udział w zajęciach organizowanych w Ośrodku, uczestnicy Warsztatu Terapii Zajęciowej

oraz pracownicy podmiotu ekonomii społecznej. W ten sposób powstanie wspólnota, w której każdy, niezależnie od wieku i umiejętności, będzie pełnoprawnym i współodpowiedzialnym członkiem.

Moduł VIII Zajęcia sportowe

Zajęcia sportowo-rekreacyjne są doskonałą metodą resocjalizacji młodzieży niedostosowanej społecznie. Udział w zajęciach sportowych rozładowuje napięcie psychiczne i ruchowe, redukuje lęk, wzmacnia mechanizmy kontroli, dzięki czemu młodzież potrafi przewidzieć konsekwencje swoich czynów oraz przyczynia się do uspołecznienia przez osiąganie indywidualnych i zbiorowych sukcesów. Dzięki regularnym treningom młody człowiek kształtuje osobowość, zdobywa więcej wiary w swoje możliwości, pokonuje obawy i wewnętrzne opory, a jeśli odniesie sukces cieszy się z własnych osiągnięć. Przy wsparciu trenera młodzież stawia sobie realne cele, które dzięki systematycznej pracy jest w stanie osiągnąć. Bardzo istotnym aspektem będzie również postać trenera, która ze względu na swój autorytet może stać się wzorem godnym naśladowania dla swoich wychowanków, którzy dzięki temu poznają inne zachowania, niż te cechujące środowiska z jakich pochodzą.

Modernizacja infrastruktury rekreacyjnej pozwoli na prowadzenie takich zajęć jak: piłka nożna, koszykówka, siatkówka, jazda na rolkach i deskorolce oraz żeglarstwo. Liczba i charakter organizowanych zajęć zostaną dostosowane do oczekiwań uczestników. Możliwe jest stworzenie zajęć dla różnych grup wiekowych.

Moduł IX Grupa wolontariacka

W Centrum Integracji Wielopokoleniowej rozpocznie działalność grupa zrzeszająca wolontariuszy. Do grupy będą mogły należeć wszystkie osoby korzystające z Centrum. Członkowie grupy będą podejmować różne inicjatywy na rzecz społeczności lokalnej, jednak do najważniejszych zadań grupy należeć będzie odwiedzanie najstarszych mieszkańców Rogoźna, którzy ze względu na zły stan zdrowia lub niezdolność do samodzielnego poruszania się większość czasu spędzają w domach.

Moduł X Abstynencki Klub Integracji Społecznej

Podstawowym celem Abstynenckiego Klubu Integracji Społecznej będzie pomoc osobom uzależnionym i współuzależnionym (członkom ich rodzin). Organizowane będą regularne spotkania ze specjalistami. Istotnym aspektem funkcjonowania Klubu będzie łączenie wsparcia dla osób uzależnionych z pomocą adresowaną do ich bliskich. Z tego powodu w części spotkań osoby uzależnione uczestniczyć będą wspólnie z członkami swoich rodzin, niektóre natomiast będą adresowane wyłącznie do osób uzależnionych lub tylko dla ich rodzin np. dzieci. Głównym zamierzeniem spotkań będzie motywowanie

uczestników do pozostawania w trzeźwości oraz pomoc w rozwijaniu zdrowych relacji interpersonalnych.

Dwa razy w roku organizowane będą wyjazdy integracyjne dla członków Klubu.

Moduł XI Centrum Wsparcia Rodziny

Planuje się przekształcenie jednego segmentu domku letniskowego w gabinet psychologiczny, który będzie świadczyć następujące wsparcie dla rodzin:

- warsztaty umiejętności rodzicielskich – spotkania organizowane dla grup będą dotyczyć wspierania opiekunów faktycznych w prawidłowym pełnieniu swoich funkcji,
- poradnictwo specjalistyczne – świadczone będzie spersonalizowane wsparcie psychologiczne dla całych rodzin oraz poszczególnych ich członków,
- punkt doradztwa zawodowego dla młodzieży,
- warsztaty edukacyjne dla rodzin – raz w miesiącu będą się odbywać warsztaty edukacyjne dla rodzin, np.: zajęcia kulinarne, kulturalne, regionalne, czytelnicze, rękodzieło, promocja zdrowego stylu życia.

W celu zapewnienia jak najwyższego poziomu oferowanych usług planuje się zaangażowanie wykwalifikowanych kadr odpowiedzialnych za prowadzenie przedmiotowej działalności w ramach poszczególnych modułów: wychowawców przedszkolnych, animatora czasu dla osób starszych, trenerów sportowych, terapeutę i psychologa.

Realizacja projektu wpłynie na kompleksową poprawę sytuacji obszaru rewitalizacji. Wybudowanie kolejnego odcinka Promenady poprawi dostępność komunikacyjną Ośrodka. Mieszkańcy w każdym wieku będą mogli bezpiecznie i wygodnie dostać się na teren Ośrodka. Zmodernizowany Ośrodek Rekreacyjno-Sportowy ponownie stanie się miejscem, w którym mieszkańcy będą mogli w atrakcyjny sposób spędzać czas wolny. Dzięki poprawie stanu technicznego ciągów pieszych również osoby dotknięte niepełnosprawnościami będą mogły swobodnie poruszać się po przedmiotowym obszarze.

Funkcjonowanie podmiotu ekonomii społecznej wpłynie na zmniejszenie poziomu bezrobocia, w tym długotrwałego. Mieszkańcy zaangażowani w działalność podmiotu będą mieli możliwość zdobycia umiejętności i doświadczenia, które będą mogli wykorzystać w innej pracy. Podjęcie stałej pracy zawodowej pozytywnie wpłynie na sytuację finansową rodzin osób, które do tej pory jedynie korzystały z zasiłków pomocy społecznej. Codzienne kontakty oraz współpraca z pozostałymi pracownikami podmiotu w naturalny sposób wpłyną na integrację społeczną oraz rozwój kompetencji społecznych. Pracownicy podmiotu ekonomii społecznej będą mieli regularne kontakty z odwiedzającymi Ośrodek gośćmi, nie tylko mieszkańcami miasta i gminy, ale również turystami, którzy będą korzystać z usług hotelarskich, gastronomicznych czy wypożyczalni sprzętu wodnego.

Z tego powodu istotne jest by pracownicy mieli świadomość, że reprezentują gminę wobec osób z zewnątrz. Będzie to miało wpływ na zwiększenie poczucia tożsamości lokalnej, a także na kształtowanie poczucia własnej wartości.

Modernizacja obiektu hotelowego zwiększy atrakcyjność turystyczną Ośrodka oraz pozwoli na lepsze wykorzystanie potencjału okolicy Jeziora Rogozińskiego. Turyści korzystający z usług świadczonych przez podmiot ekonomii społecznej przyczynią się do osiągnięcia wyników finansowych pozwalających na utrzymanie się pracowników. Funkcjonowanie nowego oddziału przedszkolnego przyczyni się do rozwiązania problemu niewystarczającej liczby miejsc w przedszkolach w gminie Rogoźno oraz wpłynie na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci. Realizacja programu na świeżym powietrzu będzie kształtować wśród dzieci nawyk aktywnego spędzania czasu wolnego poza domem, rozwinię ich ciekawość świata oraz samodzielność.

Ciekawa forma i różnorodność dostępnych zajęć dla seniorów przyczynią się do kształtowania aktywnych postaw u najstarszych mieszkańców obszaru. Dzięki udziałowi w regularnych spotkaniach będą mogli cieszyć się dobrą kondycją fizyczną i psychiczną. Zajęcia będą stwarzać możliwość do rozwoju umiejętności i sprawności fizycznej, co z kolei pozytywnie wpłynie na samodzielność i poczucie własnej wartości starszych osób. Udział w spotkaniach będzie okazją do budowania relacji z innymi seniorami oraz pozostałymi użytkownikami Ośrodka, co pozwoli na wyzbycie się poczucia samotności. Aktywne, włączające się w życie społeczności osoby starsze będą inspiracją dla pozostałych mieszkańców obszaru.

Zaangażowanie we wspólne prowadzenie ogrodu przez wszystkich użytkowników Ośrodka wpłynie na integrację międzypokoleniową. Osoby zajmujące się roślinami będą kształtowały poczucie odpowiedzialności oraz od najmłodszych lat będą uczyły się wywiązywania z powierzonych zadań. Dzięki poznawaniu procesów zachodzących w ekosystemach czy zasad ekoogrodnictwa, realizacja zadania przyczyni się także do zwiększenia świadomości ekologicznej mieszkańców.

Organizowanie zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży stworzy warunki sprzyjające resocjalizacji osób społecznie niedostosowanych. Dzieci i młodzież zyskają możliwość atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, dzięki czemu będą spędzały czas w środowisku odmiennym od tego, z którego się wywodzą.

Działalność grupy wolontariackiej będzie pozytywnie wpływać na aktywność mieszkańców, budowanie relacji międzyludzkich oraz kształtowanie postaw społeczeństwa obywatelskiego. Regularne odwiedzanie osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych, które mają ograniczone możliwości opuszczania własnych domów przyczyni się do zmniejszenia wśród nich poczucia osamotnienia i izolacji.

Podstawą działalności Abstynenckiego Klubu Aktywności Społecznej będzie funkcjonowanie osób dotkniętych problemem w ramach grupy wsparcia. Grupa ta będzie płaszczyzną, która umożliwi wzajemną

	<p>wymianę doświadczeń, uzyskanie zrozumienia oraz wspólne pokonywanie trudności. Zapewnienie specjalistycznego wsparcia wszystkim członkom rodzin dotkniętych problemem będzie wsparciem w rozwijaniu zdrowych relacji interpersonalnych zarówno wewnątrz jak na zewnątrz rodzin.</p> <p>Centrum Wsparcia Rodziny zapewni pomoc w rozwijaniu umiejętności rodzicielskich opiekunów dzieci i młodzieży oraz spersonalizowane wsparcie psychologiczne dla rodzin. Tego typu działania pozytywnie wpłyną na budowanie zdrowych relacji interpersonalnych w rodzinach, co przełoży się na poprawne funkcjonowanie członków rodzin w społeczeństwie.</p> <p>Dzięki realizacji inwestycji Rogoźno zyska funkcjonalną przestrzeń publiczną, sprzyjającą rekreacji na świeżym powietrzu i integracji społecznej.</p>
Szacunkowa wartość projektu	<p>Moduł I: 3 000 000 zł</p> <p>Moduł II: 600 000 zł</p> <p>Moduł III: 400 000 zł</p> <p>Moduł IV: 1 500 000 zł</p> <p>Moduł V: 800 000 zł</p> <p>Moduł VI: 500 000 zł</p> <p>Moduł VII: 200 000 zł</p> <p>Moduł VIII: 600 000 zł</p> <p>Moduł IX: 220 000 zł</p> <p>Moduł X: 400 000 zł</p> <p>Moduł XI: 500 000 zł</p> <p>Ogólnie: 8 720 000 zł</p>
Możliwe źródła finansowania	<p>WRPO Działanie 9.2. Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojaskowych, Poddziałanie 8.1.1. Edukacja przedszkolna, Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko Działanie 2.5. Poprawa jakości środowiska miejskiego, Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014-2020, Fundusz Zająć Sportowych dla Uczniów, Inicjatywa Jessica II, środki własne gminy, środki własne partnerów prywatnych</p>
Zgodność z celami i kierunkami działań	<ol style="list-style-type: none"> Włączenie społeczne <ul style="list-style-type: none"> Zwiększenie dostępności do edukacji przedszkolnej, Zwiększenie dostępności do usług kulturalnych, Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji mieszkańców, Przeciwdziałanie uzależnieniom. Samodzielni i zaangażowani mieszkańcy <ul style="list-style-type: none"> Rozwijanie usług opieki nad osobami niepełnosprawnymi, Tworzenie warunków sprzyjających powrotowi na rynek pracy osób z grup defaworyzowanych Aktywizacja osób starszych, Wspieranie rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu, Rozwój idei wolontariatu.

	<p>3. Atrakcyjne warunki do życia podstawą funkcjonowania aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu technicznego budynków, termomodernizacja budynków, • Likwidowanie barier architektonicznych, • Przebudowa infrastruktury komunikacyjnej • Tworzenie miejsc sprzyjających spędzaniu wolnego czasu na świeżym powietrzu, • Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni, • Poprawa bezpieczeństwa, • Adaptacja obiektów do pełnienia nowych funkcji społeczno-gospodarczych 		
Sposób oceny osiągnięcia rezultatów	Nazwa wskaźnika	Jedn.	Wartość docelowa
	Wskaźniki produktu:		
	- liczba zamontowanych elementów małej architektury	szt.	60
	- powierzchnia zmodernizowanych obiektów sportowych	m ²	2000
	- długość nowoutworzonych ciągów pieszych i pieszo-rowerowych	km	1,2
	- liczba funkcjonujących podmiotów ekonomii społecznej	szt.	1
	- liczba zorganizowanych spotkań/ warsztatów/ wydarzeń	szt.	700
	- liczba miejsc wychowania przedszkolnego	szt.	15
	- liczba zaangażowanych specjalistów	os.	8
	- liczba wyremontowanych pokoi gościnnych	szt.	60
	Wskaźniki rezultatu:		
	- liczba osób zaangażowanych w działalność podmiotu ekonomii społecznej	os.	20
	- liczba osób uczestniczących w spotkaniach/ warsztatach/ wydarzeniach	os./rok	250
	- liczba członków rodzin biorących udział we wspólnych spotkaniach	os./rok	75

	- liczba osób korzystających z terenów zieleni	os./rok	7 500
	- liczba turystów korzystających z usług obiektu hotelowego	os./rok	3 500
	Dane do oszacowania wartości wskaźników gromadzone będą na podstawie raportów, wpisów do rejestru podmiotów gospodarczych, faktur, protokołów, list obecności i umów członków podmiotu ekonomii społecznej. Ocena dokonywana będzie po zakończeniu okresu realizacji projektu oraz w czasie końcowej ewaluacji Programu.		

KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNEGO PODSTAWOWEGO NR 2

Nazwa przedsięwzięcia	Warsztat Terapii Zajęciowej dla osób niepełnosprawnych
Lokalizacja	ul. Mała Poznańska 31
Podmiot realizujący	Gmina Rogoźno
Partnerzy	n.d.
Zakres czasowy realizacji	2017-2023
Opis przedsięwzięcia	<p>Gminę Rogoźno zamieszkuje łącznie 468 osób dotkniętych niepełnosprawnościami, w tym 136 osób to mieszkańcy obszaru rewitalizacji. W związku z powyższym istnieje duże zapotrzebowanie na organizowanie opieki dla osób niesamodzielnych, tak by członkowie ich rodzin mogli prowadzić normalne życie zawodowe i społeczne. Obecnie w gminie Rogoźno nie ma miejsca świadczącego dzienną opiekę nad osobami niepełnosprawnymi.</p> <p>Przedmiotowy projekt będzie realizowany w budynku, który niegdyś należał do Zasadniczej Szkoły Zawodowej z Technikum Mechanicznym w Rogoźnie. Znajdowały się w nim warsztaty, w których uczniowie zdobywali praktyczne umiejętności związane z ich przyszłym zawodem. Dzięki stworzeniu w budynku Warsztatu Terapii Zajęciowej odzyska on swoją dawną funkcję, mieszkańcy Rogoźna ponownie będą w nim zdobywać umiejętności praktyczne, które pomogą im w samodzielnym funkcjonowaniu.</p> <p>Obecnie budynek znajduje się w złym stanie technicznym. Niektóre pomieszczenia wykorzystywane są jako magazyny Klubu Żeglarskiego „Kotwica”, jednak znaczna część budynku nie jest używana, ponieważ istnieje bezpośrednie zagrożenie bezpieczeństwa osób znajdujących się wewnątrz budynku.</p>

W celu stworzenia Warsztatu Terapii Zajęciowej dla osób niepełnosprawnych konieczne jest przeprowadzenie kompleksowego remontu, obejmującego m.in.: wymianę pokrycia i konstrukcji dachu, docieplenie budynku, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remont posadzek, wymianę stropów oraz wykonanie nowych instalacji: wodociągowej, kanalizacji sanitarnej, centralnego ogrzewania i gazowej. Konieczne będzie wydzielenie nowych pomieszczeń, które będą przeznaczone na: pracownię - kulinarną, plastyczną, krawiecko-tkacką i muzyczną, dwie sale rehabilitacyjne, gabinet dla psychologa, stołówkę, szatnię, łazienki i pokoje dla administracji. Budynek zostanie przystosowany do potrzeb osób dotkniętych niepełnosprawnościami. Głównym celem funkcjonowania Warsztatu Terapii Zajęciowej będzie stworzenie osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwości rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia lub samodzielnego funkcjonowania. Osiągnięcie celu będzie możliwe dzięki stosowaniu technik terapii zajęciowej zmierzających do usamodzielnienia uczestników poprzez nabycie przez nich umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej, a także rozwijania sprawności psychofizycznej.

Terapia uczestników Warsztatu będzie prowadzona na podstawie indywidualnego programu rehabilitacji uczestnika, który zawierać będzie informacje dotyczące osoby niepełnosprawnej, planowanych wobec niej działań i spodziewanych efektów.

Uczestnicy Warsztatu będą mieli możliwość udziału w zajęciach pracowni: kulinarnej, plastycznej, krawiecko-tkackiej i muzycznej, a także zajęciach ogólnych dotyczących czynności życia codziennego, higieny osobistej, prac porządkowych itp. Oprócz tego prowadzone będą zajęcia grupowe i indywidualne rehabilitacji ruchowej, których celem będzie kształtowanie koordynacji wzrokowo-ruchowej, utrzymanie i poprawa ogólnej sprawności fizycznej organizmu, poprawa zdolności manualnych rąk, kształtowanie i poprawa funkcji chodu i ogólnej wydolności organizmu oraz nauka współdziałania w zespole. Ponadto uczestnikom Warsztatu zostanie zapewniona pomoc psychologiczna, która będzie dostosowana do bieżących potrzeb i zaistniałych problemów. W ramach rehabilitacji społecznej uczestników organizowane będą wyjścia poza ośrodek, na spacerzy na łonie natury, do instytucji kultury, urzędów, sklepów itp.

Realizacja projektu będzie miała wpływ na ograniczenie marginalizacji społecznej osób dotkniętych niepełnosprawnościami. Dzięki udziałowi w zajęciach uczestnicy zyskają nowe umiejętności, które pozytywnie wpłyną na ich samodzielność. Kolejną korzyścią będzie stworzenie warunków sprzyjających integracji społecznej osób niepełnosprawnych, zarówno we własnym gronie jak również z innymi członkami społeczności lokalnej. Dzięki zapewnieniu profesjonalnej opieki dziennej osobom niesamodzielnym, ich opiekunowie będą mieli możliwość podjęcia pracy zawodowej.

Szacunkowa wartość projektu	1 100 000 zł		
Możliwe źródła finansowania	WRPO Działanie 9.2 Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojennych, Poddziałanie 9.1.2. Infrastruktura społeczna, PFRON Program wyrównywania różnic między regionami III, środki własne		
Zgodność z celami i kierunkami działań	<p>1. Włączenie społeczne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji mieszkańców. <p>2. Samodzielni i zaangażowani mieszkańcy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie usług opieki nad osobami niepełnosprawnymi, • Tworzenie warunków sprzyjających powrotowi na rynek pracy osób z grup defaworyzowanych. <p>3. Atrakcyjne warunki do życia podstawą funkcjonowania aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu technicznego budynków, termomodernizacja budynków, • Adaptacja obiektów do pełnienia nowych funkcji społeczno-gospodarczych. 		
Sposób oceny osiągnięcia rezultatów	Nazwa wskaźnika	Jedn.	Wartość docelowa
	Wskaźniki produktu:		
	- liczba wyremontowanych budynków	szt.	1
	- liczba wyremontowanych pomieszczeń	szt.	10
	- liczba zorganizowanych zajęć	szt./rok	300
	- liczba zatrudnionych specjalistów	os.	15
	Wskaźniki rezultatu:		
	- liczba uczestników Warsztatu	os.	40
Dane do oszacowania wartości wskaźników gromadzone będą na podstawie raportów, dokumentacji technicznej, faktur, protokołów, list obecności. Ocena dokonywana będzie po zakończeniu okresu realizacji projektu oraz w czasie końcowej ewaluacji Programu.			

KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNEGO PODSTAWOWEGO NR 3	
Nazwa przedsięwzięcia	Adaptacja budynku w kompleksie przemysłowym na lokale socjalne
Lokalizacja	ul. Fabryczna 10
Podmiot realizujący	Gmina Rogoźno
Partnerzy	n.d.
Zakres czasowy realizacji	2017-2020
Opis przedsięwzięcia	<p>Jednym z istotnych problemów zidentyfikowanych na etapie diagnozowania stanu kryzysowego w jednostkach gminy Rogoźno jest niewystarczająca liczba mieszkań socjalnych. Gmina prowadzi wykaz osób uprawnionych do wynajmu lokalu socjalnego, w którym obecnie znajduje się aż 71 rodzin. 36 rodzin zamieszkujących obszar rewitalizacji oczekuje na wykonanie wyroku eksmisyjnego, jednak gmina nie dysponuje dostępnymi lokalami zastępczymi. W związku z powyższym istnieje pilna potrzeba stworzenia nowych mieszkań socjalnych.</p> <p>Projekt zakłada zmianę sposobu użytkowania budynku byłego biurowca Fabryki Maszyn Rolniczych Agromet-Rofama i adaptacji do pełnienia funkcji lokali socjalnych. W związku z faktem, iż budynek do tej pory nie pełnił funkcji mieszkaniowej konieczne będzie wydzielenie lokali użytkowych oraz podłączenie niezbędnych mediów. Ponadto budynek zostanie poddany działaniom termomodernizacyjnym polegającymi na wymianie stolarki okiennej i drzwiowej, remoncie dachu i wykonaniu elewacji. Dzięki przeprowadzonym pracom powstaną 32 nowe lokale socjalne.</p> <p>W prace wykończeniowe zostaną zaangażowani członkowie rodzin, którym przydzielone zostaną nowopowstałe lokale. Zaangażowanie mieszkańców w prace będzie miało pozytywny wpływ na ich poczucie odpowiedzialności za budynek, w którym będą mieszkać, a także pozwoli na budowanie relacji sąsiedzkich i integrację społeczną. Mieszkańcy, którzy przyłączą się do prac remontowych zdobędą nowe umiejętności i doświadczenie, które będą mogli wykorzystywać również w pracy zawodowej.</p> <p>Realizacja projektu przyczyni się do poprawy warunków życia mieszkańców, którzy będą mogli zamieszkać w nowych lokalach. Prace remontowe pozytywnie wpłyną na poziom estetyki przestrzeni publicznej, który obecnie nie jest zadowalający.</p>

Szacunkowa wartość projektu	2 000 000 zł		
Możliwe źródła finansowania	Bank Gospodarstwa Krajowego: Wsparcie budownictwa socjalnego z Funduszu Dopłat, środki własne		
Zgodność z celami i kierunkami działań	<p>1. Włączenie społeczne</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozwój budownictwa socjalnego, Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji mieszkańców. <p>2. Samodzielni i zaangażowani mieszkańcy</p> <ul style="list-style-type: none"> Wspieranie rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu. <p>3. Atrakcyjne warunki do życia podstawą funkcjonowania aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa</p> <ul style="list-style-type: none"> Poprawa stanu technicznego budynków, termomodernizacja budynków, Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni, Adaptacja obiektów do pełnienia nowych funkcji społeczno-gospodarczych. 		
Sposób oceny osiągnięcia rezultatów	Nazwa wskaźnika	Jedn.	Wartość docelowa
	Wskaźniki produktu:		
	- liczba nowopowstałych lokali socjalnych	szt.	32
	- liczba wyremontowanych budynków	szt.	1
	- liczba budynków objętych termomodernizacją	szt.	1
	- liczba mieszkańców zaangażowanych w prace remontowe	os.	100
	Wskaźniki rezultatu:		
	- liczba mieszkańców korzystających z mieszkań socjalnych	os.	150
Dane do oszacowania wartości wskaźników gromadzone będą na podstawie raportów, dokumentacji technicznej, faktur, protokołów, danych meldunkowych. Ocena dokonywana będzie po zakończeniu okresu realizacji projektu oraz w czasie końcowej ewaluacji Programu.			

KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNEGO PODSTAWOWEGO NR 4	
Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja budynku byłego kina w celu przywrócenia pierwotnej funkcji
Lokalizacja	ul. Czarnkowska 31
Podmiot realizujący	Gmina Rogoźno
Partnerzy	n.d.
Zakres czasowy realizacji	2017-2023
Opis przedsięwzięcia	<p>Budynek byłego kina zlokalizowany jest przy ulicy Czarnkowskiej od lat nie pełni funkcji społecznych. Obecnie znajdują się w nim mieszkania, jednak stan techniczny obiektu jest niezadowolający i wymaga przeprowadzenia gruntownych prac remontowych.</p> <p>Mieszkańcy Rogoźna uważają, że oferta spędzania czasu wolnego w ich mieście jest niewystarczająca, brakuje wydarzeń kulturalnych oraz miejsca do spotkań poza domem np. kawiarni. Są to problemy, które ich zdaniem mają bezpośredni wpływ na odpływ młodych mieszkańców z obszaru rewitalizacji i miasta.</p> <p>W związku z powyższym projekt zakłada remont budynku byłego kina, dzięki któremu możliwe będzie odtworzenie sali kinowej oraz stworzenie niewielkiej kawiarni, która będzie prowadzona przez pracowników podmiotu ekonomii społecznej.</p> <p>Oprócz działalności kina, nowa sala będzie wykorzystywana jako miejsce organizacji innych wydarzeń kulturalnych. Odbywać się tam będą także spotkania Dyskusyjnego Klubu Filmowego adresowane do różnych grup wiekowych mieszkańców Rogoźna.</p> <p>Realizacja projektu pozytywnie wpłynie na wiele sfer funkcjonowania obszaru rewitalizacji. Funkcjonowanie kawiarni prowadzonej przez podmiot ekonomii społecznej stworzy dogodne warunki do podjęcia pracy przez osoby zagrożone marginalizacją społeczną. Natomiast mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz całej gminy zyskają miejsce, gdzie będą mogli spędzać czas wolny w atrakcyjny sposób, poprawie ulegnie również poziom estetyki przestrzeni publicznej.</p>
Szacunkowa wartość projektu	2 000 000 zł
Możliwe źródła finansowania	WRPO Działanie 9.2. Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojennych, Polski Instytut Sztuki Filmowej Program Operacyjny Rozwój Kin, środki własne

Zgodność z celami i kierunkami działań	<p>1. Włączenie społeczne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dostępności do usług kulturalnych, • Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży. <p>2. Samodzielni i zaangażowani mieszkańcy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie warunków sprzyjających powrotowi na rynek pracy osób z grup defaworyzowanych <p>3. Atrakcyjne warunki do życia podstawą funkcjonowania aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu technicznego budynków, termomodernizacja budynków • Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni, • Adaptacja obiektów do pełnienia nowych funkcji społeczno-gospodarczych 		
Sposób oceny osiągnięcia rezultatów	Nazwa wskaźnika	Jedn.	Wartość docelowa
	Wskaźniki produktu:	szt.	1
	- liczba wyremontowanych budynków		
	- liczba funkcjonujących podmiotów ekonomii społecznej	szt.	1
	- powierzchnia pomieszczeń zaadaptowanych na cele społeczne	m ²	10
	- liczba miejsc na widowni	szt.	300
	Wskaźniki rezultatu:	os./rok	9 000
	- liczba osób korzystających z kina		
	- liczba osób korzystających z usług kawiarni	os./rok	13 000
<p>Dane do oszacowania wartości wskaźników gromadzone będą na podstawie raportów, dokumentacji technicznej, faktur, protokołów, sprzedanych biletów, umów członków podmiotu ekonomii społecznej. Ocena dokonywana będzie po zakończeniu okresu realizacji projektu oraz w czasie końcowej ewaluacji Programu.</p>			

KARTA PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNEGO PODSTAWOWEGO NR 5	
Nazwa przedsięwzięcia	Adaptacja pomieszczeń w budynku Gimnazjum nr 1 w Rogoźnie w celu stworzenia oddziałów przedszkolnych
Lokalizacja	ul. Kościuszki 28
Podmiot realizujący	Gmina Rogoźno
Partnerzy	Szkoła Podstawowa nr 3 w Rogoźnie
Zakres czasowy realizacji	2017-2023
Opis przedsięwzięcia	<p>Istotnym problemem gminy Rogoźno jest niewystarczająca liczba miejsc w przedszkolach. Brak możliwości wysłania dziecka do przedszkola jest częstym powodem pozostawania bez pracy mieszkanki obszaru rewitalizacji, a także pozostałego obszaru gminy. Przedmiotowe przedsięwzięcie zakłada powstanie nowych oddziałów przedszkolnych w pomieszczeniach, które do tej pory były wykorzystywane przez Gimnazjum nr 1. W ramach projektu przewidziane jest przeprowadzenie prac remontowych służących adaptacji sal na potrzeby funkcjonowania oddziałów przedszkolnych, w tym remont sanitariatów, wyposażenie sal oraz zatrudnienie wychowawców.</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do zmniejszenia dysproporcji w zakresie upowszechnienia edukacji przedszkolnej i wyrówna szanse uczniów w początkowym etapie nauki w szkole podstawowej. Kolejnym efektem będzie zwiększenie oferowanego wsparcia, które pozwala na łączenie życia zawodowego i rodzinnego, dzięki czemu opiekunowie dzieci będą mieli możliwość podjęcia pracy zawodowej.</p>
Szacunkowa wartość projektu	5 000 000 zł
Możliwe źródła finansowania	WRPO Poddziałanie 8.1.1. Edukacja przedszkolna, środki własne
Zgodność z celami i kierunkami działań	<p>1. Włączenie społeczne</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie dostępności do edukacji przedszkolnej. <p>2. Samodzielni i zaangażowani mieszkańcy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie warunków sprzyjających powrotowi na rynek pracy osób z grup defaworyzowanych, • Wspieranie rodzin w prawidłowym funkcjonowaniu. <p>3. Atrakcyjne warunki do życia podstawą funkcjonowania aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa stanu technicznego budynków, termomodernizacja budynków, • Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni, • Adaptacja obiektów do pełnienia nowych funkcji społeczno-gospodarczych. 		
Sposób oceny osiągnięcia rezultatów	Nazwa wskaźnika	Jedn.	Wartość docelowa
	Wskaźniki produktu:		
	- liczba wyremontowanych budynków	szt.	1
	- liczba wyremontowanych pomieszczeń	szt.	10
	- liczba miejsc wychowania przedszkolnego	szt.	40
	- liczba zatrudnionych nauczycieli	os.	8
	Wskaźniki rezultatu:		
	- liczba dzieci objętych nauczaniem przedszkolnym	os.	40
Dane do oszacowania wartości wskaźników gromadzone będą na podstawie raportów, dokumentacji technicznej faktur, protokołów, list obecności. Ocena dokonywana będzie po zakończeniu okresu realizacji projektu oraz w czasie końcowej ewaluacji Programu.			

8.2. PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIAJĄCE

Projekt 1

Modernizacja Placu Marcinkowskiego

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu: Gmina Rogoźno

Lokalizacja: Plac Karola Marcinkowskiego

Plac Karola Marcinkowskiego jest jedną z najważniejszych przestrzeni publicznych w Rogoźnie. W czasie lokacji Nowego Miasta Rogoźno, stanowił centralną część jednostki urbanistycznej, dookoła niego rozwijało się miasto. Zabudowa Placu Karola Marcinkowskiego wpisana jest do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Obecnie plac znajduje się w niezadowolającym stanie, jest miejscem, w którym dochodzi do licznych przypadków zachowań społecznie niepożądanych.

W ramach przedsięwzięcia przebudowane zostaną jezdnie i chodniki, kanalizacja deszczowa oraz wykonana zostanie płyta placu. Stworzone zostaną miejsca postojowe i zatoka autobusowa. Dzięki zagospodarowaniu zieleni, wykonaniu nasadzeń drzew i krzewów, wykonaniu fontanny chodnikowej, montażu elementów małej architektury, oświetlenia

i monitoringu plac stanie się miejscem, w którym mieszkańcy będą mogli spędzać czas wolny, gdzie możliwe będzie organizowanie wydarzeń o charakterze kulturalnym lub integracyjnym.

Szacunkowa wartość: 2 000 000 zł

Zgodność z celami i kierunkami działań:

3. Atrakcyjne warunki do życia podstawą funkcjonowania aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa

- Likwidowanie barier architektonicznych,
- Przebudowa infrastruktury komunikacyjnej,
- Tworzenie miejsc sprzyjających spędzaniu wolnego czasu na świeżym powietrzu,
- Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni,
- Poprawa bezpieczeństwa.

Projekt 2

Modernizacja Placu Powstańców Wielkopolskich

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu: Gmina Rogoźno

Lokalizacja: Plac Powstańców Wielkopolskich

Plac Powstańców Wielkopolskich znajduje się w najstarszej, centralnej części miasta, jednak mieszkańcy nie są zainteresowani spędzaniem tam czasu ze względu na niski poziom estetyki przestrzeni i zniszczone elementy małej architektury. W czasach lokacji Rogoźna dzisiejszy Plac Powstańców Wielkopolskich był rynkiem, wokół którego rozwijał się średniowieczny układ urbanistyczny miasta.

Projekt zakłada przebudowę i wymianę nawierzchni ciągów pieszych oraz jezdni, tak by jednocześnie odpowiadała wymaganiom stawianym przez służby konserwatorskie, a także umożliwiała samodzielne poruszanie się osobom niepełnosprawnym. Planuje się również wykonanie nasadzeń zieleni, montaż obiektów małej architektury oraz latarni ulicznych nawiązujących swoim wyglądem do historycznego charakteru miejsca.

Szacunkowa wartość: 400 000 zł

Zgodność z celami i kierunkami działań:

3. Atrakcyjne warunki do życia podstawą funkcjonowania aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa

- Likwidowanie barier architektonicznych,
- Przebudowa infrastruktury komunikacyjnej,
- Tworzenie miejsc sprzyjających spędzaniu wolnego czasu na świeżym powietrzu,
- Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni,
- Poprawa bezpieczeństwa.

Projekt 3

Modernizacja obiektów Szkoły Podstawowej nr 2

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu: Gmina Rogoźno

Lokalizacja: ul. Mała Poznańska 1, ul. Wielka Poznańska 36

Obiekty Szkoły Podstawowej nr 2 w Rogoźnie znajdują się w niezadowalającym stanie technicznym. Budynki wymagają przeprowadzenia działań termomodernizacyjnych: wymiany źródła ogrzewania, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej, wymiany poszycia dachowego. Szkoła posiada bogate tradycje związane ze sportem, ze względu na położenie nad jeziorem również z żeglarsstwem. Obecnie infrastruktura sportowa znajduje się w bardzo złym stanie technicznym, stwarzając bezpośrednie zagrożenie dla zdrowia dzieci.

W ramach niniejszego projektu przewidziano realizację następujących zadań:

- zmiana centralnego ogrzewania z węglowego na gazowe wraz z wymianą instalacji wewnętrznej,
- wymiana stolarki okiennej i drzwiowej,
- remont sali gimnastycznej wraz z przygotowaniem i wyposażeniem w urządzenia i sprzęt do treningu uczniów klas sportowych o profilu żeglarskim,
- wymiana poszycia dachowego wraz z odtworzeniem elewacji budynku.

Zaproponowany projekt rozwiązuje kompleksowo problem stanu technicznego obiektów Szkoły Podstawowej nr 2 w Rogoźnie przy ul. Mała Poznańska 1 oraz przy ul. Wielka Poznańska 36. Dzięki podjęciu zaplanowanych działań możliwe będzie kultywowanie tradycji szkoły i utworzenie klas sportowych o profilu żeglarskim.

Szacunkowa wartość: 1 500 000 zł

Zgodność z celami i kierunkami działań:

1. Włączenie społeczne

- Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.

3. Atrakcyjne warunki do życia podstawą funkcjonowania aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa

- Poprawa stanu technicznego budynków, termomodernizacja budynków,
- Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni.

Projekt 4

Odnowa Parku Zwycięstwa

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu: Gmina Rogoźno

Lokalizacja: Park Zwycięstwa

Park Zwycięstwa w Rogoźnie jest jednym z większych, ogólnodostępnych terenów zieleni położonych na terenie miasta. Mimo tego obecnie mieszkańcy niezbyt chętnie spędzają tam

czas, ponieważ w parku dochodzi do wielu przykładów zachowań społecznie niepożądanych. W ramach projektu przewidziane są działania mające na celu zapewnienie standardu umożliwiającego komfortowe spędzanie wolnego czasu przez mieszkańców miasta Rogoźno i osoby przybywające z zewnątrz. Konieczne jest utworzenie nowych ciągów pieszych, ogrodzenia, montaż monitoringu, modernizacja placu zabaw.

Szacunkowa wartość: 300 000 zł

Zgodność z celami i kierunkami działań:

3. Atrakcyjne warunki do życia podstawą funkcjonowania aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa

- Przebudowa infrastruktury komunikacyjnej,
- Tworzenie miejsc sprzyjających spędzaniu wolnego czasu na świeżym powietrzu,
- Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni,
- Poprawa bezpieczeństwa.

Projekt 5

Modernizacja Muzeum im. W. Dutkiewicz

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu: Gmina Rogoźno

Lokalizacja: Plac Karola Marcinkowskiego 1

Muzeum Regionalne im. W. Dutkiewicz znajduje się w budynku byłego Ratusza zlokalizowanego przy Placu Karola Marcinkowskiego 1. Budynek został zbudowany w stylu późnoklasycystycznym. Obiekt wpisany jest do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

W budynku Muzeum przewidziano wykonanie następujących prac remontowych:

- wymiana posadzek w salach wystawienniczych oraz na ciągach komunikacyjnych;
- wymiana stolarki okiennej: okna mansardowe, poddaszowe, ościeżnicowe, skrzynkowe i drzwi balkonowe;
- tynkowanie wraz z malowaniem elewacji budynku;
- wykonanie sufitów podwieszanych na salach wystawienniczych;
- wykonanie instalacji monitoringu, instalacji oświetlenia awaryjnego oraz instalacji multimedialnych.

Szczegółowy zakres prac zostanie ustalony z konserwatorem zabytków. Realizacja projektu jest wyrazem dbałości o zachowanie dziedzictwa kulturowego Rogoźna. Modernizacja budynku muzeum nie tylko pozwoli na zachowanie walorów architektonicznych zabytku, ale zwiększy także możliwości związane z ekspozycją zbiorów muzealnych.

Szacunkowa wartość: 1 500 000 zł

Zgodność z celami i kierunkami działań:

1. Włączenie społeczne

- Zwiększenie dostępności do usług kulturalnych

3. Atrakcyjne warunki do życia podstawą funkcjonowania aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa

- Poprawa stanu technicznego budynków, termomodernizacja budynków,
- Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni,
- Poprawa bezpieczeństwa.

Projekt 6

Remont budynków mieszkalnych

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu: Gmina Rogoźno

Lokalizacja: obszar rewitalizacji: Wielka Szkolna 7, Rzeźnicka 3, Kościelna 15, Kościelna 11, Gościńska 6, Gościńska 2, Wielka Poznańska 56, Wielka Poznańska 51, Wielka Poznańska 49, Plac Powstańców Wielkopolskich 11, Mała Szkolna 8, Kilińskiego 5, Kilińskiego 3, Mała Poznańska 4, Kardynała Wyszyńskiego 21, Kardynała Wyszyńskiego 31, Mała Poznańska 29. Na obszarze rewitalizacji zlokalizowanych jest wiele budynków mieszkalnych wpisanych do rejestru zabytków Narodowego Instytutu Dziedzictwa oraz Gminnej Ewidencji Zabytków. Budynki te ze względu na swoją wartość historyczną są ważnym elementem dziedzictwa kulturowego miasta. Wiele budynków znajduje się w złym stanie technicznym, który negatywnie wpływa na jakość życia ich mieszkańców oraz poziom estetyki i percepcję przestrzeni publicznej.

Projekt zakłada naprawę tynków zewnętrznych i odtworzenie zabytkowych elewacji budynków mieszkalnych wraz z ich odwonieniem. Realizacja zadania jest przejawem dbałości o zachowanie dziedzictwa kulturowego miasta oraz chęci podniesienia jakości życia mieszkańców i poprawy poziomu estetyki przestrzeni publicznej.

Szacunkowa wartość: 500 000 zł

Zgodność z celami i kierunkami działań:

3. Atrakcyjne warunki do życia podstawą funkcjonowania aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa

- Poprawa stanu technicznego budynków, termomodernizacja budynków,
- Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni,

Projekt 7

Przebudowa małej architektury oraz oświetlenia

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu: Gmina Rogoźno

Lokalizacja: obszar rewitalizacji

Obszar rewitalizacji znajduje się w centralnej części miasta, z której korzystają wszyscy mieszkańcy miasta oraz gminy Rogoźno, z tego powodu wszystkim mieszkańcom zależy, żeby wyglądał on jak najlepiej. Obecnie większość mieszkańców nie jest zadowolona z poziomu estetyki przestrzeni publicznych w centrum miasta i uważa, że należy podjąć działania mające na celu zmianę tego stanu rzeczy.

W związku z powyższym planuje się przebudowę systemu oświetlenia ulicznego z użyciem nowoczesnych, energooszczędnych technologii. Oprócz tego zamontowane zostaną nowe ławki, kosze na śmieci oraz tablice informacyjno-turystyczne. W miejscach gdzie będzie to możliwe zamierza się przebudować lub budować chodniki, dostosowując je do potrzeb osób niepełnosprawnych oraz wytyczyć ciągi rowerowe. W efekcie realizacji przedsięwzięcia poprawie ulegnie poziom estetyki i percepcji przestrzeni publicznej. Wprowadzenie nowoczesnych rozwiązań w zakresie oświetlenia ulicznego oraz rozwijanie ciągów rowerowych będzie pozytywnie oddziaływać na stan środowiska.

Szacunkowa wartość: 1 500 000 zł

Zgodność z celami i kierunkami działań:

3. Atrakcyjne warunki do życia podstawą funkcjonowania aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa

- Przebudowa infrastruktury komunikacyjnej,
- Tworzenie miejsc sprzyjających spędzaniu wolnego czasu na świeżym powietrzu,
- Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni,
- Poprawa bezpieczeństwa.

Projekt 8

Budowa systemu monitoringu

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu: Gmina Rogoźno

Lokalizacja: obszar rewitalizacji

Obszar rewitalizacji uznawany jest za miejsce o niskim poczuciu bezpieczeństwa. Dochodzi tu do wielu przykładów zachowań społecznie niepożądanych, których eliminowanie będzie możliwe dzięki rozwojowi systemu monitoringu. Niniejszy projekt zakłada montaż systemu kamer monitoringu wizyjnego miasta Rogoźno wraz z zagospodarowaniem centrum kontroli. Realizacja zadania przyczyni się do podniesienia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców i odwiedzających obszar osób, obniżenia liczby popełnianych przestępstw i wykroczeń oraz dzięki ograniczeniu liczby aktów wandalizmu do podniesienia poziomu estetyki przestrzeni publicznej.

Szacunkowa wartość: 450 000 zł

Zgodność z celami i kierunkami działań:

3. Atrakcyjne warunki do życia podstawą funkcjonowania aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa

- Poprawa bezpieczeństwa.

Projekt 9

Wikariat przy Parafii Św. Wita

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu: Parafia pw. Św. Wita

Lokalizacja: ul. Kościelna 13

Budynek wikariatu przy parafii p.w. św. Wita w Rogoźnie jest umieszczony w Gminnej Ewidencji Zabytków. W ostatnim czasie w budynku zostały przeprowadzone następujące prace remontowe: wymiana części okien, naprawa dachu, wymiana rynien i odrestaurowanie kominów. Obecnie planuje się wykonanie ostatniego etapu prac polegających na odnowieniu fasady i wymianie pozostałych okien.

Szacunkowa wartość: 500 000 zł

Zgodność z celami i kierunkami działań:

3. Atrakcyjne warunki do życia podstawą funkcjonowania aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa

- Poprawa stanu technicznego budynków, termomodernizacja budynków,
- Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni,

Projekt 10

Przywrócenie pierwotnej struktury zewnętrznej szacie

Kościół pw. Św. Wita w Rogoźnie

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu: Parafia pw. Św. Wita

Lokalizacja: ul. Kościelna

Kościół św. Wita jest najstarszym zabytkiem miasta Rogoźno. Kościół w obecnym stanie pochodzi z XVI w. Leży przy wjeździe do miasta i jest to pierwsza historyczna budowla, którą widzi każdy przyjeżdżający do Rogoźna od strony wschodniej. W trosce o tę reprezentacyjną budowlę Rogoźna na bocznych dachach została wymieniona dachówka, wnętrzem okiennic został przywrócony ich pierwotny stan. Niedawno wspólnymi siłami (miasta i wspólnoty parafialnej) została zamontowana iluminacja. Wszystkie prace prowadzone były pod nadzorem Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Poznaniu. W ramach projektu planuje się odnowę fasady kościoła. Prace przebiegać będą w dwóch etapach, pierwszy etap polegać będzie na odnowieniu północnej i wschodniej fasady, natomiast etap drugi dotyczyć będzie prac przy fasadzie południowej. Realizacja zadania jest przejawem dbałości o dziedzictwo kulturowe miasta i chęć zachowania zabytku w jak najlepszym stanie technicznym.

Szacunkowa wartość: 1 000 000 zł

Zgodność z celami i kierunkami działań:

3. Atrakcyjne warunki do życia podstawą funkcjonowania aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa

- Poprawa stanu technicznego budynków, termomodernizacja budynków,
- Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni.

Projekt 11

Remont wnętrza Kościoła pw. Ducha Świętego

Podmiot odpowiedzialny za realizację projektu: Parafia pw. Ducha Świętego

Lokalizacja: Plac Jana Pawła II

W celu zachowania dziedzictwa kulturowego zabytkowego Kościoła pw. Ducha Świętego konieczne jest przeprowadzenie ostatniego etapu prac remontowych we wnętrzu kościoła: renowacji posadzki oraz wymiany systemu ogrzewania.

Szacunkowa wartość: 500 000 zł

Zgodność z celami i kierunkami działań:

3. Atrakcyjne warunki do życia podstawą funkcjonowania aktywnego i zintegrowanego społeczeństwa

- Poprawa stanu technicznego budynków, termomodernizacja budynków,
- Poprawa stanu zagospodarowania i funkcjonalności przestrzeni.

9. MECHANIZMY ZAPEWNIAJĄCE KOMPLEMENTARNOŚĆ

Zapewnienie komplementarności pomiędzy przedsięwzięciami planowanymi w Lokalnym Programie Rewitalizacji jest jednym z najważniejszych elementów całego procesu rewitalizacji. Komplementarność polega na wzajemnym uzupełnianiu się projektów oraz na zapobieganiu ich powielania, co przyczyni się do skuteczniejszego zaspokajania potrzeb i bardziej racjonalnego wydatkowania środków. Projekty zaplanowane do realizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno są komplementarne w następujących aspektach: przestrzennym, problemowym, źródeł finansowania, proceduralno-instytucjonalnym oraz międzyokresowym.

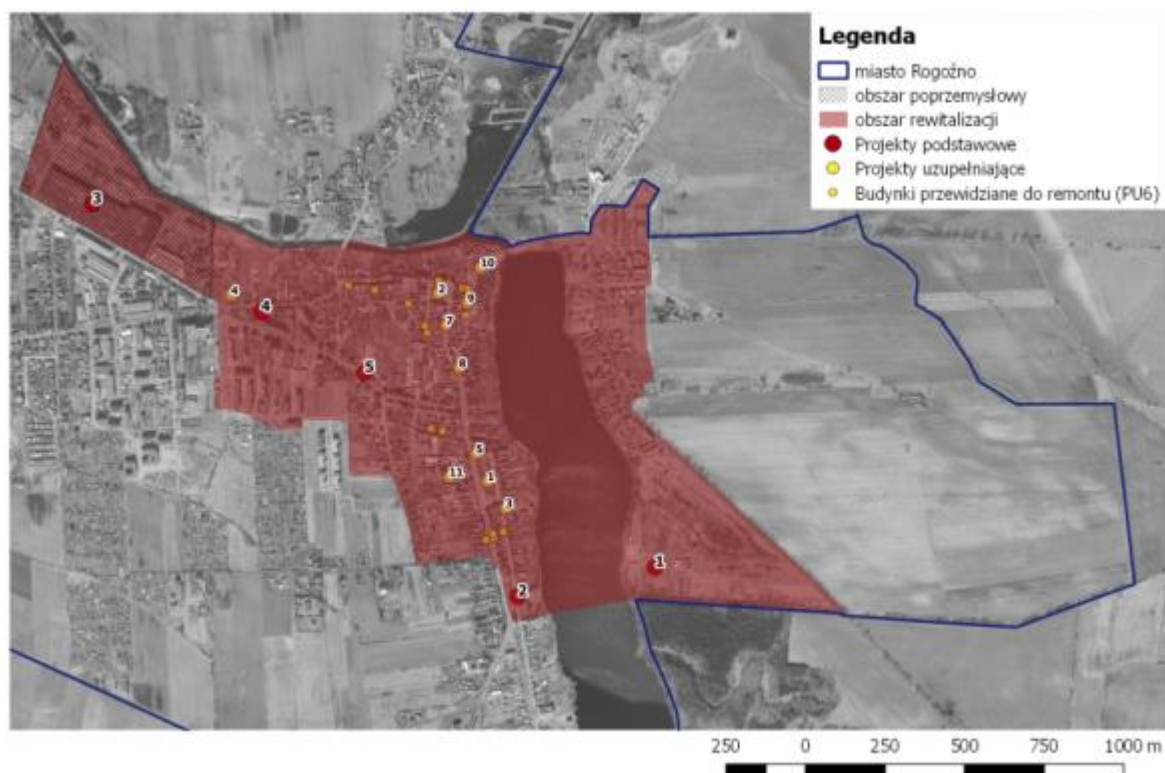
9.1. KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Zapewnienie komplementarności przestrzennej ma kluczowe znaczenie dla przeprowadzenia skutecznego procesu rewitalizacji. Projekty muszą się wzajemnie dopełniać. Ich realizacja ma wpływać na obszar w sposób kompleksowy. Rozproszenie przestrzenne przedsięwzięć uniemożliwiłoby poprawę sytuacji kryzysowej na obszarze. Realizacja projektów rozproszonych na terenie gminy mogłaby doprowadzić do fragmentaryzacji działań, bez osiągnięcia celu głównego. Przedsięwzięcia zaplanowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno zlokalizowane są na wyznaczonym obszarze rewitalizacji. Pomiędzy projektami zachodzić będzie efekt synergii, ze względu na połączenie działań o charakterze społecznym z przedsięwzięciami infrastrukturalnymi. Zaplanowane projekty muszą wzajemnie się dopełniać, a w efekcie ich realizacja ma oddziaływać na cały obszar dotknięty sytuacją kryzysową w sposób kompleksowy. Ponadto celem zapewnienia komplementarności przestrzennej jest prowadzenie działań w taki sposób, aby nie doprowadzić do przeniesienia zdiagnozowanych problemów na inne obszary. Kluczowe jest więc rozwiązanie zdiagnozowanych problemów u ich źródła.

Poniższa mapa przedstawia lokalizację przedsięwzięć podstawowych i uzupełniających.

RYSUNEK 55. PRZYBLIŻONE LOKALIZACJE PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH GMINY ROGOŹNO

Źródło: opracowanie własne

9.2. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Działania rewitalizacyjne zostały zaplanowane tak, aby w sposób kompleksowy rozwiązać zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy. W związku z tym przedsięwzięcia zaplanowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno dopełniają się tematycznie. Realizacja przedsięwzięć przyczyni się do poprawy sytuacji we wszystkich sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej oraz technicznej. Działania o charakterze infrastrukturalnym są ściśle powiązane z działaniami miękkimi. Poniższa tabela wskazuje, w jaki sposób realizacja projektów zaplanowanych w niniejszym dokumencie wpłynie na sytuację w wymienionych sferach. Szczegółowy opis problemów, na które odpowiadają poszczególne przedsięwzięcia znajdują się w kartach projektów.

TABELA 11. ODDZIAŁYWANIE POSZCZEGÓLNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH NA ZDIAGNOZOWANE OBSZARY PROBLEMOWE

PROJEKTY		SFERA FUNKCJONOWANIA OBSZARU									
		SPOŁECZNA					GOSPODARCZA	PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	ŚRODOWISKOWA	TECHNICZNA	
		OBSZAR PROBLEMOWY									
		ubóstwo	bezrobocie	wykluczenie społeczne	przestępczość	starzenie się społeczeństwa	integracja i aktywność społeczna	funkcjonowanie podmiotów gospodarczych	jakość przestrzeni publicznych	stan środowiska przyrodniczego	stan techniczny zabudowy
PODSTAWOWE											
1. Centrum Integracji Wielopokoleniowej		✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Moduł I	Promenada nad Jeziorem Rogozińskim						✓		✓	✓	
Moduł II	Modernizacja Ośrodka Rekreacyjno-Sportowego								✓	✓	✓
Moduł III	Modernizacja obiektu hotelowego	✓	✓	✓				✓	✓		✓
Moduł IV	Podmiot ekonomii społecznej	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		
Moduł V	Przedszkole na łonie natury						✓	✓			✓
Moduł VI	Rekreacyjny Klub Seniora			✓		✓	✓				

Moduł VII	Ogród do hortiterapii			✓		✓	✓		✓	✓	
Moduł VIII	Zajęcia sportowe			✓	✓		✓		✓		
Moduł IX	Grupa Wolontariacka			✓	✓	✓	✓				
Moduł X	Abstynencki Kub Aktywności Społecznej			✓	✓		✓				
Moduł XI	Centrum Wsparcia Rodziny			✓	✓		✓				
2. Warsztat Terapii Zajęciowej dla osób niepełnosprawnych		✓	✓	✓		✓	✓				✓
3. Adaptacja budynku w kompleksie przemysłowym na lokale socjalne		✓					✓		✓		✓
4. Modernizacja budynku byłego kina w celu przywrócenia pierwotnej funkcji		✓	✓	✓			✓	✓	✓		✓
5. Adaptacja pomieszczeń w budynku Gimnazjum w Rogoźnie nr 1 w celu stworzenia oddziałów przedszkolnych			✓	✓			✓				✓
UZUPEŁNIAJĄCE											
1. Modernizacja Placu Marcinkowskiego							✓		✓	✓	✓
2. Modernizacja Placu Powstańców Wielkopolskich							✓		✓	✓	✓
3. Modernizacja obiektów Szkoły Podstawowej nr 2									✓		✓
4. Rewaloryzacja Parku Zwycięstwa							✓		✓	✓	
5. Modernizacja Muzeum im. W. Dutkiewicz									✓		✓

6. Remont budynków mieszkalnych								✓		✓
7. Przebudowa małej architektury oraz oświetlenia								✓	✓	
8. Budowa systemu monitoringu				✓				✓		
9. Wikariat przy parafii Św. Wita								✓		✓
10. Przywrócenie pierwotnej struktury zewnętrznej szacie kościoła pw. Św. Wita w Rogoźnie								✓		✓
11. Remont wnętrza kościoła pw. Ducha Świętego										✓

Źródło: opracowanie własne

9.3. KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna zapewniona zostanie przez odpowiedni system zarządzania Programem Rewitalizacji. System ten oparty będzie na partycypacyjnym modelu współpracy, zakładającym współdziałanie wszystkich interesariuszy procesu rewitalizacji.

Wraz z uchwaleniem Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno na terenie gminy działalność rozpocznie Zespół ds. Rewitalizacji (skład i kompetencje Zespołu zostały opisane w rozdziale 11. Wdrażanie i monitoring). Zadaniem Zespołu będzie wdrażanie i monitoring procesu rewitalizacji w gminie Rogoźno. W ramach Zespołu współpracować będą przedstawiciele: Urzędu Miejskiego Rogoźno, gminnych jednostek organizacyjnych, placówek oświatowych i kulturalnych, mieszkańców, organizacji pozarządowych i przedsiębiorców. Poszczególne jednostki będą zaangażowane w zadania z zakresu swojej przedmiotowej działalności, co zapewni maksymalizację uzyskanych rezultatów. Zagwarantuje to profesjonalne podejście i umożliwi uzyskanie jak najlepszych efektów.

9.4. KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Przedsięwzięcia zaplanowane w Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno będą finansowane ze środków własnych podmiotów realizujących projekt, jak również z zewnętrznych środków. Projekty będą również realizowane przy pomocy organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców. Przewidywane źródła finansowania przedsięwzięć zaprezentowane zostały w kartach projektów w rozdziale 8. Katalog przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Dywersyfikacja dostępnych źródeł finansowania zwiększy możliwości realizacji zaplanowanych przedsięwzięć.

Głównym zewnętrznym źródłem finansowania przedsięwzięć będą środki unijne, w szczególności środki Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020. W ramach WRPO przewiduje się możliwość wsparcia rewitalizacji w ramach Osi priorytetowej 9. Infrastruktura dla kapitału ludzkiego, działania 9.2. Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojennych oraz innych działań, które pośrednio związane są z procesem rewitalizacji. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 finansowany jest z dwóch źródeł: Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego. Dofinansowaniu ze środków unijnych towarzyszyć może dofinansowanie pochodzące z budżetu państwa lub budżetu samorządu województwa. Przewiduje się także możliwość pozyskania środków w ramach pozostałych programów krajowych, głównie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, Rządowego

Programu na rzecz Aktywności Osób Starszych, Funduszu Zajęć Sportowych dla Uczniów, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Państwowego Instytutu Sztuki Filmowej, Programu Wsparcia Budownictwa Socjalnego, Wśród pozostałych źródeł finansowania procesu rewitalizacji należy wymienić kredyty i pożyczki na warunkach preferencyjnych. Jedną z takich możliwości jest preferencyjna pożyczka JESSICA 2 w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 (poddziałanie 9.2.3. Rewitalizacja miast i ich dzielnic, terenów wiejskich, przemysłowych i powojkowych – instrumenty finansowe).

9.5. KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

Komplementarność międzyokresowa zapewniona jest poprzez wzajemne uzupełnianie się projektów już zrealizowanych z przedsięwzięciami zaplanowanymi. W szczególności projekty te muszą być ukierunkowane na osiągnięcie tego samego lub podobnego celu. Realizacja zaplanowanych zadań w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno wpłynie na rozwiązanie sytuacji kryzysowej. Działania te obejmują zadania społeczne, jak i infrastrukturalne, co w ostateczności przyczyni się do kompleksowego rozwiązania zdiagnozowanych problemów.

W poprzednim okresie finansowania, tj. 2007-2013, termin rewitalizacja dotyczył wyłącznie obszarów miejskich. Gmina Rogoźno posiadała Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich dla Miasta Rogoźno na lata 2007-2013. W dokumencie tym przewidziano wiele projektów. Niestety, ze względu na sytuację finansową gminy, w całości zrealizować udało się wyłącznie dwa projekty:

1. Budowa promenady nad rzeką Wełną i Jeziorem Rogozińskim;
2. Budowa targowiska miejskiego.

Dodatkowo wiele projektów zaplanowanych w poprzednim Lokalnym Programie Rewitalizacji zostało zrealizowanych częściowo. Projekty te oraz ich cele zostały wskazane w poniższej tabeli.

TABELA 12. PROJEKTY WSKAZANE W LOKALNYM PROGRAMIE REWITALIZACJI OBSZARÓW MIEJSKICH DLA MIASTA ROGOŻNA NA LATA 2007-2013, KTÓRE ZOSTAŁY CZĘŚCIOWO ZREALIZOWANE

Numer projektu	Nazwa projektu	Cel projektu
2	Rewitalizacja Parku Zwycięstwa	Poprawa atrakcyjności
5	Poprawa standardu jakościowego ciągów komunikacyjnych (chodniki, ulice) wraz z modernizacją oświetlenia drogowego na obszarze rewitalizacji	Całkowita kompleksowa modernizacja nawierzchni ciągów komunikacyjnych wraz z poprawą jakości zieleni ulicznej

7	Budowa Ośrodka Sportów Wodnych	Zwiększenie atrakcyjności turystycznej Rogoźna
9	Remont i doposażenie Ośrodka Kultury w Rogoźnie	Poprawa atrakcyjności Ośrodka Kultury
14	Modernizacja obiektów Szkoły Podstawowej Nr 3 w Rogoźnie ul. Seminarialna 16 wraz z dostosowaniem do nowych zadań edukacyjnych i zapotrzebowań społecznych w tym zakresie	Dostosowanie do nowych potrzeb społecznych i edukacyjnych wraz z modernizacją obiektu
18/2	Odnowa i remont budynków komunalnych przy ul. Czarnkowskiej (nr: 5, 17, 27, 31)	Poprawienie właściwości technicznych i użytkowych budynków komunalnych oraz ich estetyki
18/5	Odnowa i remont budynku komunalnego przy ul. Kotlarskiej 1	Poprawienie właściwości technicznych i użytkowych budynku komunalnego oraz jego estetyki
18/6	Odnowa i remont budynku komunalnego przy ul. Boguniewskiej 2	Poprawienie właściwości technicznych i użytkowych budynku komunalnego oraz jego estetyki
18/8	Odnowa i remont budynków komunalnych przy ul. Kilińskiego (3, 5)	Poprawienie właściwości technicznych i użytkowych budynków komunalnych oraz ich estetyki
18/10	Odnowa i remont budynków komunalnych przy ul. Rynkowej (3, 10, 21)	Poprawienie właściwości technicznych i użytkowych budynków komunalnych oraz ich estetyki
18/12	Odnowa i remont budynków komunalnych przy ul. Wielkiej Poznańskiej (16, 19 a, 41, 42, 49, 51, 56, 64, 68, 86, 114)	Poprawienie właściwości technicznych i użytkowych budynków komunalnych oraz ich estetyki
18/13	Odnowa i remont budynków komunalnych przy ul. Gościnniej (1, 2, 6, 10, 11, 13)	Poprawienie właściwości technicznych i użytkowych budynków komunalnych oraz ich estetyki
18/14	Odnowa i remont budynków komunalnych przy ul. Plac Powstańców Wielkopolskich (11, 12)	Poprawienie właściwości technicznych i użytkowych budynków komunalnych oraz ich estetyki
18/15	Odnowa i remont budynków komunalnych przy ul. Kardynała Wyszyńskiego (nr 10, 19, 21, 21 a, 31)	Poprawienie właściwości technicznych i użytkowych budynków komunalnych oraz ich estetyki

18/16	Odnowa i remont budynków komunalnych przy ul. Małej Poznańskiej (4, 9, 21, 29, 31)	Poprawienie właściwości technicznych i użytkowych budynków komunalnych oraz ich estetyki
18/17	Odnowa i remont budynków komunalnych przy ul. Kościuszki (27, 32, 34, 39, 43, 44, 47, 48, 49)	Poprawienie właściwości technicznych i użytkowych budynków komunalnych oraz ich estetyki
19	Wykonanie badań termowizyjnych oraz prac termomodernizacyjnych budynków Spółdzielni Mieszkaniowej	Zlokalizowanie w budynkach Spółdzielni Mieszkaniowej, które powodują dużą stratę ciepła oraz wykonanie prac termomodernizacyjnych
27	Remont remizy OSP w Rogoźnie	Oszczędność energetyczna
31	Przywrócenie pierwotnej struktury zewnętrznej szacie kościoła p.w. św. Wita w Rogoźnie i terenowi przykościelnemu	Przywrócenie pierwotnej struktury zewnętrznej najstarszemu zabytkowi Rogoźna, kościołowi p.w. św. Wita w Rogoźnie i terenowi przykościelnemu
32	Przywrócenie zewnętrznej fasadzie budynku wikariatu jego pierwotnej struktury i zabezpieczenie jego fundamentów	Przywrócenie zewnętrznej fasadzie budynku wikariatu pierwotnego wyglądu
33	Uruchomienie punktu CARITAS dla najbiedniejszych mieszkańców miasta i gminy Rogoźno	Uruchomienie punktu CARITAS

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Rogoźno oraz Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich dla Miasta Rogoźna na lata 2007-2013

W poniższej tabeli znajduje się wykaz projektów zrealizowanych na terenie gminy Rogoźno, mających charakter rewitalizacyjny.

TABELA 13. WYKAZ INWESTYCJI O CHARAKTERZE REWITALIZACYJNYM, KTÓRE ZOSTAŁY ZREALIZOWANE NA TERENIE GMINY ROGOŹNO

Nazwa projektu	Działanie	Data umowy	Data zakończenia inwestycji
Remont świetlicy wiejskiej wraz z budową boiska do piłki nożnej w miejscowości Słomowo	Odnowa i Rozwój Wsi	18-09-2009	22-10-2010 świetlica; 21-10-2011 boisko
Modernizacja i remont świetlicy wiejskiej w Grudnie wraz z wyposażeniem	Odnowa i Rozwój Wsi	09-11-2010	21-10-2011

Modernizacja i remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Gościejewo wraz z wyposażeniem oraz zagospodarowaniem otoczenia	Odnowa i Rozwój Wsi	09-11-2010	14-10-2011
Modernizacja i remont świetlicy wiejskiej w Parkowie wraz z wyposażeniem oraz zagospodarowaniem otoczenia	Odnowa i Rozwój Wsi	12-10-2010	30-06-2011
Budowa targowiska miejskiego w rejonie ul. Nowej w Rogoźnie	Odnowa i Rozwój Wsi	26-02-2013	30-11-2014
Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Jaracz wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem otoczenia	Odnowa i Rozwój Wsi	25-03-2014	10-12-2014
Remont świetlicy wiejskiej w miejscowościach Studzieniec oraz Garbatka wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem otoczenia	Odnowa i Rozwój Wsi	07-05-2014	18-12-2014
Remont świetlicy wiejskiej w miejscowości Karolewo wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem otoczenia	Odnowa i Rozwój Wsi	25-03-2014	10-12-2014
Remont świetlicy wiejskiej w miejscowościach Owieczki i Laskowo wraz z wyposażeniem i zagospodarowaniem otoczenia	Odnowa i Rozwój Wsi	07-05-2014	10-12-2014
Budowa promenady nad Jeziorem Rogozińskim	Odnowa i Rozwój Wsi	07-05-2014	30-11-2014
Zorganizowanie i wyposażenie obiektu małej architektury turystyczno-rekreacyjnej w miejscowościach: Pruśce, Studzieniec, Jaracz	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	27-04-2011	20-10-2011
Zorganizowanie i wyposażenie obiektu małej architektury turystyczno – rekreacyjnej w miejscowości Jaracz	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	27-04-2011	20-10-2011
Zorganizowanie i wyposażenie obiektu małej architektury turystyczno – rekreacyjnej	Wdrażanie lokalnych	13-06-2012	14-09-2012

w miejscowościach: Cieśle, Dziewicza Struga, Wełna	strategii rozwoju		
Zorganizowanie i wyposażenie obiektu małej architektury turystyczno-rekreacyjnej w miejscowościach: Gościejewo, Józefinowo, Nienawiszcz, Karolewo	Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju	06-11-2013	30-05-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Rogoźno

W 2014 roku gmina Rogoźno zrealizowała projekt pn.: „Budowa Promenady nad Jeziorem Rogozińskim”. Celem projektu było utworzenie miejsca, gdzie czas wolny będą mogli spędzać mieszkańcy oraz osoby odwiedzające gminę Rogoźno. W ramach projektu utwardzono nawierzchnię, wprowadzono nasadzenia zieleni – około 100 drzew i krzewów, wybudowano ciągi pieszo-rowerowe o dł. 1,4 km, a także wykonano ścieżkę edukacyjną składającą się z 15 mniejszych i trzech dużych tablic, na których prezentowane są występujące nad brzegami jeziora okazy przyrody i żyjące w akwenie gatunki ryb. Powstanie odcinka promenady podniosło atrakcyjność miasta oraz umożliwiło uprawianie wędkarstwa.

W ramach przedsięwzięć podstawowych, założonych w niniejszym dokumencie, planuje się utworzenie Centrum Integracji Wielopokoleniowej. Jednym z modułów w tym projekcie jest promenada nad Jeziorem Rogozińskim. Projekt ten stanowi kontynuację inwestycji już zrealizowanej. W ramach zaplanowanego przedsięwzięcia powstanie kolejny fragment Rogozińskiej Promenady (odcinek od mostu na Wełnie do Ośrodka Rekreacyjno-Sportowego). Utwardzona zostanie ścieżka, zamontowane zostaną ławki, oświetlenie oraz kamery monitoringu, co poprawi bezpieczeństwo na tym terenie.

Ponadto gmina zrealizowała projekt, który miał wpływ na wzrost integracji mieszkańców, rozwój przedsiębiorczości, a także redukcję bezrobocia. Projekt pn.: „Budowa targowiska miejskiego w rejonie ulicy Nowej w Rogoźnie” współfinansowany był w ramach działania: „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej” objętego PROW na lata 2007-2013. Celem operacji był rozwój lokalnej przedsiębiorczości oraz umożliwienie dostępu do powierzchni targowej poprzez budowę targowiska stałego ze 184 miejscami targowymi, z zadaszeniem 100 miejsc, zapleczem socjalnym i utwardzeniem nawierzchni w rejonie ulicy Nowej w Rogoźnie.

Projekty dotyczące remontu świetlic wraz z wyposażeniem oraz zagospodarowaniem terenu, a także zorganizowania i wyposażenia obiektów małej architektury turystyczno-rekreacyjnej wpłynęły na poprawę atrakcyjności turystycznej oraz jakości życia mieszkańców poprzez podniesienie funkcji publicznej i rekreacyjnej. Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznych oraz poprawa stanu technicznego obiektów to także cele zaplanowanych projektów rewitalizacyjnych w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno.

Projektami nawiązującymi do tych zrealizowanych już przedsięwzięć są m.in.: „Centrum Integracji Wielopokoleniowej”, „Modernizacja budynku byłego kina w celu przywrócenia pierwotnej funkcji”, „Modernizacja Placu Marcinkowskiego”, „Modernizacja Placu Powstańców Wielkopolskich”, „Modernizacja obiektów Szkoły Podstawowej nr 2”, „Rewaloryzacja Parku Zwycięstwa”, „Modernizacja Muzeum im. W.Dutkiewicz”, „Remont budynków mieszkalnych” oraz „Przebudowa małej architektury oraz oświetlenia”.

Przedsięwzięcia zaplanowane w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno wpływają pozytywnie na każdy badany aspekt, w którym zdiagnozowano występowanie sytuacji kryzysowej. Gmina nieustannie dąży do poprawy warunków życia mieszkańców. Beneficjentami końcowymi podejmowanych działań będą mieszkańcy zmagający się z problemami społecznymi, które negatywnie wpływają również na inne dziedziny ich życia. Projekty stanowią dopełnienie lub kontynuację projektów już zrealizowanych, współfinansowanych ze środków pozabudżetowych gminy.

W związku z brakiem realizacji wszystkich założeń poprzedniego dokumentu, wiele podobnych przedsięwzięć określonych zostało również w aktualnym Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno.

10. REALIZACJA ZASADY PARTNERSTWA I PARTYCYPACJI

Rewitalizacja jest procesem, którego nadrzędnym celem jest wyprowadzenie obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego, dzięki czemu poprawi się jakość życia społeczności lokalnej. W związku z powyższym władze lokalne inicjują i koordynują działania rewitalizacyjne, jednak w planowanie i wdrażanie założeń Programu Rewitalizacji powinni zostać zaangażowani mieszkańcy. Tylko dzięki temu możliwe będzie wypracowanie rozwiązań, które odpowiadają na rzeczywiste problemy mieszkańców oraz osiągnięcie rezultatów spełniających oczekiwania osób, które mają z nich korzystać. Z tego powodu istotną rolę w procesie partycypacji odgrywa partycypacja społeczna. Warunkiem zapewniającym uzyskanie najlepszych efektów prowadzonych działań będzie osiągnięcie porozumienia pomiędzy wszystkimi stronami procesu rewitalizacji. Do tego może przyczynić się dialog społeczny, którego jedną z głównych form są konsultacje społeczne.

Mając na uwadze chęć osiągnięcia jak najlepszego rezultatu przeprowadzonych działań rewitalizacyjnych, gmina Rogoźno zapewniła udział społeczności lokalnej na wszystkich etapach procesu rewitalizacji: diagnozowania, programowania oraz wdrażania i monitoringu.

W początkowej fazie prac nad Lokalnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno największe znaczenie miało współdziałanie z instytucjami publicznymi zajmującymi się obsługą mieszkańców oraz rozwiązywaniem ich problemów. Przykładami instytucji, z którymi nawiązano współpracę są różne wydziały Urzędu Miejskiego w Rogoźnie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogoźnie, Centrum Usług Wspólnych, Powiatowy Urząd Pracy w Obornikach, Starostwo Powiatowe w Obornikach i Komenda Powiatowa Policji w Obornikach. Dzięki efektywnej współpracy możliwe było stworzenie szczegółowej bazy danych, które zostały wykorzystane do delimitacji obszaru zdegradowanego gminy Rogoźno.

Po zakończonej analizie wskaźnikowej sytuacji gminy i wyznaczeniu obszaru, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk przeprowadzono grupowe wywiady pogłębione, których głównym celem była dyskusja na temat zidentyfikowanych problemów, ich przyczyn oraz możliwych sposobów rozwiązania problemów przy wykorzystaniu posiadanych zasobów. W celu zapewnienia jak najwyższego merytorycznego poziomu dyskusji, spotkania zaplanowano w trzech grupach składających się z przedstawicieli instytucji i organizacji, których przedmiotowa działalność łączy się w określony sposób. Do wszystkich uczestników spotkań wysłano imienne zaproszenia. Grupa pierwsza składała się z przedstawicieli: GOPS Rogoźno, Gimnazjum nr 1, Związku Nauczycielstwa Polskiego, Polskiego Związku Niewidomych, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, Gimnazjum im. Przemysława II w Rogoźnie, Gimnazjum nr 2 w Rogoźnie, Szkoły Podstawowej nr 2 w Rogoźnie, Szkoły Podstawowej nr 3 w Rogoźnie,

Szkoły Podstawowej w Pruścach, Szkoły Podstawowej w Parkowie, Szkoły Podstawowej w Budziszewku, Szkoły Podstawowej w Gościejewie, Logopedii, Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej, REHMED Centrum Rehabilitacji, Centrum Integracji Społecznej, Uniwersytetu III wieku. Drugą grupę tworzyli reprezentanci: Stowarzyszenia „Jezioro Rogozińskie”, OSP Rogoźno, Klubu Żeglarskiego Kotwica, Związku Harcerstwa Polskiego, Organizacji Kombatanckiej, Klubu Seniora, Towarzystwa Przyjaciół Rogoźna, Przychodni Zespołu Lekarzy Rodzinnych, Polskiego Czerwonego Krzyża, Rogozińskiego Stowarzyszenia „Trzeźwe Życie”, Stowarzyszenia „Światło Nadziei”. Trzecie spotkanie adresowane było do przedstawicieli: Rady Miejskiej, Spółdzielni Mieszkaniowej, Stowarzyszenia Cechu, MPC Sp. z o.o., firmy: Agrogama, AGNES, LUDWIK STYL, AGROMECH, DENDRO POLAND. Spotkania odbyły się dnia 8 maja 2017 roku w siedzibie Urzędu Miejskiego w Rogoźnie. Każde spotkanie podzielone było na dwie części, pierwsza z nich służyła wprowadzeniu uczestników w tematykę związaną z procesem rewitalizacji, przedstawieniu podstawowych definicji oraz procesu wyznaczania granic obszaru rewitalizacji. W kolejnej części prowadzący przedstawiali problemy zidentyfikowane na podstawie zebranych danych statystycznych, a uczestnicy w czasie dyskusji dzielili się swoimi spostrzeżeniami na temat przyczyn tych problemów. Wnioski ze spotkań zostały wykorzystane do sporządzenia pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji oraz określenia charakteru i skali potrzeb rewitalizacyjnych obszaru.

RYСУNEK 56. SPOTKANIA KONSULTACYJNE

Źródło: fotografie własne

Kolejne spotkanie, mające charakter otwarty, odbywało się w przestrzeni publicznej miasta - na Targowisku Miejskim „Mój Rynek” w Rogoźnie. Zorganizowanie punktu konsultacyjnego poza budynkiem Urzędu miało na celu przełamanie bariery instytucjonalnej i dotarcie do mieszkańców w miejscu, gdzie toczy się ich codzienne życie. Informacje dotyczące funkcjonowania punktu konsultacyjnego zostały zamieszczone na stronie internetowej gminy, portalu społecznościowym Facebook oraz w lokalnej prasie. W przestrzeni publicznej zostały rozwieszone plakaty informujące o wydarzeniu.

RYSUNEK 57. ZAPROSZENIE DO UDZIAŁU W KONSULTACJACH SPOŁECZNYCH

Źródło: opracowanie własne

Podczas wydarzenia odbywającego się 12 maja 2017 roku, mieszkańców informowano o istocie procesu rewitalizacji, w syntetyczny sposób przedstawiono wyznaczenie granic obszaru rewitalizacji, a także odpowiadano na pytania związane z postępami prac nad opracowywanym dokumentem oraz wstępnie planowanymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. W czasie spotkania przeprowadzono ankietyzację, w ramach której mieszkańców pytano o występowanie problemów w sferach: społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej na wyznaczonym obszarze, a także o oczekiwania związane z efektami przeprowadzonego procesu rewitalizacji. Mieszkańcom rozdawano także ulotki zachęcające do zgłaszania wniosków oraz własnych propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Dla najmłodszych mieszkańców gminy zapewnione zostały atrakcje w postaci: zabaw, balonów wypełnionych helem oraz drobnych upominków.

RYСУNEK 58. PUNKT KONSULTACYJNY NA TARGOWISKU MIEJSKIM

Źródło: fotografie własne

Mieszkańcom, którzy nie brali udziału w wydarzeniu również zapewniono możliwość podzielenia się opinią na temat obszaru dzięki udostępnieniu kwestionariusza ankiety w formie elektronicznej. Społeczność lokalna została zaproszona do udziału w badaniu za pośrednictwem strony internetowej gminy oraz portalu społecznościowego Facebook. Wnioski z badania zostały wykorzystane w czasie opracowania pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji oraz oceny charakteru i skali potrzeb rewitalizacyjnych. Kompletnie wyniki badania zostały opisane w Załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu.

RYSUNEK 59. ANKIETA DOTYCZĄCA OPINII NA TEMAT OBSZARU REWITALIZACJI GMINY ROGOŹNO

Źródło: strona internetowa gminy www.rogozno.pl

Udział społeczeństwa zostanie również zapewniony na etapie wdrażania założeń Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno. Proces rewitalizacji zarządzany będzie przez Zespół ds. Rewitalizacji, do którego zaproszeni zostaną przedstawiciele przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców. Planowany skład i kompetencje zostały opisane w rozdziale 11. Wdrażanie i monitoring. Ponadto informacje o uchwaleniu Programu, postępach prac związanych z wdrażaniem jego zamierzeń, wynikach przeprowadzonego monitoringu oraz wszelkich kwestiach związanych z tematyką rewitalizacji będą przekazywane do wiadomości publicznej za pośrednictwem zakładki „Rewitalizacja” na stronie internetowej gminy.

Przejawem partycypacji społeczności lokalnej we wdrażaniu zamierzeń Programu będzie również udział mieszkańców, organizacji pozarządowych oraz prywatnych przedsiębiorców w realizacji zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, bowiem zakres działań dostosowany będzie do oczekiwań odbiorców.

Mając na względzie powyższe należy uznać, że udział społeczności lokalnej został zapewniony na wszystkich etapach planowanego procesu rewitalizacji.

11. WDRAŻANIE I MONITORING

Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno jest zintegrowanym programem operacyjnym opierającym się na współpracy różnych podmiotów, zarówno w czasie opracowywania dokumentu, jak i na etapie jego realizacji. Oprócz wielosektorowości podmiotów odpowiadających za realizację zaplanowanych przedsięwzięć, zadania będą wykonywane w różnym czasie, będą finansowane z różnych źródeł oraz będą miały przynieść odmienne efekty. Z tego powodu konieczne jest stworzenie efektywnego systemu zarządzania Programem.

11.1. WDRAŻANIE

System zarządzania procesem rewitalizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno będzie koordynowany przez Burmistrza Rogoźna. Powołany zostanie Zespół ds. Rewitalizacji, który będzie stanowił forum współpracy i dialogu dla organów gminy i interesariuszy procesu rewitalizacji. Członkowie Zespołu zostaną dobrani z uwzględnieniem wiedzy, doświadczenia i kompetencji, które będą przydatne przy sprawnym zarządzaniu Programem.

Zasadnym jest, aby w skład Zespołu ds. Rewitalizacji wchodziły osoby, które dobrze znają środowisko lokalne, problemy z jakimi zmaga się obszar rewitalizacji oraz potrzeby, których zaspokojenie doprowadzi do poprawy jakości życia mieszkańców zagrożonych marginalizacją społeczną. Członkami Zespołu będą m.in. pracownicy wybranych wydziałów Urzędu Miejskiego w Rogoźnie, przedstawiciele Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rogoźnie, Komisariatu Policji w Rogoźnie, szkół działających na obszarze rewitalizacji, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców działających lub zamierzających działać na obszarze oraz mieszkańców.

Proponuje się następującą strukturę organizacyjną Zespołu:

- Przewodniczący Zespołu – będzie nim Burmistrz Rogoźna lub wyznaczona przez niego osoba. Do jego głównych zadań będzie należeć koordynacja prac Zespołu, organizacja konsultacji społecznych oraz spotkań z interesariuszami procesu rewitalizacji;
- Specjaliści ds. rewitalizacji – zostaną powołani przez Burmistrza Rogoźna. Wśród nich będą przede wszystkim pracownicy Urzędu Miejskiego w Rogoźnie oraz przedstawiciele Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Zadaniem specjalistów będzie: pozyskiwanie informacji niezbędnych do sporządzania raportów z realizacji założeń Programu, przygotowywanie raportów, nadzór nad realizacją zaplanowanych przedsięwzięć. Na podstawie tworzonych raportów specjaliści będą oceniać aktualność założeń Programu, na podstawie oceny będą mogli proponować nowe

przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Do obowiązków specjalistów będzie należeć również przyjmowanie i opiniowanie inwestycji zgłaszanych przez społeczność lokalną;

- Doradcy ds. rewitalizacji – będą wsparciem merytorycznym dla specjalistów ds. rewitalizacji w zakresie działalności, w której mają doświadczenie. Do najważniejszych zadań doradców będzie należeć: uczestnictwo w spotkaniach Zespołu, wyrażanie opinii dotyczących proponowanych wniosków i przedsięwzięć, zgłaszanie własnych propozycji projektów oraz prowadzenie działalności informacyjno-promocyjnej w zakresie rewitalizacji w swoim otoczeniu;
- Przedstawiciele lokalnej społeczności – będą to chętni mieszkańcy obszaru rewitalizacji, ich kompetencje będą tożsame z zadaniami doradców ds. rewitalizacji.

Uczestnictwo w pracach Zespołu będzie miało charakter społeczny, a jego posiedzenia organizowane będą w zależności od potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na pół roku.

Zespół ds. Rewitalizacji rozpocznie swoje działanie z dniem uchwalenia Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno. Wśród kompetencji Zespołu wymienia się:

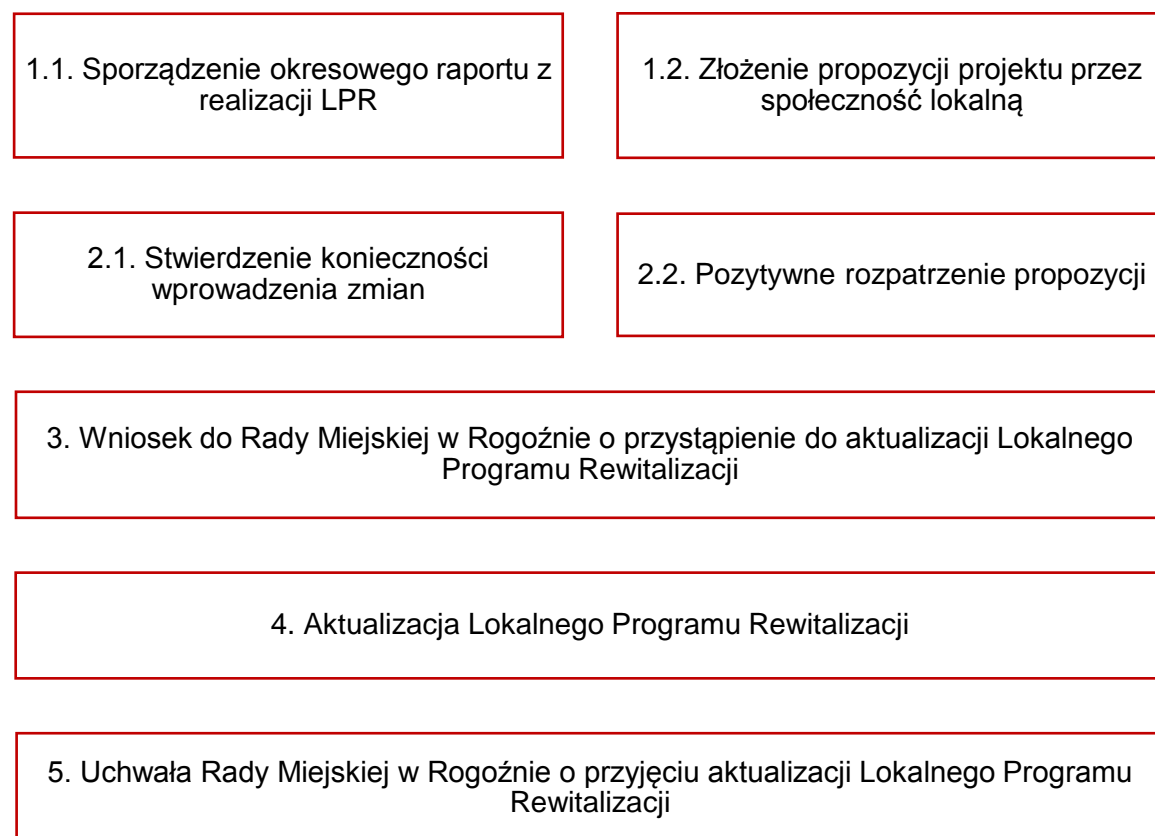
- utrzymywanie stałego kontaktu z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi, podmiotami gospodarczymi itp., prowadzenie aktywnej współpracy z wydziałami i jednostkami organizacyjnymi gminy,
- wyrażanie wszelkich opinii odnoszących się do rewitalizacji gminy Rogoźno,
- podejmowanie inicjatyw i rozwiązań wpływających na efektywną realizację wypracowanych założeń,
- przygotowywanie rocznych raportów informujących o postępach wdrażania zadań zaplanowanym w Programie, monitorowanie przebiegu prac.

Zespół będzie odpowiedzialny za przyjmowanie propozycji projektów/inicjatyw od przedstawicieli społeczności lokalnej według ustalonych zasad. Na podstawie zebranych wniosków oraz wyników prowadzonego monitoringu członkowie Zespołu mogą wnioskować do Burmistrza Rogoźna i Rady Miejskiej w Rogoźnie o wprowadzenie zmian w treści Lokalnego Programu Rewitalizacji.

RYSUNEK 60. SCHEMAT WPROWADZANIA ZMIAN DO LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Źródło: opracowanie własne

Dokumentacja dotycząca pracy Zespołu będzie prowadzona i przechowywana przez pracowników Urzędu Miejskiego w Rogoźnie. Kadencja Zespołu ds. Rewitalizacji będzie trwała do czasu zakończenia realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno, a jego ostatnim zadaniem będzie opracowanie raportu końcowego podsumowującego realizację Programu.

11.2. MONITORING

Monitoring to stała kontrola postępów z realizacji zaplanowanych działań wraz z obserwacją efektów ich wykonania. System monitoringu obejmuje także dokonywanie analiz, które mogą następnie stanowić podstawę do wprowadzania zmian w Programie, w celu zapobieżenia dezaktualizacji jego założeń.

Na monitoring Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno składać się będzie pozyskiwanie i organizowanie danych niezbędnych do oszacowania założonych wskaźników produktu i rezultatu (wymienionych w kartach projektów znajdujących się w rozdziale 8. Katalog projektów rewitalizacyjnych) oraz wskaźników programowych, posiadających charakter wskaźników oddziaływania. Zebrane dane będą podstawą do dokonania oceny i ewaluacji *ex-post* Programu.

O skuteczności działań realizowanych w ramach niniejszego Programu będą informować wartości wskaźników uznanych za wskaźniki oddziaływania Programu na sytuację na obszarze rewitalizacji. W tym celu zostaną wykorzystane te same wskaźniki, które służyły delimitacji obszaru zdegradowanego gminy Rogoźno i potwierdziły występowanie sytuacji gorszej niż przeciętna dla gminy lub miasta. Zaproponowane mierniki gwarantują skuteczność przeprowadzonej analizy, ponieważ cechują je odpowiednie właściwości:

- Trafność – są dostosowane do charakteru działań i oczekiwanych rezultatów ich realizacji,
- Mierzalność – wyraża się je za pomocą wartości liczbowych, które umożliwiają ich weryfikację,
- Wiarygodność – są zdefiniowane w sposób niepowodujący trudności z ich interpretacją i weryfikacją,
- Dostępność – są możliwe do wygenerowania, istnieje możliwość pozyskania danych do ich oszacowania.

TABELA 14. WSKAŹNIKI ODDZIAŁYWANIA REALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DLA GMINY ROGOŹNO NA SYTUACJĘ NA OBSZARZE REWITALIZACJI

Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika w roku bazowym	Wartość docelowa na koniec 2023 r.	Źródło danych
Odsetek spadku liczby ludności w okresie 5-letnim	5,98	5,68 (-5%)	Urząd Miejski w Rogoźnie
Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców	22,33	22,33 (+/- 0)	Urząd Miejski w Rogoźnie
Udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie mieszkańców	3,11	3,11 (+/- 0)	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogoźnie
Udział osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności	11,34	10,49 (-7,5%)	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogoźnie
Średnia kwota wypłaconych zasiłków pomocy społecznej przeliczona na jedno gospodarstwo domowe otrzymujące świadczenie	967,26	918,90 (-5%)	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogoźnie
Liczba uczniów korzystających z dożywiania	13,24	12,25 (-7,5%)	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogoźnie
Liczba niewykonanych wyroków eksmisyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,82	0,41 (-50%)	Urząd Miejski w Rogoźnie

Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	2,23	2,06 (-7,5%)	Powiatowy Urząd Pracy w Obornikach
Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	56,48	52,24 (-7,5%)	Powiatowy Urząd Pracy w Obornikach
Udział osób z niskimi kwalifikacjami w ogólnej liczbie bezrobotnych	96,30	89,08 (-7,5%)	Powiatowy Urząd Pracy w Obornikach
Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,73	0,69 (-5%)	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rogoźnie
Liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	6,41	5,93 (-7,5%)	Komenda Powiatowa Policji w Obornikach
Liczba popełnionych wykroczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	12,37	11,13 (-10%)	Komenda Powiatowa Policji w Obornikach
Liczba czynów karalnych popełnionych przez nieletnich w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	5,95	5,36 (- 10%)	Komenda Powiatowa Policji w Obornikach
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	72,59	74,40 (+2,5%)	Urząd Miejski w Rogoźnie
Udział budynków mieszkalnych zbudowanych przed 1960 rokiem w ogólnej liczbie budynków	70,11	70,11 (+/- 0)	Urząd Miejski w Rogoźnie
Udział budynków mieszkalnych z pokryciem azbestowym w ogólnej liczbie budynków	10,57	10,31 (-2,5%)	Urząd Miejski w Rogoźnie
Liczba ogólnodostępnych placów zabaw w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	2,52	2,77 (+10%)	Urząd Miejski w Rogoźnie

Źródło: opracowanie własne

Śródkresowa ocena realizacji założeń programu odbywać się będzie raz na dwa lata. Na jej podstawie Zespół ds. Rewitalizacji może podjąć decyzję o konieczności aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Rewitalizacja jest procesem, którego pozytywne efekty nie są możliwe do zaobserwowania natychmiast po zakończeniu inwestycji, dlatego zaleca się, aby badanie wartości wskaźników oddziaływania miało miejsce także po zakończeniu obowiązywania Programu. Dane wykorzystane do obliczenia wartości wskaźników pozyskane zostaną z tych samych źródeł, z których pozyskiwano dane niezbędne do przeprowadzenia analizy wskaźnikowej na etapie diagnozowania stanu kryzysowego.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Położenie gminy Rogoźno.....	4
Rysunek 2. Podział gminy Rogoźno na jednostki analityczne	15
Rysunek 3. Liczba ludności gminy Rogoźno w latach 2000 - 2016	19
Rysunek 4. Odsetek spadku liczby mieszkańców pomiędzy rokiem 2011 a 2016	20
Rysunek 5. Struktura wieku mieszkańców gminy Rogoźno w latach 2000 - 2016	21
Rysunek 6. Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców	22
Rysunek 7. Dynamika wskaźnika W2 pomiędzy rokiem 2011 a 2016	23
Rysunek 8. Udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie mieszkańców	24
Rysunek 9. Udział osób korzystających z formy pieniężnej zasiłków pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców	25
Rysunek 10. Średnia kwota wypłaconych zasiłków pomocy społecznej przeliczona na jedno gospodarstwo domowe otrzymujące świadczenie	26
Rysunek 11. Udział uczniów korzystających z dożywiania w ogólnej liczbie uczniów.....	27
Rysunek 12. Liczba niewykonanych wyroków eksmisyjnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	28
Rysunek 13. Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym.....	29
Rysunek 14. Dynamika wskaźnika W8 pomiędzy rokiem 2011 a 2016	30
Rysunek 15. Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych	30
Rysunek 16. Dynamika wskaźnika W9 pomiędzy rokiem 2011 a 2016.....	31
Rysunek 17. Udział osób z niskimi kwalifikacjami w ogólnej liczbie bezrobotnych.....	32
Rysunek 18. Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców	33
Rysunek 19. Liczba popełnionych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	34
Rysunek 20. Dynamika wskaźnika W12 pomiędzy rokiem 2011 a 2016	35
Rysunek 21. Liczba stwierdzonych wykroczeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.....	35
Rysunek 22. Dynamika wskaźnika W13 pomiędzy rokiem 2011 a 2016	36
Rysunek 23. Liczba stwierdzonych czynów karalnych popełnionych przez nieletnich w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	37
Rysunek 24. Dynamika wskaźnika W14 pomiędzy rokiem 2011 a 2016	38
Rysunek 25. Sumaryczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej.....	39
Rysunek 26. Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	40
Rysunek 27. Udział budynków mieszkalnych zbudowanych przed rokiem 1960 w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych.....	41
Rysunek 28. Udział budynków mieszkalnych z azbestowym pokryciem dachu w ogólnej liczbie budynków mieszkalnych.....	42
Rysunek 29. Udział osób deklarujących selektywną zbiórkę odpadów w ogólnej liczbie mieszkańców	43
Rysunek 30. Udział ogólnodostępnych placów zabaw w przeliczeniu na 100 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym	44

Rysunek 31. Obszar zdegradowany gminy Rogoźno	46
Rysunek 32. Zasięg obszaru rewitalizacji gminy Rogoźno	48
Rysunek 33. Archiwalna dokumentacja fotograficzna - biurowiec „Rofamy” i Ośrodek Wypoczynkowo-Turystyczny.....	51
Rysunek 34. Podsumowanie dotyczące sytuacji demograficznej obszaru rewitalizacji.....	54
Rysunek 35. Podsumowanie dotyczące sytuacji finansowej mieszkańców obszaru rewitalizacji	56
Rysunek 36. Przyczyny przyznawania zasiłków pomocy społecznej mieszkańcom obszaru rewitalizacji	57
Rysunek 37. Podsumowanie dotyczące bezrobocia na obszarze rewitalizacji.....	58
Rysunek 38. Podsumowanie dotyczące przestępczości na obszarze rewitalizacji	60
Rysunek 39. Dokumentacja fotograficzna - przykłady aktów wandalizmu.....	61
Rysunek 40. Podsumowanie dotyczące problemu alkoholu na obszarze rewitalizacji.....	62
Rysunek 41. Lokalizacja zabytków wpisanych do rejestru Narodowego Instytutu Dziedzictwa	64
Rysunek 42. Dokumentacja fotograficzna - niezadowolający stan techniczny budynków mieszkalnych	65
Rysunek 43. Dokumentacja fotograficzna - stan techniczny ciągów komunikacyjnych.....	66
Rysunek 44. Dokumentacja fotograficzna - przykłady zaśmiecenia przestrzeni publicznych.....	66
Rysunek 45. Dokumentacja fotograficzna - przykłady opuszczonych, niszczących budynków.....	67
Rysunek 46. Dokumentacja fotograficzna - stan przestrzeni publicznych	68
Rysunek 47. Dokumentacja fotograficzna - infrastruktura sportowa SP nr 2.....	69
Rysunek 48. Dokumentacja fotograficzna - infrastruktura rekreacyjna Ośrodka	70
Rysunek 49. Dokumentacja fotograficzna - kąpielisko.....	71
Rysunek 50. Dokumentacja fotograficzna - teren Ośrodka.....	72
Rysunek 51. Dokumentacja fotograficzna - stan ciągów komunikacyjnych	72
Rysunek 52. Dokumentacja fotograficzna - obiekt hotelowy.....	73
Rysunek 53. Piramida potrzeb rewitalizacyjnych obszaru	74
Rysunek 54. Schemat celów i kierunków działań rewitalizacyjnych	76
Rysunek 55. Przybliżone lokalizacje przedsięwzięć rewitalizacyjnych gminy Rogoźno	108
Rysunek 56. Spotkania konsultacyjne.....	120
Rysunek 57. Zaproszenie do udziału w konsultacjach społecznych.....	121
Rysunek 58. Punkt konsultacyjny na Targowisku Miejskim	122
Rysunek 59. Ankieta dotycząca opinii na temat obszaru rewitalizacji gminy Rogoźno	123
Rysunek 60. Schemat wprowadzania zmian do Lokalnego Programu Rewitalizacji	126

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba ludności gminy Rogoźno	6
Tabela 2. Charakterystyka jednostek analitycznych gminy Rogoźno	16
Tabela 3. Katalog wskaźników wykorzystywanych do analizy sfery społecznej	18
Tabela 4. Współwystępowanie negatywnych zjawisk w poszczególnych jednostkach analitycznych..	45
Tabela 5. Porównanie wartości wskaźników dla obszaru rewitalizacji, miasta i gminy Rogoźno	52
Tabela 6. Przyczyny przyznawania świadczeń pomocy społecznej mieszkańcom obszaru rewitalizacji	56
TABELA 7. Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji ze Strategią Rozwoju Gminy	77
TABELA 8. Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych	79
TABELA 9. Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji ze Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rogoźno	80
TABELA 10. Powiązania Lokalnego Programu Rewitalizacji z Planem Gospodarki Niskoemisyjnej ...	81
TABELA 11. Oddziaływanie poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na zdiagnozowane obszary problemowe	109
Tabela 12. Projekty wskazane w Lokalnym Programie Rewitalizacji Obszarów Miejskich dla Miasta Rogoźna na lata 2007-2013, które zostały częściowo zrealizowane	113
TABELA 13. Wykaz inwestycji o charakterze rewitalizacyjnym, które zostały zrealizowane na terenie gminy Rogoźno	115
Tabela 14. Wskaźniki oddziaływania realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Rogoźno na sytuację na obszarze rewitalizacji	127

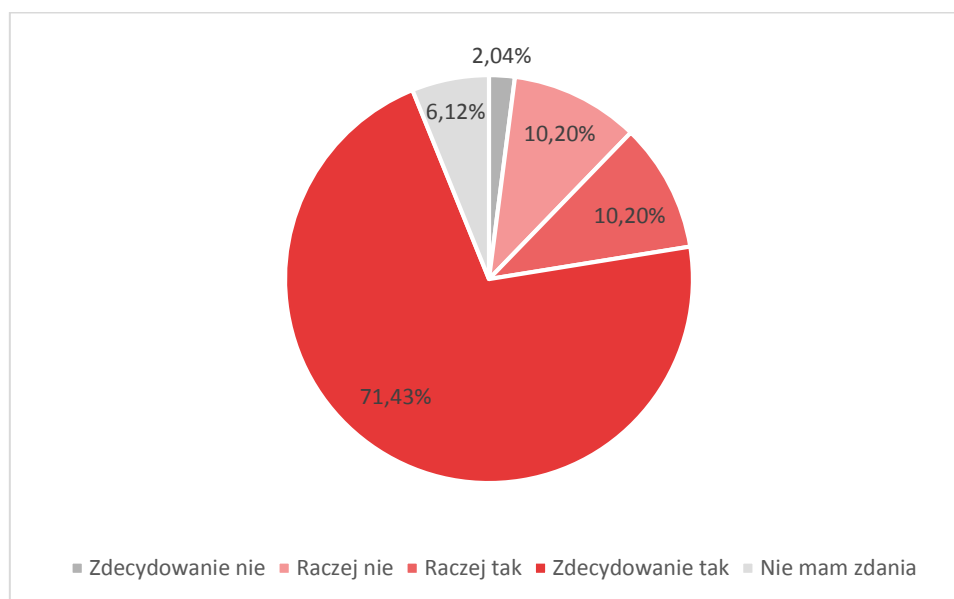
ZAŁĄCZNIK NR 1 WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO

Badanie ankietowe skierowane do mieszkańców gminy Rogoźno zostało przeprowadzone w celu poznania ich opinii na temat obszaru rewitalizacji. Dzięki wspólnej identyfikacji problemów występujących na obszarze, możliwe było stworzenie programu rewitalizacji odpowiadającego na rzeczywiste problemy oraz spełniającego oczekiwania mieszkańców gminy.

Kwestionariusz ankiety składał się z 9 złożonych pytań. Mieszkańcy gminy Rogoźno mogli go wypełnić w punkcie konsultacyjnym zlokalizowanym na Targowisku Miejskim 12.05.2017 r. lub za pośrednictwem formularza elektronicznego zamieszczonego na stronie internetowej gminy i stronie na portalu społecznościowym Facebook.

W badaniu udział wzięło 98 osób, w tym 55,10% stanowiły kobiety natomiast 44,90% mężczyźni. 51% ankietowanych mieszka na obszarze rewitalizacji, 31,60% mieszka na pozostałym terenie miasta, a 17,30% zamieszkuje obszar wiejski gminy Rogoźno. Najliczniej reprezentowaną grupą byli mieszkańcy w wieku 25-34 lata (30,60%) i 35-45 lat (26,50%). Osoby w wieku 18-24 lat stanowiły 13,30%, 46-59 lat - 14,30% i 60 lat i więcej - 15,30%.

1. Czy Pana/i zdaniem obszar wskazany na mapie wymaga ożywienia społeczno-gospodarczego oraz poprawy stanu przestrzeni publicznej?

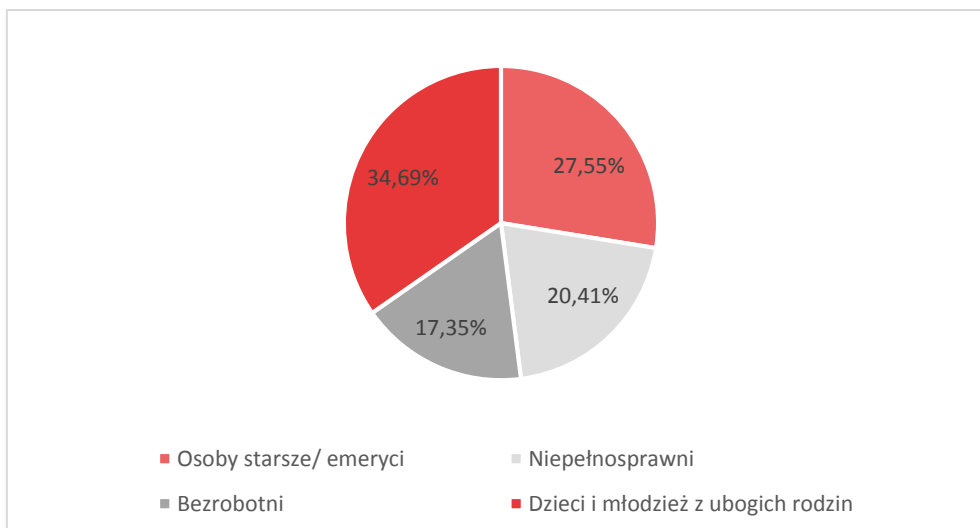

Zdecydowana większość (ponad 71%) ankietowanych uważa, że wskazany obszar wymaga ożywienia społeczno-gospodarczego oraz poprawy stanu przestrzeni publicznej. Tylko ok. 2% mieszkańców gminy Rogoźno odpowiedziało, że ten obszar zdecydowanie nie wymaga przeprowadzenia ww. zmian.

2. Która grupa społeczna zamieszkująca obszar rewitalizacji jest w największym stopniu zagrożona wykluczeniem społecznym?

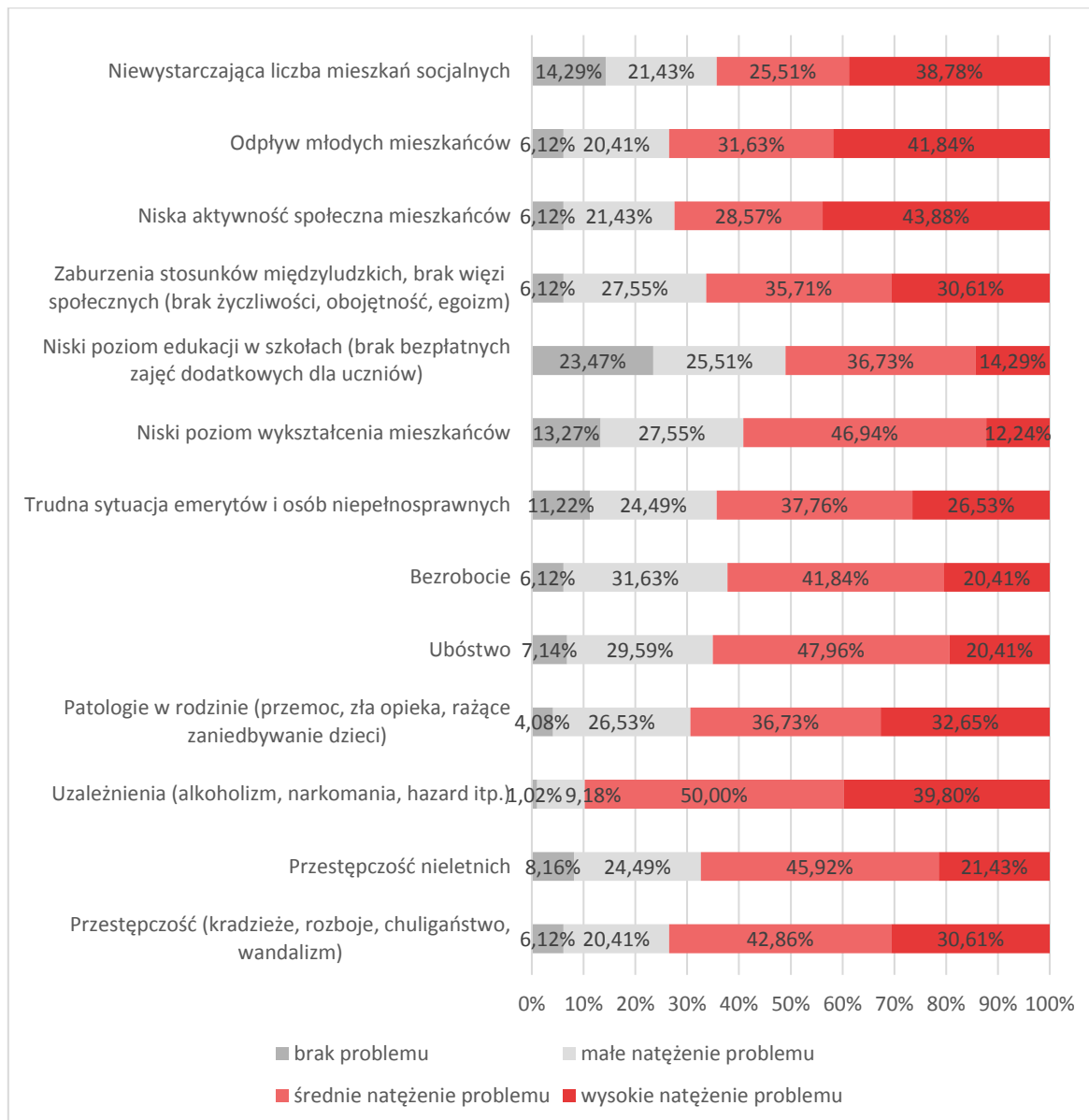

Badane osoby poproszono o wskazanie grupy społecznej zamieszkującej obszar rewitalizacji, która ich zdaniem jest w największym stopniu zagrożona wykluczeniem społecznym. Najwięcej osób (ponad 34%) uważa, że taką grupę stanowią dzieci i młodzież z ubogich rodzin. Kolejną grupą, która jest w największym stopniu zagrożona wykluczeniem społecznym, według opinii mieszkańców gminy Rogoźno, są osoby starsze/emeryci. Takiej odpowiedzi udzieliło 27,5% respondentów. Ponad 20% uważa, że taką grupę stanowią osoby niepełnosprawne. Najmniej osób (17,4%) wskazało, że to bezrobotni w największym stopniu są zagrożeni wykluczeniem społecznym.

3. Czy uważa Pan/i, że na wskazanym obszarze występują następujące problemy w sferze społecznej?

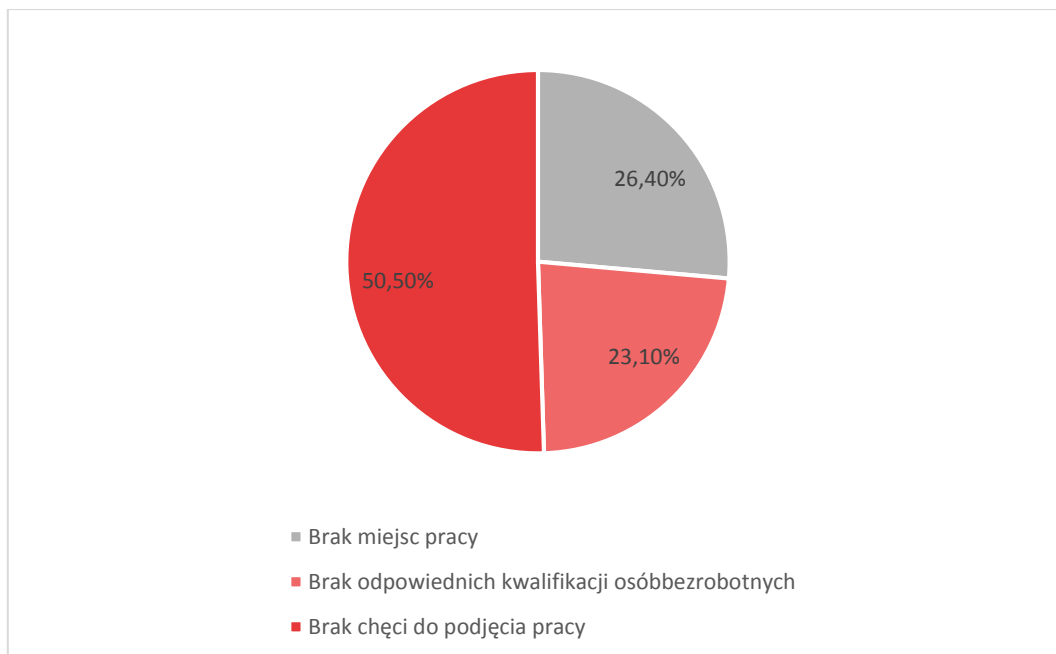

Badane osoby poproszono o wskazanie problemów w sferze społecznej występujących na obszarze wraz ze wskazaniem natężenia problemu. Najwięcej ankietowanych uznało, że na obszarze problem stanowią uzależnienia (alkoholizm, narkomania, hazard itp.). Połowa ankietowanych uważa, że problem ten występuje w średnim natężeniu, a prawie 40% stwierdziło, że zauważalne jest wysokie natężenie problemu. Kolejnymi problemami w sferze społecznej występującym na obszarze według mieszkańców gminy Rogoźno są: przestępczość, odływ młodych mieszkańców, niska aktywność społeczna mieszkańców oraz przestępczość nieletnich. Wymienione problemy uzyskały najwięcej odpowiedzi stwierdzających wysokie oraz średnie natężenie. Natomiast w opinii respondentów problemami, które występują w najmniejszym natężeniu lub nie występują w ogóle są: niski

poziom edukacji w szkołach, niski poziom wykształcenia mieszkańców, bezrobocie oraz ubóstwo.

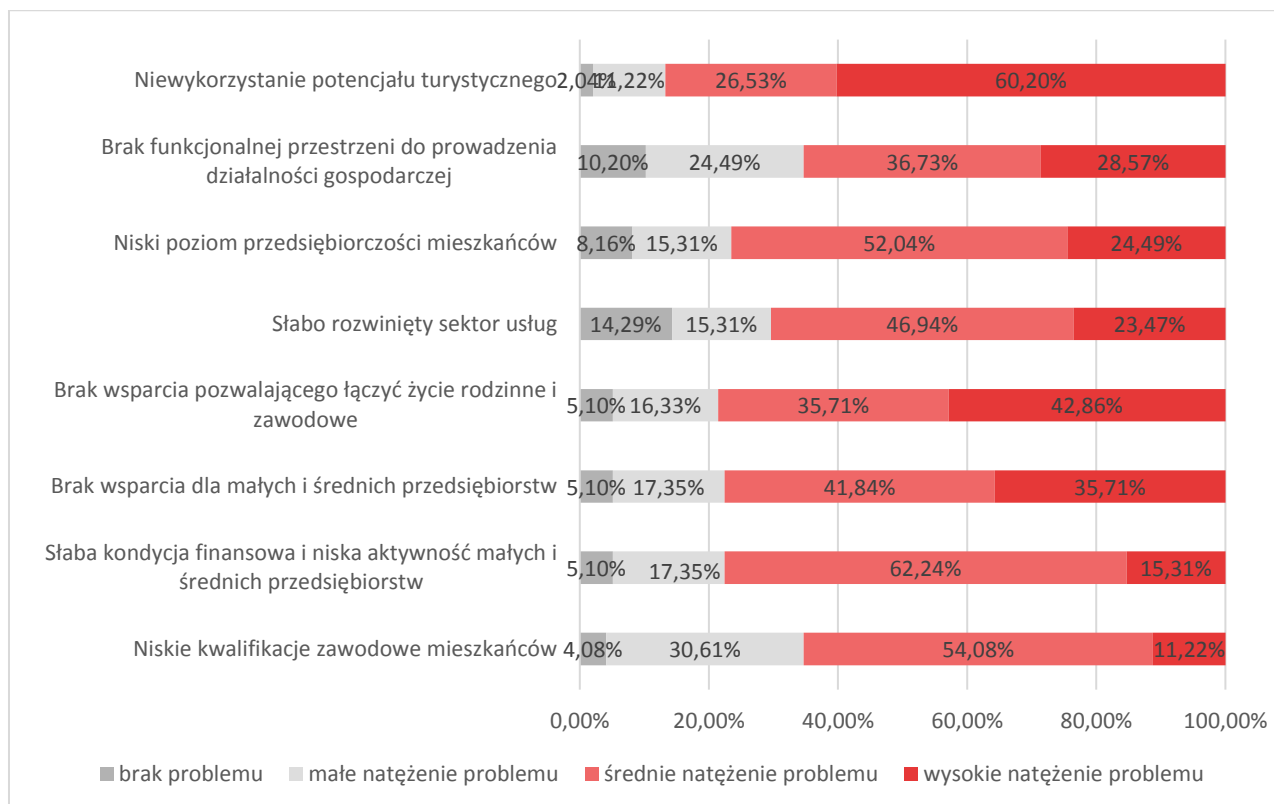
4. Jeżeli uważa Pan/i, że na analizowanym obszarze występuje problem bezrobocia, proszę podać jego główną przyczynę

Wśród ankietowanych, którzy uważają, że na analizowanym obszarze występuje problem bezrobocia, ponad połowa stwierdziła, że główną przyczyną tego problemu jest brak chęci do podjęcia pracy. Ponad 26% respondentów za główną przyczynę bezrobocia uznało brak miejsc pracy.

5. Czy uważa Pan/i, że na wskazanym obszarze występują następujące problemy w sferze gospodarczej?

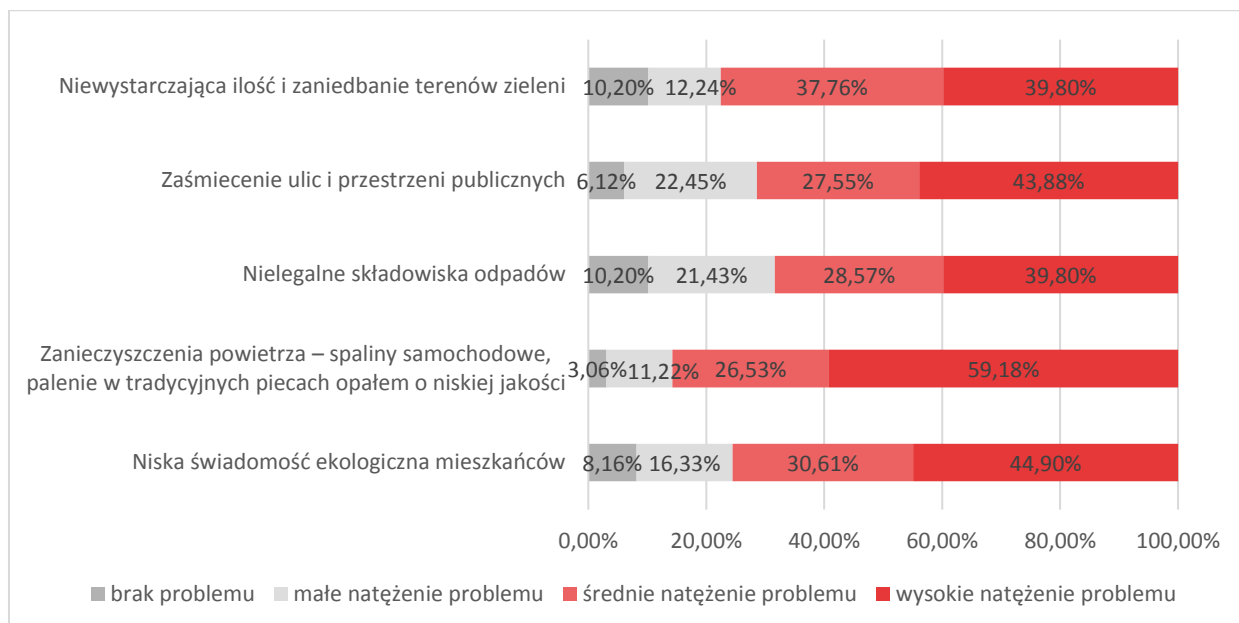
Kolejne pytanie miało na celu uzyskanie informacji na temat problemów w sferze gospodarczej występujących na obszarze wraz z określeniem ich natężenia. Najwięcej osób wskazało, że problem stanowi niewykorzystanie potencjału turystycznego, jest to jednocześnie problem o największym nasileniu, uważa tak ponad 60% ankietowanych. Również słaba kondycja finansowa i niska aktywność małych i średnich przedsiębiorstw, brak wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw, brak wsparcia pozwalającego łączyć życie rodzinne i zawodowe oraz niski poziom przedsiębiorczości mieszkańców stanowią problemy występujące na obszarze w średnim lub wysokim natężeniu. Mieszkańcy gminy Rogoźno uznali, że problemami, które nie występują na obszarze, bądź występują w małym natężeniu są brak funkcjonalnej przestrzeni do prowadzenia działalności gospodarczej oraz niskie kwalifikacje zawodowe mieszkańców. Te problemy uzyskały najwięcej odpowiedzi „brak problemu” oraz „małe natężenie problemu”.

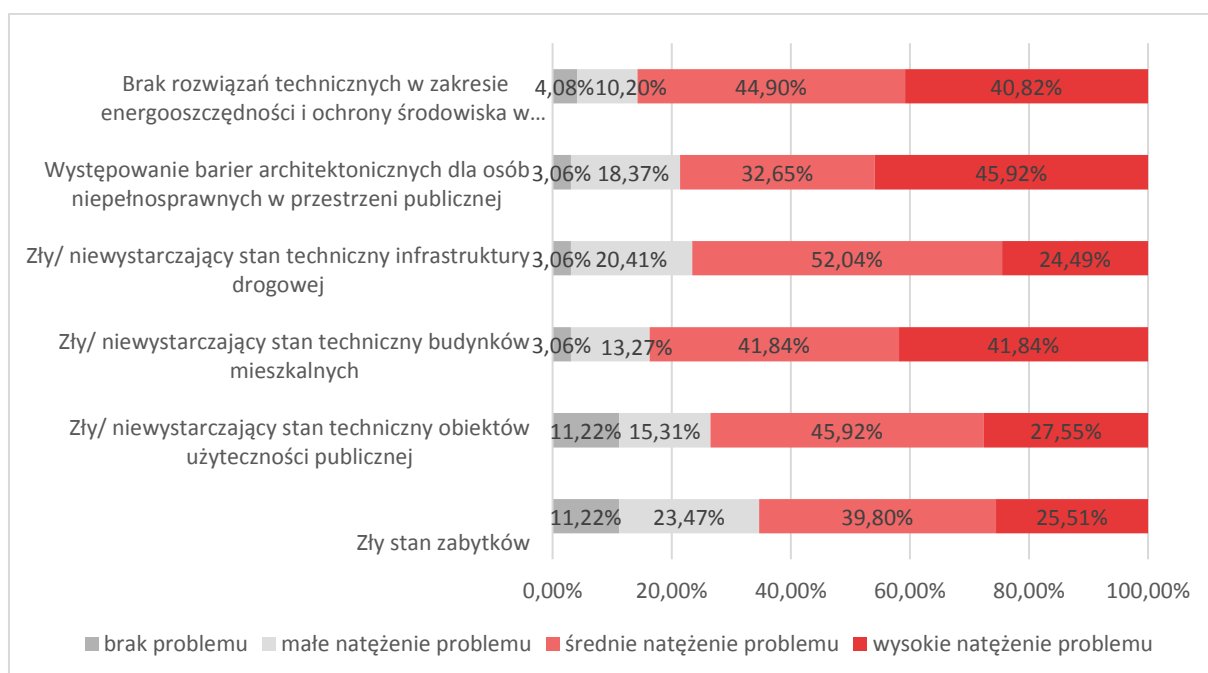

6. Czy uważa Pan/i, że na wskazanym obszarze występują następujące problemy w sferze środowiskowej?

Badane osoby poproszono o wskazanie występujących na obszarze problemów w sferze środowiskowej wraz z określeniem natężenia problemu. Zdecydowana większość respondentów wskazała na największe natężenie problemu zanieczyszczenia powietrza. Kolejnymi problemami, które według respondentów występują w wysokim, bądź średnim natężeniu jest niewystarczająca ilość i zaniedbanie terenów zieleni oraz niska świadomość ekologiczna mieszkańców. Pozostałe problemy występują w mniejszym nasileniu.

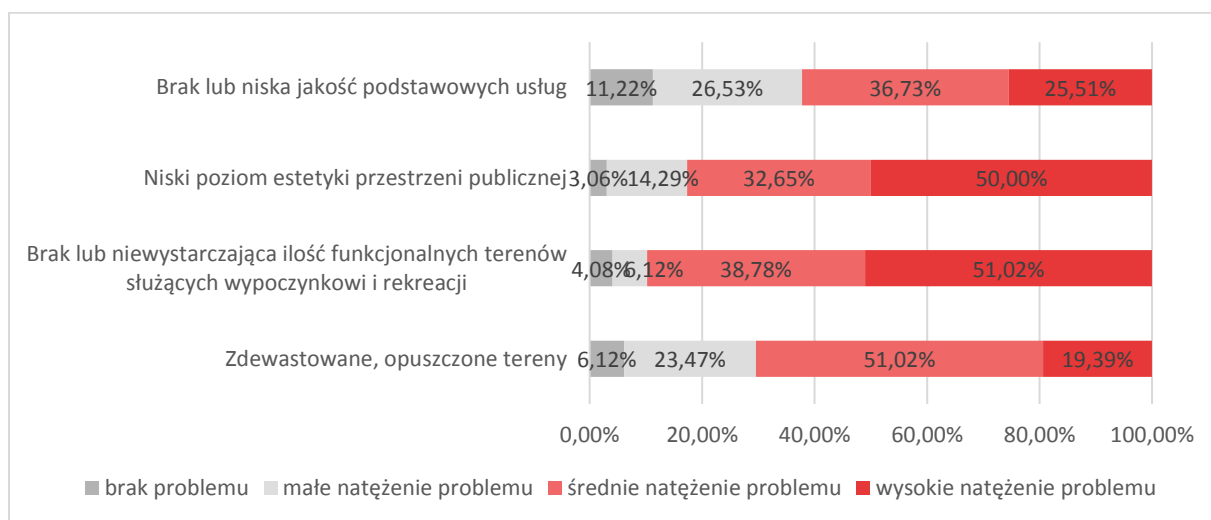
7. Czy uważa Pan/i, że na wskazanym obszarze występują następujące problemy w sferze technicznej?

Spośród wymienionych problemów w sferze technicznej mieszkańcy gminy Rogoźno uznali, że na obszarze w największym natężeniu występują bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych w przestrzeni publicznej, uważa tak prawie 46% ankietowanych. Pozostałymi problemami, które największa liczba respondentów uznała za występujące w wysokim lub średnim natężeniu są: zły/niewystarczający stan techniczny budynków mieszkalnych, brak rozwiązań technicznych w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska w obiektach budowlanych. Najwięcej odpowiedzi dot. małego natężenia uzyskał problem złego stanu zabytków.

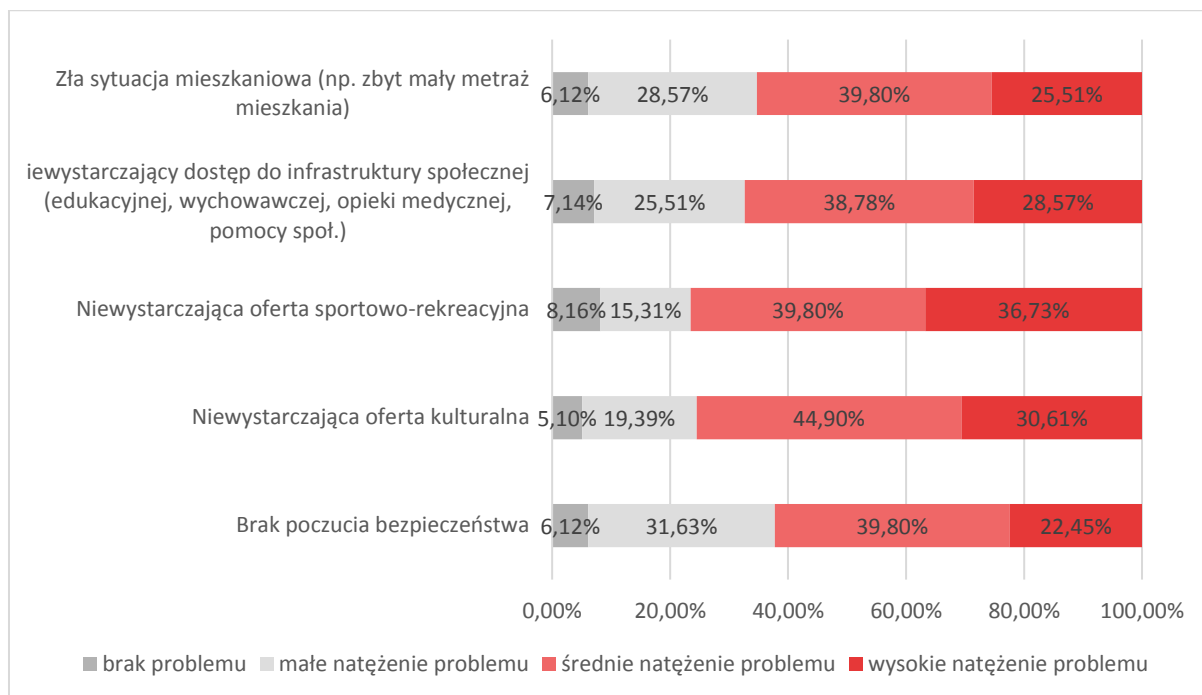
8. Czy uważa Pan/i, że na wskazanym obszarze występują następujące problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej?

Kolejne pytanie miało na celu wskazanie problemów występujących na obszarze w sferze przestrzenno-funkcjonalnej. Połowa ankietowanych uważa, że niski poziom estetyki przestrzeni publicznej oraz brak lub niewystarczająca ilość funkcjonalnych terenów służących wypoczynkowi i rekreacji stanowią problemy o najwyższym nasileniu na analizowanym obszarze. Pozostałe problemy występują w mniejszym nasileniu.

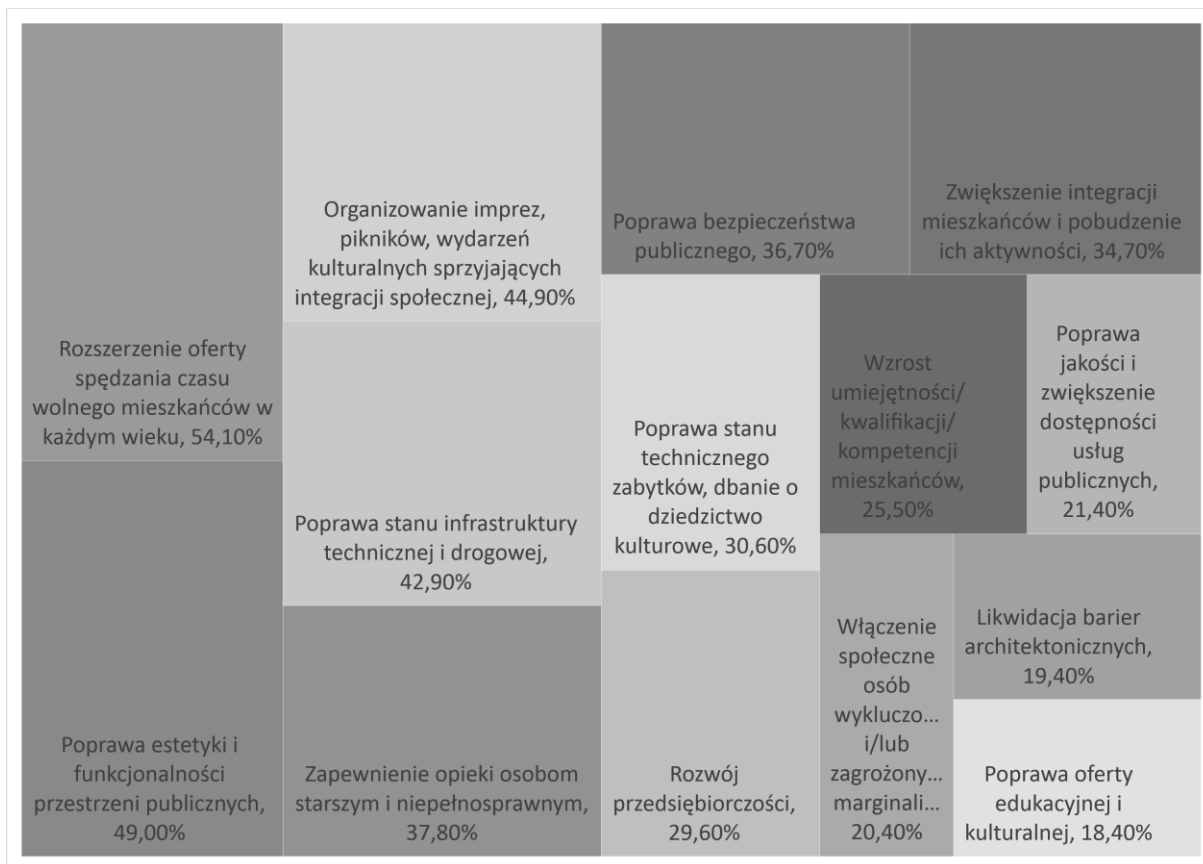
9. Czy uważa Pan/i, że na wskazanym obszarze występują następujące problemy związane z jakością życia?

Najwięcej respondentów uważa, że problemem o największym nasileniu związanym z jakością życia, występującym na obszarze jest niewystarczająca oferta sportowo-rekreacyjna. Natomiast zła sytuacja mieszkaniowa, niewystarczający dostęp do infrastruktury społecznej oraz brak poczucia bezpieczeństwa stanowią problemy występujące w mniejszym natężeniu.

10. Proszę o wskazanie najważniejszych korzyści, jakie według Pana/i, powinny zostać osiągnięte w wyniku przeprowadzonego procesu rewitalizacji gminy Rogoźno.

Osoby, które wypełniały formularz zostały poproszone o wskazanie najważniejszych korzyści, które powinny zostać osiągnięte w wyniku przeprowadzonego procesu rewitalizacji gminy Rogoźno. Najwięcej osób wskazało na rozszerzenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców w każdym wieku (54%). Kolejnymi pod względem liczby uzyskanych odpowiedzi korzyściami są: poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych (49%), organizowanie imprez, pikników, wydarzeń kulturalnych sprzyjających integracji społecznej (44,9%) oraz poprawa stanu infrastruktury technicznej i drogowej (42,%). Najmniej respondentów, uważa że korzyściami, które powinny zostać osiągnięte w wyniku przeprowadzonego procesu rewitalizacji są: poprawa oferty edukacyjnej i kulturalnej, likwidacja barier architektonicznych oraz włączenie społeczne osób wykluczonych i/lub zagrożonych marginalizacją.

